

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д.УШИНСЬКОГО**

УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА

Відмінковий концентр

СВІТЛАНА ЛАЗАРЕНКО

2025

ОДЕСА

УДК 811.161.2(075.8)

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15703400>

Друк за ухвалою вченої ради Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського»
(протокол № 17 від 26 червня 2025 р.)

Рецензенти:

Марія ДРУЖИНЕЦЬ – доктор філологічних наук, професор кафедри української мови та мовної підготовки іноземців Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Марія ЯКУБОВСЬКА – кандидат філологічних наук, доцент кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікації Національного університету «Одеська політехніка»

Лазаренко С. В.

Українська мова як іноземна. Початковий рівень. Частина І. Відмінковий концентр. Одеса: ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського», 2025. 164 с.

Складниками посібника є теоретичні блоки, вправи для формування практичних умінь і навичок, комп'ютерні тести для швидкої та об'єктивної діагностики навчальних досягнень, питання для самостійного оцінювання результатів навчання та виявлення прогалин. Навчальний посібник допоможе інофонам готуватися до практичних занять та опановувати українську мову в обсязі, що дозволяє ефективно комунікувати в україномовному середовищі в соціально-побутових і навчально-професійних ситуаціях. Для іноземців, які навчаються на підготовчих факультетах закладів вищої освіти України й вивчають українську мову на рівні А₁ – А₂.

ЗМІСТ

Передмова	5
ІМЕННИКИ	6
Істоти / неістоти	6
Рід іменників	8
Число іменників	11
<i>Самоперевірка 1</i>	14
ЗАЙМЕННИКИ	17
Вказівні займенники	17
Особові займенники	18
Присвійні займенники	18
Питальні займенники	19
<i>Самоперевірка 2</i>	21
ПРИКМЕТНИКИ	25
<i>Самоперевірка 3</i>	30
ДІЄСЛОВА	34
Дієслово «БУТИ»	34
Теперішній час дієслів	36
Минулий час дієслів	39
Майбутній час дієслів	40
<i>Самоперевірка 4</i>	42
ПРИСЛІВНИКИ	46
<i>Самоперевірка 5</i>	52
КАТЕГОРІЯ ВІДМІНКА	55
НАЗИВНИЙ ВІДМІНОК	55
КЛИЧНИЙ ВІДМІНОК	55
МІСЦЕВИЙ ВІДМІНОК	56
Іменники	56
Прикметники	65
Займенники	68
Місцевий відмінок на позначення часу	70
<i>Самоперевірка 6</i>	72
ЗНАХІДНИЙ ВІДМІНОК	76
Іменники	76
Знахідний відмінок на позначення напрямку руху (дієслова руху)	81
Прикметники	88
Займенники	90
Знахідний відмінок на позначення часу	94
<i>Самоперевірка 7</i>	95
РОДОВИЙ ВІДМІНОК	99
Іменники	99
Особливості узгодження іменника з числівниками	104

Родовий відмінок на позначення напрямку руху	106
Родовий відмінок на позначення часу	109
Ступені порівняння прикметників	110
Прикметники	112
Займенники	115
<i>Самоперевірка 8</i>	118
ДАВАЛЬНИЙ ВІДМІНОК	122
Іменники	122
Прикметники ПОТРІБЕН, ПОТРІБНА, ПОТРІБНЕ, ПОТРІБНІ та прислівники ПОТРІБНО / ТРЕБА	128
Прикметники	129
Займенники	130
Давальний відмінок у безособових реченнях	133
<i>Самоперевірка 9</i>	134
ОРУДНИЙ ВІДМІНОК	138
Іменники	138
Прикметники	148
Займенники	150
<i>Самоперевірка 10</i>	153
ПІДСУМКОВИЙ ТЕСТ	157
ВІДПОВІДІ	161
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	163

ПЕРЕДМОВА

Навчальний посібник призначений для іноземних громадян, які навчаються на підготовчих факультетах закладів вищої освіти України і опановують українську мову на рівні А1 – А2.

На підготовчому етапі вивчення мови важливим компонентом є граматики, адже вона є основою для формування більш складних когнітивно-мовленнєвих навичок. Серед усіх концентрів граматики відмінкова парадигма є одним з найскладніших, оскільки досить часто інофони відчують певні труднощі під час усвідомлення багатозначності відмінків, засвоєння різноманітності відмінкових флексій, розуміння принципу відмінювання різних частин мови. Проблема формування в інофонів навичок правильного вживання відмінків у мовленні та правильного відмінювання різних частин мови є однією з головних проблем у методиці викладання української мови як іноземної.

Лексичний і граматичний матеріал посібника відібраний відповідно до стандарту державної мови «Українська мова як іноземна. Рівні загального володіння А1 – С2» (2024 р.).

Посібник містить систему вправ, спрямованих на розвиток мовних, мовленнєвих і когнітивних компетенцій, необхідних для успішної комунікації в україномовному середовищі в соціально-побутових і начально-професійних ситуаціях. Послідовність викладення матеріалу визначена принципами викладання української мови як іноземної. Засвоєння морфологічного матеріалу відбувається на синтаксичній основі, що активізує мовленнєву діяльність інофонів, розвиває їхні вміння продукувати повідомлення в усній і письмовій формах. Посібник містить комп'ютерні тести, що уможлиблює швидко та об'єктивно провести діагностику рівня засвоєння знань і сформованості умінь, а також урізноманітнює навчальну роботу, робить її цікавішою. Наприкінці кожної теми є тести для самоконтролю, а наприкінці посібника відповіді на них, що дозволяє інофонам самостійно оцінити свої навчальні досягнення та визначити прогалини.

Навчальний посібник може бути використаний як під керівництвом викладача на заняттях, так і під час самостійної роботи інофонів. Крім того він може стати в нагоді під час повторення граматичного матеріалу та вдосконалення граматичних умінь і навичок іноземцями, які вивчають українську мову на рівні В1.

ІМЕННИКИ

ХТО? (істоти) ЩО? (неістоти)

1. Поставте питання до іменників:

Зразок: мама - хто? книга – що?

Аудиторія, аспірант, дівчина, стіл, окуляри, журнал, бібліотекар, людина, чоловік, жінка, ніж, кухар, автомобіль, дитина, кабінет, сестра, брат, викладач, одяг, автобус, заняття, місто, країна, китаєць, університет, бібліотека, музикант, педагог, робота, музика, керівник, мистецтво, художник, школяр, дружина, економіст, архітектор, співачка, знання, дисертація, стаття, школа.

Завдання.

2. Поставте питання до фраз:

Зразок: Це Олена. – Хто це? Це олівець. – Що це?

Це будинок. Це продавець. Це учитель. Це клас. Це завод. Це фабрика. Це водій. Це музей. Це людина. Це студентка. Це стіл. Це кімната. Це дизайнер. Це клуб. Це парк. Це місто. Це українка. Це дідусь. Це собака. Це цукор. Це кіт. Це вікно. Це квіти. Це покупець. Це будівельник. Це факультет. Це декан.

3. Розподіліть слова на групи:

Істоти	Неістоти
Тітка....	Велосипед...

Машина, подруга, вокаліст, взуття, студент, друг, одяг, бізнесмен, число, журнал, інженер, словник, праця, сад, вихователь, аптека, школа, актор, артист, сукня, магазин, птах, море, океан, річка, папуга, бабуся, материк, гора, ресторан, офіціант, товариш, спідниця, перекладач, помічниця, подарок, консерваторія, ректор, службовець, папір, продукт, робітник, банк, бухгалтер, документ, збори, зустріч, конференція, дядько.

4. Виберіть правильний варіант:

Хто це? (Це бабуся. Це шкарпетки)

Що це? (Це курка. Це базар)

Хто це? (Це молоко. Це донька)
Що це? (Це фільм. Це актор)
Хто це? (Це саксофоніст. Це саксофон)
Що це? (Це математика. Це математик)
Хто це? (Це картина. Це художник)
Що це? (Це митець. Ми мистецтво)
Хто це? (Це викладач. Це університет)
Хто це? (Це деканат. Це декан)
Що це? (Це бібліотекар. Це бібліотека)
Хто це? (Це школа. Це школяр)

Завдання

5. Виправте помилки там, де потрібно:

Це тренер. – Що це?
Це сестра. – Хто це?
Це аптека. – Хто це?
Це архітектор. – Що це?
Це деканат. – Хто це?
Це родина. – Що це?
Це молодь. – Хто це?

Це машиніст. – Що це?
Це хвороба. – Що це?
Це історик. – Хто це?
Це Інтернет. – Що це?
Це програміст. – Хто це?
Це фотограф. – Що це?
Це вовк. – Що це?

Завдання.

Завдання.

РІД ІМЕННИКІВ

ЧОЛОВІЧИЙ РІД (ВІН)		студент, брат, син, музей, водій, учитель
	-А, -Я	Микола, Сава, Ілля
	-О	тато, батько, дядько, Петро
ЖІНОЧИЙ РІД (ВОНА)	-А, -Я	книга, сестра, стеля - <u>стаття</u>
	-ІЯ	аудиторія, Марія
		піч, ніч, радість, любов
СЕРЕДНІЙ РІД (ВОНО)	-О	молоко, вікно, яблуко
	-Е	море, яйце, прізвище
	-Я	- знання, життя, волосся, обличчя; - собаченя, зайченя, вовченя, кошеня; - <u>ім'я</u>

1. Визначте рід іменників:

Аспірантура, дзеркало, квиток, місто, зупинка, птах, місце, щока, стоматолог, кардіограма, сукня, кафе, світлина, журналіст, радіо, передача, господар, письменник, поетеса, депутат, крісло, хореографія, соліст, вокал, сольфеджіо, педагогіка, граматика, іменник, водій, шофер, автомобіль, гора, маршрут, дорога, ведмежа, карта, перекладач, віза, дипломат, консультація, іноземець, концерт, вистава, їжаченя, серветка, цукор, учень, озеро, олівець, цуценя.

Завдання.

2. Виправте помилки там, де потрібно:

Італієць (ж.р.), музикант (с.р.), число (ж.р.), подруга (ч.р.), училище (с.р.), малюнок (ч.р.), освіта (ч.р.), родич (с.р.), щітка (ж.р.), звучання (ж.р.), світлина (с.р.), тигреня (ж.р.), батько (с.р.), поле (с.р.), продукт (с.р.), оцінка (ж.р.), підлога (с.р.), сонце (ч.р.), річка (ж.р.), перевірка (ж.р.), світло (ч.р.), енергія (ж.р.), опера (с.р.), етюд (ч.р.), виховання (ж.р.), вихователька (ч.р.), кухар (ч.р.), знання (ж.р.), люстерко (с.р.), помилка (ж.р.), посольство (ч.р.), народ (с.р.), людина (ч.р.), дядько (с.р.), стаття (с.р.)

3. Заповніть таблицю, дібравши потрібні іменники

Чоловічий рід		
	-а, -я	
	-о	
Жіночий рід	-а, -я	
	-ія	
		
Середній рід	-о	
	-е	
	-я	

4. Зробіть вправу за зразком, замінивши іменники особовими займенниками.

Зразок: Це мама? – Так, це вона.

Це Олена? Це Михайло? Це журнал? Це слово? Це звук? Це нота? Це саксофон? Це знаряддя? Це офіс? Це дизайнер? Це кухня? Це водій? Це вокзал? Це шампунь? Це місце? Це фільм? Це сценарій? Це повідомлення? Це напис? Це дитина? Це записка? Це картопля? Це апельсин? Це гель? Це кава? Це взуття? Це одяг? Це новина? Це телепередача? Це няня?

5. Прочитайте текст, випишіть іменники та визначте їх рід.

ГУРТОЖИТОК

Це педагогічний університет. А навпроти гуртожиток № 2. Тут моя кімната. Вона невелика, але комфортна. Ось ліжко, тут подушка та ковдра. Праворуч маленький стіл. Тут лампа, комп'ютер. Поряд світлина. Там мій брат, сестра, мама і батько. Позаду шафа. Тут мій костюм, светр, куртка, сорочка. Напроти живе мій сусід. Він іноземець (француз). Йому

подобається математика. Ліворуч є кухня, а праворуч – душ і туалет. Наш гуртожиток досить гарний і комфортний.

6. Закінчить речення, поставивши замість крапок потрібні іменники.

- Це ваша ...? (брат / сестра)
- Так.
- Хто ...? (він / вона / вона)
- (студент / студентка)

- Де викладач?
- Ось (він / воно / вона)
- А хто ця дівчина?
- Вона (аспірант / аспірантка)

- Ця стаття?
- Так, ... (він / воно / вона)
- А де журнал?
- ... тут. (він / воно / вона)

Завдання.

ЧИСЛО ІМЕННИКІВ

ЧОЛОВІЧИЙ РІД	 + И	брат – брати студент – студенти телефон – телефони
	О → И	батько – батьки
	А → И	Микола – Миколи
	Ж, Ч, Ш, Щ, АР + І	товариш – товариші лікар – лікарі
	Ь → І	учитель – учителі
	Й → ІІ	водій – водії музей – музеї
	ОК → КИ	гуртожиток – гуртожитки будинок – будинки
	ЕНЬ → НІ ЕЦЬ → ЦІ	день – дні олівець – олівці
	ЛЕЦЬ → ЛЬЦІ	палець – пальці стілець – стільці
	АЄЦЬ → АЙЦІ ІЄЦЬ → ІЙЦІ ЕЄЦЬ → ЕЙЦІ	китаєць – китайці італієць – італійці кореець – корейці
ЖІНОЧИЙ РІД	А → И	книжка – книжки
	після Г, К, Х, Ж, Ч, Ш, Щ + А → І	миша – миші калюжа – калюжі
	Я → І	вишня – вишні
	ІЯ → ІІ	аудиторія – аудиторії
	Ь → І	відповідь – відповіді
СЕРЕДНІЙ РІД	О → А	вікно – вікна
	Е → Я	море – моря
	Після Ж Ч Ш Щ + Е → А	прізвище – прізвища
	неістоти Я без змін	волосся – волосся
	Істоти: А → АТА Я → ЯТА	ведмежа – ведмежата цуценя – цуценята

Зверніть увагу!!!!

Ніч – ночі

Ніж – ножі

друг – друзі

дівчина – дівчата

око – очі

квітка – квіти

Кіт – коти
Стіл – столи
Гість – гості

дитина - діти
людина – люди
мати – матері

ім'я – імена

Іменники, що вживають лише в однині:

- назви продуктів: сир, шоколад, молоко, йогурт, сметана, вода...;
- назви речовин: бензин, деревина, залізо, вугілля, нафта...;
- сукупність предметів: одяг, взуття, посуд;
- назви почуттів, емоцій: щастя, жах, сум, туга, любов, ненависть...;
- назви деяких овочів, фруктів і ягід: картопля, капуста, морква, часник, виноград, малина.

Іменники, що вживають лише в множині: ножиці, штани, окуляри, двері, канікули, ножиці, ворота, меблі, гроші, збори, сходи...

1. Напишіть іменники в множині:

Хлопець, американець, туркмен, знавець, країна, літак, вовчєня, площа, калюжа, дощ, кандидат, філософ, автомобіль, учень, фільм, акторка, лікар, викладач, бібліотекар, квиток, водій, дівчина, спідниця, місто, дорога, місце, варення, дзеркало, струна, скрипка, віолончель, шафа, клавіатура, яйце, коледж, миша, нога, лоша, крісло, редагування, олівець, мережа.

Завдання.

2. Напишіть іменники в однині:

Результати, відповіді, дослідження, товариші, стільці, ручки, квіти, опитування, підручники, музеї, пташенята, університети, академії, лікарні, медсестри, ліжка, фрукти, місця, ряди, поверхи, калюжі, краплі, кабінети, екзамени, пиріжки, будівлі, сторінка, будинки, ректори, деканати, кімнати, перекладачі, жабенята, овочі, продукти, досліді, експерименти, доповіді.

3. Розподіліть іменники на групи:

Вживаються в однині і в множині	Вживаються лише в однині	Вживаються лише в множині
ваза – вази	молоко...	гроші...

Знання, досвід, серце, світло, газ, річка, потяг, борошно, кавун, оцінка, газета, тварина, тепло, кисень, концепція, проблема, жалість, молодь, старість, взуття, олово, монета, граблі, голка, нитка, краса, вода, пісок, ковдра, питання, чашка, залізо, планета, хліб, м'ясо, курка, годинник, час, глина.

Завдання.

4. Знайдіть помилки та виправте їх.

Олія (однина і множина), кава (однина і множина), хвиля (тільки однина), холод (однина і множина), відкриття (тільки множина), дослідження (тільки однина), волосся (тільки множина), число (тільки множина), зерно (однина і множина), цукор (однина і множина), сметана (однина і множина), туман (однина і множина), радість (однина і множина), гроші (однина і множина), економіка (однина і множина), ненависть (однина і множина).

5. Прочитайте текст, выпишіть іменники та визначте їх число.

АУДИТОРІЯ

Це наш університет. Ось перший поверх. Тут багато аудиторій. Наша аудиторія № 2. Тут іноземні студенти. Аудиторія: прямо велике вікно, ліворуч дошка, тут український алфавіт, поряд – картини та таблиці, посередині столі та стільці, позаду велика шафа, там речі (книжки, журнали, підручники, ручки, олівці). Також тут є квіти. Зараз урок. Це українська мова.

Завдання.

САМОПЕРЕВІРКА 1

1. У якому рядку всі іменники – назви істот?
А) співак, банкір, буква, звук
Б) зошит, підручник, освіта, освітянин
В) світ, інженер, кінь, читання
Г) директор, секретар, тигр, качка
2. У якому рядку всі іменники – назви неістот?
А) кухня, олія, сметана, борщ
Б) сонце, озеро, мишеня, поле
В) хліб, апельсин, хірург, батьки
Г) квиток, водій, велосипед, програміст
3. У якому рядку всі іменники чоловічого роду?
А) перукар, співак, господиня, морозиво
Б) спікер, міністр, президент, дядько
В) ніч, любов, товариш, журнал
Г) обличчя, крісло, вовчєня, син
4. У якому рядку всі іменники жіночого роду?
А) закон, газета, підлога, малина
Б) варення, знання, освіта, слонєня
В) мати, сестра, артистка, подруга
Г) дошка, книжка, словник, гума
5. У якому рядку всі іменники середнього роду?
А) дядько, слово, речєня, телебачєня
Б) повідомлєня, місце, кошєня, ім'я
В) програма, радіо, кафе, фото
Г) посвідчєня, квиток, довідка, житло
6. У якому рядку всі іменники можуть вживатися як в однині, так і в множині?
А) випуск, фільм, спека, мороз
Б) людина, смерть, хвороба, віза
В) голод, літак, пілот, довідка
Г) дитина, аспірант, професор, декан
7. У якому рядку всі іменники вживаються лише в однині?
А) країна, сусід, допомога, дерево
Б) безпека, вогонь, олія, масло
В) сила, влада, око, навичка
Г) товариство, група, зима, вітер

8. У якому рядку всі іменники вживаються лише в множині?

- А) букви, звуки, слова, контракти
- Б) гроші, фінанси, канікули, подорожі
- В) гроші, окуляри, канікули, фінанси
- Г) квитки, візи, друзі, подруги

9. Виберіть правильну форму множини до іменника «ХЛОПЕЦЬ»

- А) хлопечи
- Б) хлопеці
- В) хлопки
- Г) хлопці

10. Виберіть правильну форму множини до іменника «ІТАЛІЄЦЬ»

- А) італієци
- Б) італієці
- В) італійці
- Г) італійки

11. Виберіть правильну форму множини до іменника «ІМ'Я»

- А) ім'ї
- Б) імени
- В) імені
- Г) імена

12. Виберіть правильну форму множини до іменника «ПРІЗВИЩЕ»

- А) прізвищі
- Б) прізвищи
- В) прізвищя
- Г) прізвища

13. Виберіть правильну характеристику іменника «ЖІНКА»

- А) істота, чоловічий рід, однина
- Б) неістота, жіночий рід, однина
- В) істота, жіночий рід, множина
- Г) істота, жіночий рід, однина

14. Виберіть правильну характеристику іменника «ДЯДЬКО»

- А) істота, середній рід, однина
- Б) неістота, середній рід, однина
- В) істота, чоловічий рід, однина
- Г) неістота, чоловічий рід, однина

15. Виберіть іменник, що відповідає такій характеристиці: *неістота, жіночий рід, однина*

- А) крісло

- Б) посмішка
- В) сестра
- Г) букви

16. Виберіть іменник, що відповідає такій характеристиці: *істота, чоловічий рід, однина*

- А) дядько
- Б) сіль
- В) радість
- Г) зошит

17. Виберіть іменник, що відповідає такій характеристиці: *істота, середній рід, однина*

- А) волосся
- Б) слоненя
- В) яйце
- Г) слон

18. Виберіть іменник, що відповідає такій характеристиці: *неістота, чоловічий рід, має форму тільки однини*

- А) підручник
- Б) шоколад
- В) архітектор
- Г) вода

19. Виберіть іменник, що відповідає такій характеристиці: *неістота, середній рід, має форму лише однини*

- А) молоко
- Б) крем
- В) озеро
- Г) цуценя

20. Виберіть іменник, що відповідає такій характеристиці: *істота, середній рід, може утворювати числову пару (однина-множина)*

- А) число
- Б) місце
- В) їжаченя
- Г) яблуко

ЗАЙМЕННИКИ ВКАЗІВНІ ЗАЙМЕННИКИ

Чоловічий рід	Цей	той
Жіночий рід	Ця	та
Середній рід	Це	те
Множина	Ці	ті

1. Поєднайте іменник з потрібним вказівним займенником:

А) цей, ця, це, ці

... дитина, ...чоловік, ...професор, ... студенти, ... завдання, ...експеримент, ... інформація, ... доклад, ...повідомлення, ...презентація, ...дисертація, ... тези, ...конспект, ...реферат, ...план, ...розділи, ...опонент, ... рецензент, ...перекладач, ...асистентка, ...люди.

Б) той, та, те, ті

...конференція, ...збори, ...консультант, ...допомога, ...висновки, ...результат, ...висновок, ... господарка, ...місто, ...помилки, ...спостереження, ... методи, ...завдання, ...предмет, ... мета, ... робота, ...уривок, ... стаття, ...симпозіум, ... семінар.

Завдання.

2. Прочитайте та порівняйте.

Це лікар. **Цей** лікар молодий.

Це жінка. **Ця** жінка – професорка.

Це діти. **Ці** діти малі.

Це студент. **Цей** студент розумний.

Це дівчина. **Ця** дівчина гарна.

Це яблуко. **Це** яблуко смачне та солодке.

3. Заповніть пропуски необхідними вказівними займенниками (цей, ця, це, ці)

1) ... чоловік. ... чоловік – лікар.

2) ... секретарка. ... секретарка молода.

- 3) ... медсестра. ... медсестра досвідчена.
- 4) ... крісло. ... крісло зручне.
- 5) ... спортсмени. ... спортсмени з України.
- 6) ... пісня. ... пісня відома.
- 7) ... підручник. ... підручник на столі.
- 8) ... фільм. ... фільм цікавий.
- 9) ... академія. ... академія в Одесі.
- 10) ... фото. ... фото старе.

ОСОБОВІ ТА ПРИСВІЙНІ ЗАЙМЕННИКИ

І ОСОБА		ОСОБОВІ (ХТО?)	ПРИСВІЙНІ (ЧИЙ? ЧИЯ? ЧИЄ? ЧИЇ?)
	однина	я	мій (чоловічий рід) моя (жіночий рід) моє (середній рід) мої (множина)
	множина	ми	наш (чоловічий рід) наша (жіночий рід) наше (середній рід) наші (множина)
II ОСОБА	однина	Ти	твій (чоловічий рід) твоя (жіночий рід) твоє (середній рід) твої (множина)
	множина	Ви	ваш (чоловічий рід) ваша (жіночий рід) ваше (середній рід) ваші (множина)
III ОСОБА	однина	Він	його
		Воно	його
		Вона	її
	множина	Вони	їхній (чоловічий рід) їхня (жіночий рід) їхнє (середній рід) їхні (множина)

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

ХТО? ЩО?
 ЯКИЙ? ЯКА? ЯКЕ? ЯКІ?
 ЧИЙ? ЧИЯ? ЧИЄ? ЧИЇ?
 КОТРИЙ? КОТРА? КОТРЕ? КОТРІ?

СКІЛЬКИ?

1. Прочитайте речення, знайдіть займенники та визначте їх розряд (вказівні, питальні, особові, присвійні)

- 1) Ось моя кімната. Вона невелика, але комфортна.
- 2) - Хто цей чоловік? - Він – мій викладач.
- 3) - Чий це автомобіль? – Це автомобіль мій.
- 4) Ця жінка дуже гарна. Вона, як моя мама.
- 5) - Що це? – Це твій подарунок.
- 6) – Чиї діти там? – Це її діти.
- 7) Який хлопець тут?
- 8) Ця книга не моя.
- 9) – Чий автомобіль там? – Ваш.
- 10) Яке завдання?

2. Заповніть пропуски необхідним питальним займенником (хто, що, чий, чия, чиє, чиї):

1) - ... це? – Це наш викладач.	6) -... це яблука?
2) - ... це донька?	7) - ...це? -... цуценя.
3) -... там? – Автобус.	8) - ...це? - ...гроші
4) - ... це іграшки?	9) -... це завдання?
5) -... це кімната?	10) - ... це кошеня?

3 . Виберіть правильний варіант:

А) мій, моя, моє, мої.

1. Це ... будинок. 2. Це ... країна. 3. Тут ... річці. 4. Там ... взуття. 5. Ось ... світлина. 6. Це ... холодильник. 7. Це ...дослідження. 8. Тут ... реферат.

Б) твій, твоя, твоє, твої.

1. Ось ... стаття. 2. Тут ... конспекти. 3. Там ... квиток. 4. Це ... сумка. 5. Це ... гроші. 6. Це ... сусід. 7. Це ... викладач. 8. Ось ... група.

В) наш, наша, наше, наші.

1. Це ... сад. 2. Ось ... кафе. 3. Тут ... місце. 4. Там ... парк. 5. Це ... ресторан. 6. Це ... люди. 7. Тут ... театр. 8. Це ... гуртожиток.

Г) ваш, ваша, ваше, ваші.

1. Це ... сусід. 2. Ось ... академія. 3. Це ... університет. 4. Це ... факультет. 5. Це ... кабінети. 6. Тут ... секретар. 7. Там ... бібліотека. 8. Це ... керівник.

Д) їхній, їхня, їхнє, їхні.

1. Це ... літак. 2. Це ... фабрики. 3. Ось ... море. 4. Тут ... річка. 5. Це ... ворота. 6. Це ... окуляри. 7. Там ... ліки. 8. Це ... озеро.

Завдання.

6. Заповніть пропуски, використовуючи займенники: чий, чия, чиє, чії.

1. ... це аудиторія? 2. ... це конспект? 3. ... книги там? 4. ... син і ... донька там? 5. ... це діти? 6. ... це факультет? 7. ... це діти? 8. ... автомобіль тут? 9. ... це завдання?. 10. ... це записка?

Завдання

8. Напишіть речення, вживаючи замість пропусків присвійні займенники.

Зразок: Де ... зошит (я)? – Де мій зошит?

- 1) Де ... місце? (він).
- 2) Тут ... діти (вона).
- 3) Де ... батьки (вони).
- 4) Це ... автобус (ви).
- 5) Зараз ... виступ (ми).
- 6) Це ... аудиторія (ти).
- 7) Де ... дзеркало (я).
- 8) Де ... документи (ви).
- 9) Де ... викладач (він).
- 10) Це ... учні (ти).

9. Напишіть речення за зразком:

Зразок: Чия це книга? (я) Це моя книга.

1. Чиє це яблуко? (ти) 2. Чия це сестра? (ви) 3. Чиє це місце? (я) 4. Чий це автомобіль? (він) 5. Чия це кімната? (вона) 6. Чії це діти? (ми) 7. Чиє це крісло? (ви) 8. Чії це книжки? (ми) 9. Чий це студент? (ти) 10. Чия це дисертація? (вона) 11. Чий це гуртожиток? (він) 12. Чиє це фото? (я)

10. Закінчіть речення словами з довідки.

1. Це мій... 2. Це наша... 3. Це твоє... 4. Це ваш... 5. Це їхня... 6. Це твоє... 7. Це моє... 8. Це наша... 9. Це мій... 10. Це наша... 11. Це твій... 12. Це моє... 13. Це наша... 14. Це твої... 15. Це наш... 16. Це мої... 17. Це наша... 18. Це твоє... 19. Це наш ... 20. Це ваші ...

Довідка: машина, офіс, прізвище, окуляри, робота, місце, родич, автомобіль, аудиторія, дзеркало, кабінет, родина, квіти, ім'я, мова, слова, конспект, стаття, дослідження, квиток.

11. Поставте питання до слів за зразком.

Зразок: Це моя мама. – Хто це? Це мій брат. – Чий це брат?

12. Це наші друзі. 2. Це твоя аудиторія. 3. Це твій реферат. 4. Це мій виступ. 5. Це наш дядько. 6. Це моя тітка. 7. Це їхня кімната. 8. Це наш гуртожиток. 9. Це твоє фото. 10. Це моє фото. 11. Це моя світлина. 12. Це його дідусь. 13. Це наша вулиця. 14. Це твій словник. 15. Це моя країна. 16. Це їхній автобус. 17. Це ваш університет. 18. Це твій кабінет. 19. Це моя сумка. 20. Це наш лікар.

12. Знайдіть зайве.

- 1) Мій, наш, твоя, їхній
- 2) Ваша, моє, наші, цей
- 3) Твоя, наша, їхня, моє
- 4) Цей, ця, це, мій
- 5) Його, її, їхні, ми
- 6) Мій, моя, я, моє
- 7) Ми, ви, він, вони
- 8) Я, вона, моя, ми
- 9) Наші, твої, ваш, їхні
- 10) Чий, чия, хто, чиї

13. Заповніть пропуски потрібними займенниками.

1. Це моя бабуся. А це ... окуляри. 2. Це мій друг. А це ... підручник. 3. Це ви? А де ... робота? 4. Це я, а це ... керівник. 5. Це ми і ... кішка. 6. Це ти? А де ... тези? 7. Це студенти, а це ... викладач. 8. Це Олена. А це ... зошит. 9. Це я і мама. А це ... автомобіль. 10. Це Петро і Юрко. А це ... батько. 11. Це Остап Іванович. А це... учень.

САМОПЕРЕВІРКА 2

1. Виберіть правильний варіант

- А) моя стаття, моя робота, моя аудиторія, моя завдання
- Б) мої слова, мої знання, мої досліди, мої принципи
- В) моє яблуко, моє дослідження, моє місто, моє тато
- Г) мій підручник, мій гуртожиток, мій декан, мій радість

2. Виберіть правильний варіант

- А) та жінка, та вправа, та міста, та книжка
- Б) ті завдання, ті керівники, ті тези, ті мати
- В) те село, те море, те училище, те дослідження
- Г) той відповідь, той науковець, той аспірант, той метод

3. Виберіть правильний варіант

- А) наша співачка, моя стаття, ваша спідниця, їхня ім'я
- Б) їхній підручник, їхня аудиторія, їхні олівці, їхнє місце
- В) мій родич, моє прізвище, моя планування, мої досліді
- Г) твоя стаття, твоя радість, твоя життя, твоя дорога

4. Виберіть правильний варіант

- А) я, він, вона, вони – всі займенники однини
- Б) я, він, воно, ви – всі займенники однини
- В) я, він, ти, воно – всі займенники однини
- Г) ми, ви, ти, вони – всі займенники множини

5. Виберіть правильний варіант

- А) мій, твоя, їхні, ваше – всі займенники вжиті в однині
- Б) моє, наш, їхній, ці – всі займенники вжиті в однині
- В) цей, та, котре, чие – всі займенники вжиті в однині
- Г) ті, чий, їхні, котре – всі займенники вжиті в множині

6. Виберіть правильний варіант

- А) моя, та, чия, їхнє – всі займенники вжиті в жіночому роді
- Б) моє, чие, наше, їхнє – всі займенники вжиті в середньому роді
- В) твій, наш, чий, їхні – всі займенники вжиті в чоловічому роді
- Г) наша, чия, та, це – всі займенники вжиті в жіночому роді

7. Виберіть правильний варіант

- А) я, ми, наша, ви – особові займенники
- Б) котрий, ваш, чий, наше – питальні займенники
- В) та, то, цей, ця – вказівні займенники
- Г) хто, чий, цей, твій – присвійні займенники

8. Виберіть правильний варіант

- А) мій чоловік – до підкресленого слова треба ставити питання «Який?»
- Б) мій реферат – до підкресленого слова треба ставити питання «Чий?»
- В) цей конспект – до підкресленого слова треба ставити питання «Що?»
- Г) той проєкт – до підкресленого слова треба ставити питання «Який?»

9. Виберіть правильний варіант

- А) моя книжка – до підкресленого слова треба ставити питання «Яка?»

- Б) моя книжка – до підкресленого слова треба ставити питання «Чий?»
В) моя книжка – до підкресленого слова треба ставити питання «Котра?»
Г) моя книжка – до підкресленого слова треба ставити питання «Чия?»

10. Виберіть правильний варіант

- А) восьма година – до підкресленого слова треба ставити питання «Яка?»
Б) восьма година – до підкресленого слова треба ставити питання «Чия?»
В) восьма година – до підкресленого слова треба ставити питання «Котра?»
Г) восьма година – до підкресленого слова треба ставити питання «Що?»

11. Замість пропусків у реченнях «... яблука. ... яблука червоні та солодкі» треба вжити займенники:

- А) Ця. Ця.
Б) Це. Це.
В) Це. Ця.
Г) Це. Ці.

12. Замість пропусків у реченнях «... хлопець – мій брат. А ... його друг» треба вжити займенники:

- А) Це. Це.
Б) Цей. Ця.
В) Цей. Це.
Г) Цей. Цей.

13. Замість пропусків у реченнях «... прізвища. ... прізвища відомі» треба вжити займенники:

- А) Це. Ці.
Б) Це. Це.
В) Ці. Ці.
Г) Ця. Ця.

14. Виберіть правильне питання до речення: «Ось п'ятий поверх»

- А) Чий це поверх?
Б) Хто це?
В) Котрий це поверх?
Г) Яка це поверх?

15. Виберіть правильне питання до речення: «Ця книга твоя»

- А) Що це?
Б) Яка ця книга?
В) Котра ця книга?
Г) Чия ця книга?

16. Виберіть правильне питання до речення: «Це тістечко свіже»

- А) Що це?

- Б) Чиє це тістечко?
- В) Котре це тістечко?
- Г) Яке це тістечко?

17. Виберіть правильну відповідь на питання: «*Яка це кімната?*»

- А) Це моя кімната
- Б) Це кімната
- В) Ця кімната велика
- Г) Це не кімната, а спортзал.

18. Виберіть правильну відповідь на питання: «*Чиє це взуття?*»

- А) Це мої взуття.
- Б) Це моя взуття.
- В) Це нове взуття.
- Г) Це моє взуття.

19. Виберіть правильну відповідь на питання: «*Які це місця?*»

- А) Це зручна місця.
- Б) Це зручні місця.
- В) Це мої місця.
- Г) Це моя місця.

20. Виберіть правильну відповідь на питання: «*Котра година?*»

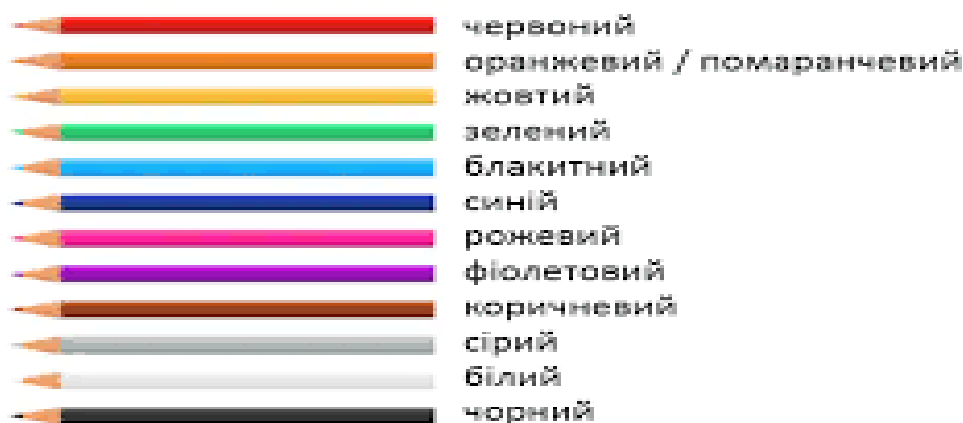
- А) Нова година
- Б) Моя година
- В) Друга година
- Г) Його година

ПРИКМЕТНИКИ

ОДНИНА			МНОЖИНА
ЧОЛОВІЧИЙ РІД	ЖІНОЧИЙ РІД	СЕРЕДНІЙ РІД	
ЯКИЙ?	ЯКА?	ЯКЕ?	ЯКІ?
ЧОРНИЙ чорний олівець	ЧОРНА чорна фарба	ЧОРНЕ чорне волосся	ЧОРНІ чорні ручки
СИНІЙ синій колір	СИНЯ синя сумка	СИНЄ синє небо	СИНІ сині очі

Запам'ятайте!

КОЛЬОРИ:

1. Прочитайте.

Білий папір? – Який папір?
Жовтий лимон. – Який лимон?
Чорний автобус. – Який автобус?
Червона квітка. – Яка квітка?
Зелена спідниця. – Яка спідниця?
Коричнева шафа. – Яка шафа?

Синє море. – Яке море?
Рожеве намисто. – Яке намисто?
Сіре волосся. – Яке волосся?
Блакитні очі. – Які очі?
Оранжеві олівці. – Які олівці?
Фіолетові банти. – Які банти?

2. Поставте питання до виділених слів.

Зразок:

Це *зелена* капуста. – *Яка* це капуста?
Це *мій* білий шарф. – *Чий* це білий шарф?
Це наш червоний *автомобіль*. – *Що* це?

1. Це *наша* біла шапка. 2. Це *оранжеві* *шкарпетки*. 3. Це *моє* *сіре* *пальто*. 4. Це її *коричневий* портфель. 5. Це *білий* *ведмідь*. 6. Це *наша* *чорна* *сукня*. 7. Це його *зелений* *олівець*. 8. Це *зелене* *дерево*. 9. Це ваш *фіолетовий* *маркер*. 10. Це *моя* *чорна* *кішка*. 11. Це ваш *зелений* *чай*. 12. Це *їхня*

оранжева ваза. 13. Це його біла сорочка. 14. Це мій зелений папуга. 15. Це ваш чорний кінь. 16. Це наш сірий кіт. 17. Це його біла ковдра. 18. Це їхнє біле ліжко. 19. Це наш блакитний трамвай. 20. Це його сині джинси.

3. Узгодьте прикметники з іменниками.

Білий: сукня, светр, шкарпетки, пальто, спідниця.

Чорний: кросівки, кофта, піджак, джинси.

Блакитний: шарф, блуза, капелюх, штани.

Синій: жилет, сорочка, туфлі, куртка.

4. Прочитайте

молодий = старий
новий = старий
молодший = старший
високий = низький
товстий = тонкий
великий = малий
веселий = сумний
широкий = вузький
порожній = повний
розумний = дурний

дорогий = дешевий
швидкий = повільний
цікавий = нудний
важкий = легкий
складний = легкий
гарячий = холодний
довгий = короткий
світлий = темний
сухий = вологий
добрий = поганий

Завдання.

6. Дайте відповіді на питання, узгодивши прикметники з іменниками в роді та числі.

1. Який це студент? (новий) 2. Яке це місто? (старий) 3. Які ці вправи? (складний) 4. Яка це дівчина? (веселий) 5. Який це чоловік? (молодий) 6. Яке це завдання? (новий) 7. Яка це кімната? (світлий) 8. Який це магазин? (дорогий) 9. Який це одяг? (світлий) 10. Яке це фото? (новий) 11. Які це діти? (малий) 12. Який це автомобіль? (дорогий) 13. Яка це книга? (цікавий)

7. Заповніть пропуски, уживаючи потрібний за змістом прикметник з довідки, узгодивши його з іменником в роді та числі.

1. Це ...дерево. 2. Це ... потяг. 3. Це ... дідусь. 4. Це ... вистава. 5. Це ... вправа. 6. Це ... волосся. 7. Це ... автомобіль. 8. Це ... кава. 9. Це ... сумка. 10. Це мій ... брат. 11. Це наша ... студентка. 12. Це ... пляшка. 13. Це ... студенти. 14. Це ... одяг. 13. Це ... оцінка.

Довідка: важкий, порожній, швидкий, короткий, розумний, старший, веселий, гарячий, дорогий, сухий, високий, старий, складний, новий, добрий.

8. Закінчить речення, уживаючи антоніми до прикметників.

Зразок: Цей автомобіль дорогий, а той - ...

Цей автомобіль дорогий, а той – дешевий.

1. Цей будинок високий, а той - ... 2. Ці книжки цікаві, а ті - ...3. Цей олівець короткий, а той - ... 4. Це дерево товсте, а те - ... 5. Слон великий, а миша ... 6. Ця кава гаряча, а та - ... 7. Цей фільм цікавий, а той - ... 8. Олег старший, а Ірина - ...9. Петро веселий, а Марія...10. Словник дорогий, а книга ... 11. Молоко холодне, а кава ... 12. Лекція цікава, а завдання ... 13. Крісло нове, а диван... 14. Леопард швидкий, а черепаха... 15. Ця ганчірка суха, а та - ... 16. Пляшка порожня, а чашка ... 16. Коридор темний, а кімната ... 17. Спідниця широка, а штани ...

9. Прочитайте

ЩО	ЯКИЙ? ЯКА? ЯКЕ? ЯКІ?
обличчя	кругле, видовжене, бліде, худорляве, повне, ніжне, рум'яне, смагляве
очі	великі, малі, блакитні, сірі, зелені, карі, темні, світлі, виразні, добрі, привітні, гострі, проникливі, розумні, пусті, злі
брови	густі, тонкі, широкі, темні, довгі
вії	довгі, короткі, густі, рідкі
волосся	русяве, світле, темне, чорне, золотаве, каштанове, руде, пишне, рідке, довге, коротке, пряме, кучеряве, хвилясте, шовковисте блискуче
щоки	повні, круглі, червоні, бліді

губи	тонкі, повні, червоні, яскраві
ніс	прямий, тонкий, кирпатий, гострий, з горбинкою, широкий, малий, довгий

10. Прочитайте опис зовнішності людини; знайдіть прикметники, визначте їхній рід і число.

Це мій друг Олесь. Він високий і стрункий. Його обличчя кругле та рум'яне. Очі великі та блакитні. Брови густі та широкі, а вії довгі. Його волосся чорне, коротке та пряме. Його ніс прямий і тонкий. Щоки круглі та червоні, а губи повні та яскраві. Олесь дуже гарний хлопець.

11. Закінчіть опис людини, уживаючи прикметники з довідки.

Це Марина. Вона моя подруга. Марина - ... і ... дівчина. Її обличчя ... і Її очі ... і ..., брови... і ..., вії Її ніс ... і Щоки ... Губи ... Марина дуже

Довідка: високий, тендітний, ніжний, худорлявий, великий, зелений, тонкий, чорний, довгий, прямий, малий, рожевий, червоний, гарний.

12. Опишіть зовнішність людей, зображених на фото.

13. Опишіть зовнішність вашого друга чи подруги.

14. Прочитайте

ЩО?	ЯКИЙ? ЯКА? ЯКЕ? ЯКІ?
вітер	вітряний (вітряний день, вітряна погода)
сніг	сніжний (сніжний день, сніжна погода)
сонце	сонячний (сонячний день, сонячна погода)
спека	спекотний (спекотний день, спекотна погода)

мороз	морозний (<i>морозний день, морозна погода</i>)
туман	туманний (<i>туманний день, туманна погода</i>)
дощ	дощовий (<i>дощовий день, дощова погода</i>)
холод	холодний (<i>холодний день, холодна погода</i>)
хмара	хмарний (<i>хмарний день, хмарна погода</i>)

Завдання

15. Прочитайте.

Червень, липень і серпень – це літо. Погода сонячна і тепла, іноді навіть спекотна. Рідко погода дощова, але літні дощі теплі.

Вересень, жовтень і листопад – це осінь. Осіння погода вітряна, хмарна, дощова та прохолодна, іноді туманна.

Грудень, січень і лютий – це зима. Погода сніжна, вітряна і морозна.

Березень, квітень і травень – це весна. Весняна погода тепла, сонячна, іноді вітряна і дощова, але вітер і дощі тепла та приємні.

16. Знайдіть відповідності.

1. Сьогодні вітер і хмари.	А) Сьогодні погода морозна і сніжна.
2. Сьогодні дощ і туман.	Б) Сьогодні вітряний і дощовий день
3. Сьогодні вітер і дощ.	В) Сьогодні дощова і туманна погода.
4. Сьогодні мороз і сніг.	Г) Сьогодні холодний і вітряний день.
5. Сьогодні холод і вітер.	Д) Сьогодні погода вітряна і хмарна.
6. Сьогодні хмари і дощ.	Е) Сьогодні хмарний і дощовий день.

17. Опишіть погоду, зображену на фото

САМОПЕРЕВІРКА 3

1. Виберіть правильний варіант

- А) новий студент, широка вулиця, темний аудиторія, гарне фото
- Б) чорний олівець, гарні дівчата, великі очі, рожева стрічка
- В) синя шапка, білий шарф, гарне сукня, довга волосся
- Г) весела дитина, поганий день, холодний вітер, складна завдання

2. Виберіть правильний варіант

- А) старший брат, розумна дівчата, цікавий урок, тепле молоко
- Б) старе дерево, низький будинок, молода жінка, вузьке проспект
- В) дорогий одяг, нові джинси, гарна оцінка, українське місто
- Г) холодна погода, літній місяць, чудові дні, вітряне день.

3. Виберіть правильний варіант

- А) нові книжки, велика кімната, широкий вулиця, темні очі
- Б) малий ніс, густа вії, чорна волосся, дороге сукня
- В) швидкий літак, дешеві квитки, смачна тістечко, весела бабуся
- Г) високий хлопець, молода дівчина, старе фото, смачні цукерки

4. Виберіть правильний варіант

- А) Який хлопець? Яка дівчата? Яке озеро? Які студенти?
- Б) Який день? Яка погода? Яке число? Які книжки?
- В) Яке місце? Яка завдання? Які фрази? Який текст?
- Г) Який чоловік? Яка вулиця? Яка слова? Які лекції?

5. Виберіть, які прикметники можна сполучити з іменником ПОГОДА

- А) вітряна, сонячна, повна, молода
- Б) дощова, спекотна, сніжна, світла
- В) холодна, туманна, морозна, спекотна
- Г) старша, погана, складна, велика

6. Виберіть, які прикметники можна сполучити з іменником СТУДЕНТ

- А) складний, молодий, розумний, високий
- Б) веселий, поганий, молодий, розумний
- В) короткий, гарячий, новий, український
- Г) широкий, дурний, добрий, сумний

7. Виберіть, які прикметники можна сполучити з іменником КНИЖКА

- А) нова, цікава, дешева, українська
- Б) молода, дорога, нудна, порожня
- В) тепла, гаряча, швидка, розумна
- Г) складна, цікава, весела, вітряна

8. Виберіть, які прикметники можна сполучити з іменником ЗАВДАННЯ

- А) легке, молоде, нудне, іноземне
- Б) холодне, спекотне, старе, цікаве
- В) зелене, гаряче, цікаве, веселе
- Г) складне, нове, цікаве, старе

9. Виберіть, які прикметники можна сполучити з іменником ВОЛОССЯ

- А) руде, кучеряве, вітряне, спекотне
- Б) світле, пишне, золотаве, порожнє
- В) нове, коротке, довге, спекотне
- Г) хвилясте, рідке, довге, чорне

10. Виберіть, правильний варіант

- А) Це мій новий друг. – Хто це?
- Б) Це твоя старша сестра. – Чия це сестра?
- В) Це наша українська подруга. – Яка це подруга?
- Г) Це ваше старе фото. – Яке це фото?

11. Виберіть рядок, у якому правильно дібрані антоніми до прикметників «НОВИЙ, ЦІКАВИЙ, ДЕШЕВИЙ, ВИСОКИЙ»

- А) молодий, нудний, дорогий, короткий
- Б) старий, нудний, якісний, тонкий
- В) старий, нудний, дорогий, короткий
- Г) старий, нудний, дорогий, низький

12. Виберіть рядок, у якому правильно дібрано прикметник до іменника

- А) короткий чоловік
- Б) коротке дерево
- В) висока вулиця
- Г) висока будівля

13. Виберіть рядок, у якому правильно дібрано прикметник до іменника

- А) широкий хлопець
- Б) якісний хлопець
- В) товстий хлопець
- Г) довгий хлопець

14. Виберіть рядок, у якому правильно дібрано прикметник до іменника

- А) молодий підручник
- Б) високий підручник
- В) короткий підручник
- Г) цікавий підручник

15. Виберіть рядок, у якому правильно дібрано прикметник до іменника

- А) високе дерево
- Б) довге дерево
- В) коротке дерево
- Г) якісне дерево

16. Виберіть антонім до прикметника «ВЕСЕЛИЙ»

- А) радісний
- Б) хороший
- В) поганий
- Г) сумний

17. Виберіть антонім до прикметника «ПОВНИЙ»

- А) порожній
- Б) малий
- В) великий
- Г) худий

18. Виберіть синонім до прикметника «РАДІСНИЙ»

- А) сумний
- Б) цікавий
- В) веселий
- Г) молодий

19. Виберіть синонім до прикметника «КОЛЬОРОВИЙ»

- А) темний
- Б) барвистий
- В) ефектний
- Г) відмінний

20. Виберіть, які прикметники можна сполучити з іменником «МУЗИКА»

- А) сучасна, весела, популярна, джазова
- Б) сумна, тепла, кольорова, цікава
- В) світла, широка, висока, довга
- Г) народна, класична, популярна, повна

ДІЄСЛОВА (КАТЕГОРІЯ ЧАСУ)

ДІЄСЛОВО «БУТИ»

МИНУЛИЙ ЧАС	ТЕПЕРІШНІЙ ЧАС	МАЙБУТНІЙ ЧАС
УЧОРА (ВЧОРА), ПОЗАВЧОРА, РАНІШЕ	ЗАРАЗ, ТЕПЕР	ЗАВТРА, ПІСЛЯЗАВТРА
Я, ТИ, ВІН БУВ Я, ТИ, ВОНА БУЛА ВОНО БУЛО МИ, ВИ, ВОНИ БУЛИ	Я МИ ТИ ВИ ВІН ВОНА ВОНО ВОНИ	Я БУДУ МИ БУДЕМО ТИ БУДЕШ ВИ БУДЕТЕ ВІН БУДЕ ВОНА БУДЕ ВОНО БУДЕ ВОНИ БУДУТЬ

Зверніть увагу!!!

Теперішній час:

Я є студент. = Я – студент.

Ми є викладачі. = Ми – викладачі.

Вона є гарна дівчина. = Вона – гарна дівчина.

Зараз є понеділок. = Зараз понеділок.

1. Вставте правильну форму дієслова БУТИ.

Зразок: Учора ми ... тут. $\left\{ \begin{array}{l} \text{Учора - минулий час} \\ \text{Ми – множина} \end{array} \right\}$ Учора ми були тут.

1. Зараз я ... студент.
2. Післязавтра ... дощ.
3. Учора ... злива.
4. Зараз студенти ... там.
5. Раніше моє волосся ... темне, а зараз воно ... світле.
6. Завтра Олена і Катря ... вдома.
7. Позавчора ... туман.
8. Зараз ... серпень.
9. Погода ... спекотна.
10. Вчора я і Оля ... там.
11. Зараз Оксанка ... аспірантка.
11. Я і тато ... тут завтра.

3. Прочитайте.

Тиждень – 7 (сім) днів.

Перший день – понеділок.

Другий день – вівторок.

Третій день – середа.

Четвертий день – четвер.

П'ятий день – п'ятниця.

Шостий день – субота.

Сьомий день – неділя.

Понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця – робочі дні.

Субота та неділя – вихідні дні.

4. Прочитайте текст і дайте відповіді на питання.

Олена і Джон – друзі. Олена – українка, а Джон – американець. Олена – викладач, а Джон – її студент.

Зараз п'ятниця. Зараз Олена і Джон на уроці. Вчора був четвер. Вчора також були уроки. А завтра буде субота. Субота – вихідний. Завтра Олена і Джон будуть вдома.

Зараз в Україні грудень. Погода морозна і снігова. Учора був вітер. Грудень, січень і лютий – це зимові місяці. А раніше був листопад. Це була осінь (вересень, жовтень і листопад – це осінні місяці). Погода була тепла, іноді дощова і туманна. А потім буде весна. Весняні місяці: березень, квітень, травень. В Україні весна тепла. Іноді погода дощова, але

дощі теплі.

Питання:

1. Олена і Джон – брат і сестра?
2. Олена – українка?
3. Джон – українець?
4. Олена – студентка?
5. Джон – викладач?
6. Який зараз день? Де зараз Олена і Джон?
7. Який день був учора? Де були вчора Олена Джон?
8. Який день буде завтра? Де будуть Олена і Джон завтра?
9. Який зараз місяць? Яка пора року? Яка погода?
10. Який місяць був раніше? Яка була пора року? Яка була погода?
11. Яка пора року буде потім? Яка погода буде?

5. Дайте відповіді на питання.

Який зараз день? Який день був вчора? Який день буде завтра?

Який зараз місяць? Який місяць був раніше? Який місяць буде потім?

Яка зараз погода? Яка погода була вчора? Яка погода буде завтра?

Яка зараз пора року? Яка пора року була раніше? Яка пора року буде потім?

ТЕПЕРІШНІЙ ЧАС І ДІЄВІДМІНА

	ЧИТАТИ	НЕСТИ	МАЛЮВАТИ / ГОТУВАТИ
Я	ЧИТАЮ	НЕСУ	МАЛЮЮ / ГОТУЮ
МИ	ЧИТАЄМО	НЕСЕМО	МАЛЮЄМО / ГОТУЄМО
ТИ	ЧИТАЄШ	НЕСЕШ	МАЛЮЄШ / ГОТУЄШ
ВИ	ЧИТАЄТЕ	НЕСЕТЕ	МАЛЮЄТЕ / ГОТУЄТЕ
ВІН / ВОНА/ ВОНО/	ЧИТАЄ	НЕСЕ	МАЛЮЄ / ГОТУЄ
ВОНИ	ЧИТАЮТЬ	НЕСУТЬ	МАЛЮЮТЬ / ГОТУЮТЬ

1. Провіdmaняйте дієслова.

Читати, співати, дихати, стрибати, плавати, грати, тримати, знати, лягати, допомагати, чекати, думати, розуміти, слухати, відповідати, питати, чекати, вміти, одягати, бажати, шукати, перекладати, відкривати, закривати, кашляти, відпочивати, розмовляти, снідати, обідати, вечеряти, зберігати, сідати, пам'ятати, вивчати, перевіряти, виправляти, складати, обіймати, починати, міняти, обіцяти, бажати, залишати, працювати, танцювати, готувати, вставати, повторювати, купувати, контролювати, святкувати, цінувати, цілувати, продовжувати, закінчувати, обманювати, описувати, телефонувати, запрошувати, розказувати, продавати, показувати, відвідувати.

II ДІЄВІДМІНА

	ГОВОРІТИ	РОБИТИ (Б, П, В, М, Ф)	КЛЕЇТИ	ВЧИТИ (Ж, Ч, Ш, Щ)
Я	ГОВОРЮ	РОБЛЮ	КЛЕЮ	ВЧУ
МИ	ГОВОРИМО	РОБИМО	КЛЕЇМО	ВЧИМО
ТИ	ГОВОРИШ	РОБИШ	КЛЕЇШ	ВЧИШ
ВИ	ГОВОРИТЕ	РОБИТЕ	КЛЕЇТЕ	ВЧИТЕ
ВІН / ВОНА/ ВОНО/	ГОВОРИТЬ	РОБИТЬ	КЛЕЇТЬ	ВЧИТЬ
ВОНИ	ГОВОРЯТЬ	РОБЛЯТЬ	КЛЕЯТЬ	ВЧАТЬ

1. Провідмінійте дієслова.

Кроїти, любити, ловити, ліпити, варити, кришити, солити, доїти.

Зверніть увагу!!!

	одягатися	розчісуватися	вчитися
я	одягаюся	розчісуюся	вчуся
ми	одягаємося	розчісуємося	вчимося
ти	одягаєшся	розчісуєшся	вчишся
ви	одягаєтесь	розчісуєтесь	вчитесь
він, вона	одягається	розчісується	вчиться
вони	одягаються	розчісуються	вчаться

3. Провідмінійте дієслова.

Посміхатися, змагатися, тренуватися, фарбуватися, цілуватися, обніматися, листуватися, ображатися, вибачатися, милуватися, захоплюватися, веселитися, зустрічатися, домовлятися, сперечатися, займатися, подобатися.

Зверніть увагу!!!

II ДІЄВІДМІНА

	висіти	лежати	стояти	сидіти	кричати	боятися
я	вишу	лежу	стою	сиджу	кричу	боюся
ми	висимо	лежимо	стоїмо	сидимо	кричимо	боїмося
ти	висиш	лежиш	стоїш	сидиш	кричиш	боїшся
ви	висите	лежите	стоїте	сидите	кричите	боїтесь
він, вона	висить	лежить	стоїть	сидить	кричить	боїться
вони	висять	лежать	стоять	сидять	кричать	бояться

Зверніть увагу!!!

	я	ми	ти	ви	він / вона	вони
пити	п'ю	п'ємо	п'єш	п'єте	п'є	п'ють
жити	живу	живимо	живеш	живете	живе	живуть
їсти	їм	їмо	їси	їсте	їсть	їдять
писати (С - Ш)	пишу	пишемо	пишеш	пишете	пише	пишуть
казати (З - Ж)	кажу	кажемо	кажеш	кажете	каже	кажуть
хотіти (Т - Ч)	хочу	хочемо	хочеш	хочете	хоче	хочуть
вести (СТ - Д)	веди	ведемо	ведеш	ведете	веде	ведуть

плести (СТ - Т)	плету	плетемо	плетеш	плетете	плете	плетуть
плакати (К - Ч)	плачу	плачемо	плачеш	плачете	плаче	плачуть
пекти (К - Ч)	печу	печемо	печеш	печете	пече	печуть
могти (Г - Ж)	можу	можемо	можеш	можете	може	можуть
бігти (Г - Ж)	біжу	біжимо	біжиш	біжите	біжить	біжать
чистити (СТ - Щ)	чищу	чистимо	чистиш	чистите	чистить	чистять

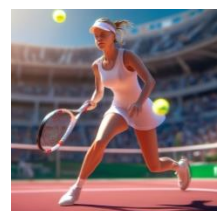
4. Розкрийте дужки, правильно змінивши дієслова.

1. Я (любити) спорт. 2. Діти (бігати). 3. Ми (вчити) українські вірші. 4. Оленка (дивитися) новий фільм. 5. Мама (працювати), а тато (відпочивати). 6. Ігор (плакати). 7. Маленька дівчинка (малювати) зелений парк. 8. Я (читати) цікавий журнал. 9. Ми (пекти) смачні тістечка. 10. Ти (знати) попередній урок. 11. Вони (бачити) море. 12. Ми (їсти) солодке морозиво. 13. Я (могти) писати. 14. Студенти (писати) складні вправи. 15. Дівчинка (посміхатися). 16. Спортсмени (тренуватися). 17. Я (розчісувати) волосся. 18. Я і тато (плавати). 19. Що ви (робити)? 20. Я (чистити) зуби. 21. Сестра (готувати) смачний суп. 22. Ми (слухати) українські пісні. 23. Оля (перекладати) англійський текст. 24. Ми (шукати) ключ. 25. Я (могти) грати на піаніно. 26. Ви (співати). 27. Викладач (перевіряти) наші зошити. 28. Студент (відповідати) урок. 29. Я (повторювати) правила. 30. Жан (розказувати) цікаві історії.

6. Закінчить речення, вживаючи дієслова: МАЛЮВАТИ, ПИСАТИ, ЧИТАТИ, СЛУХАТИ, СПІВАТИ, ДИВИТИСЯ, ПОВТОРЮВАТИ, ВЧИТИ

1. Юрій ... футбол. 2. Світлана – майбутня поетеса, вона ... чудові вірші. 3. Олена – художник, вона ... гарні картини. 4. Зараз урок, студенти ... нові слова. 5. Я ..., як відомий китайський артист ... народні пісні. 6. Щодня ми ... правила. 7. Тато ... газети та журнали.

7. Напишіть, що роблять люди, зображені на малюнках.

Прочитайте!

Що **він** робить? – **Він** читає.

Що **вона** робить? – **Вона** малює.

Що **вони** роблять? – **Вони** вчать правила.

Що **ти** робиш? – **Я** співаю.

Що **ви** робите? – **Ми** граємо.

Що **Ви** робите? – **Я** відпочиваю.

6. Дайте відповіді на питання, вживаючи дієслова в дужках.

1. Що Олег робить? (снідати). 2. Що Ірина робить? (готувати салат). 3. Що ви робите? (готувати новий проект). 4. Що Оксана та Борис роблять? (прибирати дім). 5. Що викладач робить? (пояснювати новий урок). 6. Що ти робиш? (слухати народні пісні). 7. Що Ви робите? (дивитися старі світлини). 8. Що батьки роблять? (продавати старий дім). 9. Що студенти роблять? (писати тест). 10. Що ти робиш? (клеїти марки). 11. Що Антон робить? (пити чай). 12. Що Марія та Софія роблять? (гратися).

Прочитайте!

Марія слухає пісні. – Хто слухає пісні?

Марія слухає пісні. – Що Марія робить?

Тато та Віктор працюють. – Хто працює?

Тато та Віктор працюють. – Що тато та Віктор роблять?

Ми читаємо газети. – Хто читає газети?

Ми читаємо газети. – Що ви робите?

Мій брат відповідає урок. – Хто відповідає урок?

Мій брат відповідає урок. – Що робить твій брат?

8. Поставте питання до виділених слів.

1. **Ганна** повторює діалог. 2. Марина співає арії. 3. Діти плавають. 4. Степан купляє шоколад. 5. Мій друг посміхається. 6. Наша сусідка продає велосипед. 7. Дідусь читає книги. 8. Бабуся відпочиває. 9. Моя донька слухає концерт. 10. Ірина дивиться фільм. 11. Ми шукаємо кафе. 12. Оля п'є молоко.

МИНУЛИЙ ЧАС

	ЧИТАТИ (І)	ГОВОРИТИ (ІІ)	МИТИСЯ
я, ти, він 	ЧИТА В	ГОВОРИ В	МИ В СЯ
я, ти, вона 	ЧИТА ЛА	ГОВОРИ ЛА	МИ Л АСЯ
воно	ЧИТА ЛО	ГОВОРИ ЛО	МИ Л ОСЯ
ми, ви, вони 	ЧИТА ЛИ	ГОВОРИ ЛИ	МИ Л ИСЯ

1. Утворіть форми минулого часу від дієслів за зразком.

Зразок: читати – він читав, вона читала, вони читали

Розповідати, працювати, відпочивати, бігати, стрибати, грати, слухати, жити, пити, шити, кришити, мити, любити, робити, фотографувати, малювати, копіювати, обмінювати, повторювати, займатися, тренуватися, дивитися, захоплюватися.

2. Закінчіть речення, вживаючи дієслова в дужках у минулому часі.

Зразок: Учора Оля... молоко та цукерки (купити).

Учора Оля купила молоко та цукерки.

1. Позавчора ми ... в футбол (грати). 2. Раніше батько ... тут (працювати). 3. Учора студент ... доповідь (готувати). 4. Вранці ти ... автомобіль (бачити). 5. Учора моя сестра ... посуд (мити). 6. Позавчора я і мама ... картини (малювати). 7. Учора викладач ... тести (перевіряти). 8. Учора Петро ... квитки в кінотеатр (купити). 9. Що ви ... позавчора (робити)? 10. Раніше я і батько ... там (жити). 11. Раніше ми ... цей театр (відвідувати). 12. Учора учні ... пісні (слухати). 13. Учора наша футбольна команда ... матч (виграти). 14. Учора бабуся ... дім (продати). 15. Ми ...ці вистави раніше (дивитися).

3. Перепишіть речення в минулому часі за зразком.

Зразок: Олена повторює текст – Олена повторювала текст.

1. Я знаю ці правила. 2. Викладач пояснює новий матеріал. 3. Керівник перевіряє роботи. 4. Студенти пишуть тест. 5. Ми говоримо про автомобіль. 6. Що ти робиш? 7. Діти бігають. 8. Я чекаю на автобус. 9. Марина гойдається. 10. Ви відпочиваєте? 11. Я хворію. 12. Ми розуміємо питання. 13. Олег питає домашнє завдання. 14. Я переписую вправи. 15. Я і ти складаємо екзамен.

МАЙБУТНІЙ ЧАС

І. АНАЛІТИЧНА (СКЛАДЕНА) ФОРМА

	ЧИТАТИ (І)	ГОВОРИТИ (ІІ)	МИТИСЯ
Я	БУДУ ЧИТАТИ	БУДУ ГОВОРИТИ	БУДУ МИТИСЯ
МИ	БУДЕМО ЧИТАТИ	БУДЕМО ГОВОРИТИ	БУДЕМО МИТИСЯ
ТИ	БУДЕШ ЧИТАТИ	БУДЕШ ГОВОРИТИ	БУДЕШ МИТИСЯ
ВИ	БУДЕТЕ ЧИТАТИ	БУДЕТЕ ГОВОРИТИ	БУДЕТЕ МИТИСЯ
ВІН, вона, воно	БУДЕ ЧИТАТИ	БУДЕ ГОВОРИТИ	БУДЕ МИТИСЯ
ВОНИ	БУДУТЬ ЧИТАТИ	БУДУТЬ ГОВОРИТИ	БУДУТЬ МИТИСЯ

II. СИНТЕТИЧНА (ПРОСТА) ФОРМА

	ЧИТАТИ (I)	ГОВОРИТИ (II)	МИТИСЯ
я	ЧИТАТИМУ	ГОВОРИТИМУ	МИТИМУСЯ
ми	ЧИТАТИМЕМО	ГОВОРИТИМЕМО	МИТИМЕМОСЯ
ти	ЧИТАТИМЕШ	ГОВОРИТИМЕШ	МИТИМЕШСЯ
ви	ЧИТАТИМЕТЕ	ГОВОРИТИМЕТЕ	МИТИМЕТЕСЯ
він, вона, воно	ЧИТАТИМЕ	ГОВОРИТИМЕ	МИТИМЕТЬСЯ
вони	ЧИТАТИМУТЬ	ГОВОРИТИМУТЬ	МИТИМУТЬСЯ

1. Утворіть аналітичні та синтетичні форми майбутнього часу від дієслів за зразком.

Зразок: писати – я буду писати / писатиму, ми будемо писати / писатимемо, ти будеш писати / писатимеш, ви будете писати / писатимете, він буде писати / писатиме, вони будуть писати / писатимуть.

Розповідати, обговорювати, перевіряти, прибирати, мити, прасувати, чистити, шукати, плакати, сумувати, кричати, відповідати, спати, вивчати, повторювати, готуватися, листуватися, сваритися, ображатися, вибачатися, говорити, ловити, посміхатися, сміятися, дізнаватися, тренуватися, піклуватися.

2. Закінчіть речення, вживаючи дієслова в дужках в майбутньому часі.

1. Завтра ми ... фільм (дивитися). 2. Післязавтра діти ... (гуляти). 3. Завтра студенти ... екзамен (складати). 4. Пізніше я ... гори та море (малювати). 5. Завтра я і викладач ... українські народні пісні (повторювати). 6. Потім ви ... на піаніно (грати). 7. Пізніше ми ... (відпочивати). 8. Потім я вокал (викладати). 9. Завтра мати ... суп (готувати).

3. Перепишіть речення в майбутньому часі за зразком.

Зразок: Олена повторює текст – Олена повторюватиме текст / Олена буде повторювати текст.

1. Я знаю ці правила. 2. Викладач пояснює новий матеріал. 3. Керівник перевіряє роботи. 4. Студенти пишуть тест. 5. Ми говоримо про Китай. 6. Що ти робиш? 7. Діти бігають. 8. Я чекаю на автобус. 9. Марина гойдається. 10. Ви відпочиваєте? 11. Я відпочиваю. 12. Ми розуміємо питання. 13. Олег питає домашнє завдання. 14. Я переписую вправи. 15. Я і ти складаємо екзамен.

4. Закінчіть речення, змінивши дієслова в дужках.

1. Учора Олег ... симфонії (слухати). 2. Зараз я ... граматичні вправи (писати). 3. Завтра ти і Оля ... (виступати). 4. Позавчора студенти ... доповіді

(готувати). 5. Зараз ми ... про навчання (розмовляти). 6. Раніше дідусь ... тут (жити). 7. Потім вони ... проєкт (обговорювати). 7. Раніше жінка ... квитки (замовити). 8. Учора батько ... автомобіль (мити). 9. Пізніше учні ... музеї (відвідувати). 10. Учора я і мама ... зелений борщ (готувати). 11. Завтра моя сестра ... мій портрет (малювати). 12. Зараз я ... текст (читати), а пізніше я ... всі правила (повторювати).

Завдання

САМОПЕРЕВІРКА 4

1. У якому рядку всі слова – назви днів тижня?
А) понеділок, вівторок, зима, субота;
Б) понеділок, середа, п'ятниця, неділя;
В) неділя, четвер, осінь, літо;
Г) середа, четвер, весна, тиждень
2. У якому рядку всі дієслова минулого часу?
А) писав, робили, знати, були;
Б) писав, робила, знала, працюю;
В) повторювали, питали, пояснював, забули;
Г) мив, пив, жив, знаю
3. У якому всі дієслова майбутнього часу?
А) писатиму, розчісуватиме, знатимемо, повторювали;
Б) читатиме, питатимуть, буде працювати, стрибає;
В) телефоную, слухатиме, повторюватиму, буде перевіряти;
Г) гратиме, прибиратиму, будемо жити, навчатиметься
4. У якому рядку всі слова майбутнього часу синтетичної (простої форми)?
А) перекладатиму, писатимете, буду повторювати, знатиму;
Б) проситиме, пектиму, будемо знати, викладатимете;
В) писатиму, житиму, знатимете, малюватиму;
Г) будемо плавати, стрибатимете, бігатимуть, митиму
5. У якому рядку правильно вжито дієслово?
А) Учора ми вчили тексти.
Б) Завтра я пишу вправи.
В) Післязавтра діти буде повторювати слова.

Г) Раніше ми жив тут.

6. У якому рядку правильно вжито дієслово?

А) Учора був середа.

Б) Завтра є четвер.

В) Завтра буде понеділок.

Г) Раніше ми читаємо книги.

7. У якому рядку правильно вжито дієслово?

А) Викладач перевіряє тести завтра.

Б) Викладач перевіряв тексти завтра.

В) Викладач перевірятиме тексти завтра.

Г) Викладач перевіряти тексти завтра.

8. У якому рядку правильно вжито дієслово?

А) Я і Оля завтра читатиму доповідь.

Б) Я і Оля завтра читатиме доповідь.

В) Я і Оля завтра читати доповідь.

Г) Я і Оля завтра читатимемо доповідь.

9. У якому рядку правильно вжито дієслово?

А) Ти і Борис складаєш екзамен післязавтра.

Б) Ти і Борис складає екзамен післязавтра.

В) Ти і Борис складати екзамен післязавтра.

Г) Ти і Борис складатимете екзамен післязавтра.

10. У якому рядку правильно вжито дієслово?

А) Я і Оксана писатимемо тест учора.

Б) Я і Оксана пишемо тест учора.

В) Я і Оксана будемо писати тест учора.

Г) Я і Оксана писали тест учора.

11. У якому рядку правильно вжито дієслово?

А) Я сидю тут, а ти сидиш там.

Б) Я сиджу тут, а ти сидеш там.

В) Я сидіти тут, а ти сидіти там.

Г) Я сиджу тут, а ти сидиш там.

12. Виберіть правильний варіант

А) Зараз я відпочиваю, а вчора я працював.

Б) зараз я відпочивав, а вчора я працював.

В) Зараз я відпочивати, а вчора я працювати.

Г) Зараз я відпочиваю, а вчора я працюю.

13. Виберіть правильний варіант

- А) Завтра ми складали екзамен, тому зараз ми готуватися.
- Б) Завтра ми складатимемо екзамен, тому зараз ми готуємося.
- В) Завтра ми складатимемо екзамен, тому зараз ми готуємося.
- Г) Завтра ми будемо скласти екзамен, тому зараз ми будемо готуватимемося.

14. Яке дієслово треба вжити замість пропуску в реченні: «*Учора Олена ... фільм*»?

- А) читала
- Б) дивився
- В) дивилася
- Г) робила

15. Яке дієслово треба вжити замість пропуску в реченні: «*Викладач ... нові слова*»?

- А) готує
- Б) перекладає
- В) робить
- Г) малює

16. Яке дієслово треба вжити замість пропуску в реченні: «*Завтра ми ... домашнє завдання*»?

- А) гратимемо
- Б) писатимемо
- В) купуватимемо
- Г) прибиратимемо

17. Яке дієслово треба вжити замість пропуску в реченні: «*Повторіть, будь ласка, я погано...* »?

- А) бачу
- Б) дивлюся
- В) чую
- Г) слухаю

18. Яке дієслово треба вжити замість пропуску в реченні: «*Він не бачив малюнок, тому що він...*»?

- А) не бачив
- Б) не дивився
- В) не чув
- Г) не слухав

19. Виберіть правильний варіант

- А) Що ви робити?
- Б) Що ви робите?
- В) Що ви робиш?

Г) Що ви роблять?

20. Виберіть правильний варіант

А) Я купувати молоко та хліб.

Б) Я купував молоко та хліб.

В) Я купую молоко та хліб.

Г) Я купляю молоко та хліб.

ПРИСЛІВНИКИ

ПРИКМЕТНИКИ				ПРИСЛІВНИКИ
ЯКИЙ?	ЯКА?	ЯКЕ?	ЯКІ?	ЯК?
ГОЛОСНИЙ	ГОЛОСНА	ГОЛОСНЕ	ГОЛОСНІ	ГОЛОСНО

Прочитайте та зверніть увагу!!!

Олег – гарний студент.

Оксана – гарна студентка.

Це гарне фото.

Тут гарні квіти.

Він виглядає гарно.

Вона співає гарно.

Ти посміхаєшся гарно.

Вони виглядають гарно.

1. Утворіть від прикметників прислівники.

Багатий, бідний, веселий, сумний, високий, низький, далекий, близький, довгий, короткий, дорогий, дешевий, глибокий, мілкий, грубий, ніжний, ласкавий, смачний, солодкий, солоний, ввічливий, задоволений, легкий, важкий, трудний, корисний, шкідливий, мокрий, сухий, молодий, старий, м'який, твердий, серйозний, безвідповідальний, акуратний, необережний, охайний, чистий, брудний, злий, поганий, товстий, тонкий, сильний, слабкий, голосний, тихий, шумний, затишний, комфортний, зручний, цікавий, нудний, широкий, вузький.

2. Розподіліть слова за групами.

Прикметники	Прислівники
Світлий, ...	Темно,...

Хитрий, точно, приємний, лукава, обережно, приблизне, старі, холодно, міцно, страшний, нове, спекотне, навмисно, запашні, свіже, сонячно, вологий, неохайно, сильно, повільно, тепла, ласкаві, усміхнено, натуральний, розумна, обдумано, проблемний, відповідально, пунктуальний, культурно, спостережлива, надокучливо, завзято, вдалих.

3. Виберіть правильний варіант.

1. Паління - ... звичка.	шкідлива / шкідливо
2. Олег написав ...	неправильний / неправильно
3. Кіт заліз	високий / високо
4. Цей зошит ...	чистий / чисто
5. Ми співаємо ...	голосний / голосно
6. Ця вистава ...	цікава / цікаво
7. Я готую ... тістечка.	смачні / смачно
8. Діти бігають ...	швидкий / швидко
9. Ця вулиця ...	затишна / затишно
10. Моє волосся ...	сухе / сухо
11. Мама посміхнулася ...	задоволена / задоволено
12. Це море дуже ...	глибоке / глибоко
13. Вони жили дуже ...	бідний / бідно
14. Яблука дуже ...	корисний / корисно
15. Квиток коштує ...	дорогий / дорого

4. Заповніть речення, не забуваючи про правило узгодження прикметників з іменниками.

Зразок: Це дуже ... пісня. (гарний – гарно)

Це дуже гарна пісня.

1. Цей фотоапарат дуже...	дорогий / дорого
2. Студенти читають ...	правильний / правильно
3. Ця книга ...	цікавий / цікаво
4. Ми живемо ...	далекий / далеко
5. Цей автобус їде ...	повільний / повільно
6. Я купила ... тістечко.	смачний / смачно
7. Це морозиво ...	солодкий / солодко
8. Ми написали ... вправи.	складний / складно
9. Морква - ... овоч.	корисний / корисно
10. Тут треба говорити ...	тихий / тихо
11. Ця квартира ...	зручний / зручно
12. У нього ... погляд.	приємний / приємно
13. Він говорить ... слова.	приємний / приємно
14. Борис ...	задоволений / задоволено
15. Ми дивилися ... фільми.	цікавий / цікаво
16. Ці дерева...	молодий / молодо
17. Він виглядає...	гарний / гарно
18. Ця машина ...	дорогий / дорого

5. Поставте питання до виділених слів.

*Зразок: Це цікаве фото. – **Яке** це фото?*

*Він розповідає цікаво. – **Як** він розповідає?*

1. У Олени довге волосся. 2. Ми вчимося повільно. 3. Ірина грає на гітарі погано. 4. Максим – сильний спортсмен. 5. Ця спідниця дешева. 6. Це море

глибоке. 7. Він пише статті швидко. 8. Його дослідження актуальне. 9. Члени комісії слухали оповідь уважно. 10. Його реферат інформативний. 11. У Петра тихий голос. 12. Це піаніно старе. 13. Музика Моцарта різноманітна. 14. Він вивчив це питання глибоко. 15. Ця тема складна. 16. Він дослідив це питання детально. 17. Студенти ставили різноманітні питання доповідачеві. 18. Оля розповіла про свою проблему стисло.

Прочитайте і запам'ятайте!!!

ПРИСЛІВНИКИ	
КОЛИ?	часто, рідко, постійно, тимчасово, завжди, ніколи, інколи, час від часу, регулярно, зазвичай, щоденно (кожен день = кожного дня), щотижня (кожен тиждень = кожного тижня), щомісячно (кожен місяць = кожного місяця), щорічно (кожен рік = кожного року), вранці, вдень, ввечері, вночі, влітку, восени, взимку, навесні, позавчора, вчора, сьогодні, зараз, завтра, післязавтра, раніше, потім, скоро, незабаром, недавно, давно, рано, пізно, вчасно
ДЕ?	зліва, справа, угорі, зверху, знизу, далеко, попереду, позаду
КУДИ?	вліво, вправо, угору, уверх, униз
ЧОМУ?	спересердя, зозла, згарячу, зопалу, спросоння
НАВІЩО?	на зло, навмисне, наперекір, напоказ, чомусь, мимоволі

6. Заповніть пропуски необхідними за змістом прислівниками.

1. Олег ненавидить читати, тому він ... не купляє книжки. 2. Я не бачу м'яч, тому що він дуже ... 3. Оксана любить оперу та балет, тому вона ... ходить у театр. 4. ... дуже спекотна погода. 5. Я бачу спину мого друга, тому що я сиджу ... 6. ... діти йдуть до школи. 7. ... я не зрозумів, що мама спитала мене. 8. Оберніться! Банк знаходиться ... 9. ... дуже холодно і морозно. 10. Я був дуже злий, тому ... сильно вдарив рукою по столі. 11. ... батьки приїдуть до мене в гості. 12. Я не бачив свого брата ... 13. Я не люблю виставляти свої роботи ... 14. Я дуже пунктуальний і завжди приходжу ... 15. Римська імперія існувала ...

Слова для довідки: давно, позаду, ніколи, давно, зліва, напоказ, спросоння, взимку, далеко, щотижня, зозла, влітку, скоро, вчасно, восени.

7. Заповніте пропуски необхідними за змістом прислівниками.

Зразок: *Микола дуже щира людина. Він завжди говорить ...*

Микола дуже щира людина. Він завжди говорить щиро.

1. Ця пісня сумна. Її треба співати...
2. Цей танець веселий, тому вони танцюють ...
3. Нам треба написати детальний опис. Ми описуємо цей предмет ...
4. Це дуже комфортне крісло. Сидіти в цьому кріслі дуже ...
5. Цей квиток дорогий. Цей квиток коштує ...
6. Маруся гарна співачка. Вона співає ...
7. Юрась – цікавий доповідач, Він доповідає ...
8. У цього чоловіка лукаві очі. Він дивиться ...
9. Це кафе дуже затишне. У цьому кафе сидіти...
10. Його слова дуже улесливі. Він говорить ...
11. Тетяна – дуже старанна студентка. Вона вчиться ...
12. У Василя акуратний почерк. Василь пише ...
13. Китай – гарна країна. Зараз у Китаї ...
14. У Степана швидкий автомобіль, тому він їде ...
15. Овочі та фрукти дуже корисні. Їсти овочі та фрукти дуже ...

8. Закінчіть речення, уживаючи антоніми до поданих прислівників.

Зразок: *Я живу далеко від університету, а мій друг - ...*

Я живу далеко від університету, а мій друг – близько.

1. Ірина склала тест добре, а я...
2. Я написала слова охайно, а Олена...
3. Автомобіль їде швидко, а велосипед...
4. Я прокидаюся рано, а мій брат...
5. Учора ми провели день весело, а сьогодні ...
6. Цей викладач розповідає лекції цікаво, а той...
7. Їсти овочі – корисно, а палити - ...
8. У цьому місці дуже тихо, а в тому...
9. Я купив словник дорого, а Марійка...
10. Ганна готує добре, а її сестра...
11. Цей чоловік завжди відповідає грубо, а той...
12. Пташка сидить на дереві високо, а кіт...
13. Мій будинок розташований попереду, а твій...
14. Я читаю книжки постійно, а він...
15. Мама навідує мене часто, а батько...

9. Знайдіть прислівник.

1. Чесний, чесність, чесне, чесно.
2. Радість, радісний, радісно, радіти.
3. Сум, сумувати, сумна, сумно.

4. Давнина, давно, давня, давні.
5. Цікавість, цікавитися, цікавий, цікаво.
6. Відповідати, відповідальні, відповідально, відповідальність.
7. Швидко, швидкість, швидкий, швидке.
8. Ніжність, ніжне, ніжно, ніжитися.
9. Холод, холодне, холодна, холодно.
10. Пізно, пізно, пізній, пізня.

10. Знайдіть зайве слово.

1. Постійно, цікаво, іноді, тимчасово.
2. Веселий, нудний, сумно, радісний.
3. Завтра, вчора, зліва, післязавтра.
4. Далеко, близько, поруч, щодня.
5. Чисто, охайно, брудно, акуратно.
6. Влітку, взимку, вчасно, восени.
7. Вдень, вночі, вправно, вранці.
8. Спросоння, спересердя, мимоволі, згарячу.

11. Поєднайте прислівники з дієсловами.

вчасно	сміятися
смачно	слухати
охайно	виглядати
ввічливо	їхати
весело	говорити
молодо	готувати
правильно	прийти
уважно	відповідати
швидко	одягатися
давно	жити
далеко	забути

Прочитайте і запам'ятайте!!!

КОЛИ? ЯК? КУДИ? ДЕ?	НІКОЛИ НІЯК НІКУДИ НІДЕ	КОЛИСЬ ЯКОСЬ КУДИСЬ ДЕСЬ	КОЛИ-НЕБУДЬ = БУДЬ-КОЛИ ЯК-НЕБУДЬ = БУДЬ-ЯК КУДИ-НЕБУДЬ = БУДЬ-КУДИ ДЕ-НЕБУДЬ = БУДЬ-ДЕ
------------------------------	----------------------------------	-----------------------------------	--

Проаналізуйте!!!

Я ніколи не читав цей текст. Я прочитаю цей текст колись. Приходь до мене коли-небудь.

Я ніяк не зробив цей тест. Я якось зробив цей текст, але не знаю, чи правильно. Якщо ти не знаєш відповіді на жодне питання, то роби тест як-небудь.

Сьогодні я погано себе почуваю, тому я не піду нікуди. Завтра ми з мамою підемо кудись, але я не пам'ятаю куди. Я втомився сидіти вдома, я хочу піти куди-небудь.

Олесь хотів доїхати додому швидко, тому він не зупинявся ніде. Я зупинився десь поблизу університету, але точно не можу сказати, де. Я вже не можу йти, давай зупинимось де-небудь і перепочинемо.

12. Закінчіть речення, правильно вживаючи прислівники: НІКОЛИ, КОЛИСЬ, КОЛИ-НЕБУДЬ, НІКУДИ, КУДИСЬ, КУДИ-НЕБУДЬ, НІДЕ, ДЕСЬ, ДЕ-НЕБУДЬ, НІЯК, ЯКОСЬ, ЯК-НЕБУДЬ.

1. Я ... не був тут.
2. Я хочу піти ...
3. Я не люблю робити справи ...
4. Марина ходила ..., але я не знаю.
5. Я не знайшов словник ...
6. Ви можете покласти сумку ...
7. Олег ... купив книжки, але він не говорить.
8. Я не знаю правила, тому я не можу ... зробити ці вправи.
9. Я сподіваюсь, що я ... буду презентувати мій проєкт.
10. Оля ... поклала журнали, але вона забула.
11. Дідусь захворів, тому лікар порадив йому ... не ходити.
12. Я втомився і хочу відпочити ...
13. Він просить зупинити автомобіль..., де зручно.
14. Я читав цей текст ..., але не пам'ятаю.
15. Олена ... побігла, але вона не сказала, куди.

Завдання

САМОПЕРЕВІРКА 5

1. У якому рядку всі слова – прислівники?
А) холодно, швидкий, тепло, вітряно;
Б) охайно, обережно, гарно, дзвінкий;
В) дорого, дешево, гостра, сильний;
Г) сумно, весело, тепло, швидко
2. У якому рядку всі слова – прислівники?
А) тепло, дешевий, сміливе, радісно
Б) тепле, дешеве, сміливе, радісне
В) тепло, дешево, сміливо, радісно
Г) тепла, дешева, смілива, радісна
3. У якому рядку всі прислівники відповідають на питання КОЛИ?
А) вчора, потім, завтра, зліва;
Б) вгору, справа, післязавтра, раніше;
В) сьогодні, позавчора, пізно, вранці;
Г) навмисне, справа, вдень, іноді
4. У якому рядку всі прислівники відповідають на питання ЯК?
А) добре, міцно, весело, погано
Б) добре, справа, вгорі, вчора
В) праворуч, близько, далеко, знову
Г) повільно, правильно, ліворуч, вгору
5. У якому рядку немає помилок?
А) Цей автомобіль швидко.
Б) Цей автомобіль швидка.
В) Цей автомобіль швидкий.
Г) Це автомобіль швидке.
6. У якому рядку немає помилок?
А) Він прочитав книжки швидкі.
Б) Він прочитав книжки швидкий.
В) Він прочитав книжки швидко.
Г) Він прочитав швидкі книжки.
7. У якому рядку є помилка?
А) Яна розповіла цікаві історії.
Б) Ми зробили тест правильно.
В) Він переклав текст швидкий.
Г) Ми писали складні вправи.
8. У якому рядку є помилка?
А) Олена гарна дівчина.

- Б) Олена співає гарно.
- В) Олена співає гарні пісні.
- Г) Олена співає гарний пісні.

9. У якому рідку є помилка?

- А) Я співаю голосно.
- Б) Він співав гарні пісні.
- В) Вона співала українські пісні.
- Г) Вона співала українські.

10. Який прислівник треба вжити замість пропуску в реченні: «Я не чую, бо ви *читаєте...*»?

- А) правильно
- Б) тихо
- В) голосно
- Г) по-українськи

11. Який прислівник треба вжити замість пропуску в реченні: «Я *бігаю дуже...*»?

- А) швидко
- Б) правильно
- В) смачно
- Г) високо

12. Який прислівник треба вжити замість пропуску в реченні: «*Кім заліз ...*»?

- А) високо
- Б) голосно
- В) гарно
- Г) сумно

13. Виберіть правильний варіант

- А) Це завдання дуже цікаво.
- Б) Це завдання дуже цікава.
- В) Це завдання дуже цікаві.
- Г) Це завдання дуже цікаве.

14. Виберіть правильну відповідь на питання: «Як Олена написала тест?»

- А) Олена написала тест добрий.
- Б) Олена написала тест добре.
- В) Олена написала тест вчора.
- Г) Олена написала тест вранці.

15. Яке питання треба поставити до речення: «Ганна живе далеко?»

- А) Хто живе далеко?
- Б) Як Ганна живе?

- В) Що Ганна робить далеко?
- Г) Де Ганна живе?

16. Яке питання треба поставити до речення: *«Машина повернула праворуч»*?

- А) Як машина повернула?
- Б) Куди машина повернула?
- В) Що машина зробила?
- Г) Де машина?

17. Яке питання треба поставити до речення: *«Я буду тут уранці»*?

- А) Хто буде тут уранці?
- Б) Коли ти будеш тут?
- В) Як ти будеш уранці?
- Г) Куди ти будеш уранці?

18. Який прислівник треба вжити замість пропуску в реченні: *«Я не був тут ... »*?

- А) колись
- Б) ніколи
- В) коли-небудь
- Г) будь-коли

19. Який прислівник треба вжити замість пропуску в реченні: *«Я хочу поїхати ... »*?

- А) нікуди
- Б) куди-небудь
- В) куди
- Г) колись

20. Який прислівник треба вжити замість пропуску в реченні: *«Я обов'язково складу іспит..., але не знаю, коли»*?

- А) колись
- Б) ніколи
- В) коли
- Г) коли-небудь

КАТЕГОРІЯ ВІДМІНКА

В українській мові є **сім** відмінків:

називний відмінок;
родовий відмінок;
давальний відмінок;
знахідний відмінок;
орудний відмінок;
місцевий відмінок;
кличний відмінок.

НАЗИВНИЙ ВІДМІНОК

ХТО? ЩО?

Вживаємо на позначення **суб'єкта дії** (суб'єктом у граматиці може бути і жива істота, і предмет).

Студент читає книги.

суб'єкт

Книги лежать далеко

суб'єкт

1. Прочитайте речення і підкресліть іменники, що вжиті в називному відмінку.

1. Мама готує пиріг. 2. Дівчина малює картини. 3. Світлини висять високо. 4. Птахи летять швидко. 5. Батько ремонтує автобус. 6. Студенти повторюють правила. 7. Викладач перевіряє зошити. 8. Село розташоване близько. 9. Місто досить велике. 10. Ця пісня звучить весело.

КЛИЧНИЙ ВІДМІНОК

(питань немає)

Вживаємо на позначення особи або предмета, до яких звертаються.

	Називний відмінок	Кличний відмінок	
Чоловічий рід (однина)	брат сусід друг козак син	брате сусіде друже козаче сину	твердий приголосний + Е чергування Г – Ж К – Ч твердий приголосний + У

	Петро Павло !!! батько тато дядько	Петре Павле батьку тату дядьку	О – Е
	Василь	Василю	м'який приголосний + Ю
	лікар	лікарю	АР+Ю
	Андрій	Андрію	Й-Ю
	вчитель	вчителю	Ь - Ю
Середній рід (однина)	вікно	вікно	= називний відмінок
	море	море	
	життя	життя	
Жіночий рід (однина)	Наталка	Наталко	А- О
	Галя	Галю	Я - Ю
	Марія	Марію	ІЯ - ПЮ
	ніч радість	ноче радосте	нульове закінчення + Е Ь - Е
Множина	студенти лікарі дівчата моря	студенти лікарі дівчата моря	= називний відмінок

1. Запишіть речення, уживаючи подані в дужках слова у кличному відмінку

1. (Тимофій), ти будеш читати? 2. (Марта), ти пишеш вправи? 3. (Батько), дивись! 4. (Діти), ви слухатимете урок? 5. (Сергій), ти пишеш слова? 6. (Оля), я купила молоко. 7. (Друг), я хочу сісти поруч. 8. (Дитина), ти лягатимеш спати? 9. (Син), ти відпочивав учора? 10. (Дівчата), ви будете танцювати? 11. (Олесь), я повторюю текст. 12. (Світлана), ви можете пояснити правила? 13. (Наталя), ти приготувала салат? 14. (Дядько), ви можете пересісти? 15. (Дівчина), коли ви працюєте? 16. (Степан), де ти живеш? 17. (Богдан), коли ти повернувся? 18. (Олеся), ти телефонувала?

МІСЦЕВИЙ ВІДМІНОК

Місцевий відмінок вживаємо на позначення: місця

ДЕ? НА (В=У) КОМУ? НА (В=У) ЧОМУ

ІМЕННИКИ

	Називний відмінок	Місцевий відмінок	
Чоловічий рід (однина)	університет	в університеті	твердий приголосний + І
	автомобіль корабель тиждень	в автомобілі на кораблі у тиждні	м'який приголосний + І (запам'ятайте, що -ень, -ець, -ель втрачають Е)
	Катар	у Катарі	АР+І
	музей	у музеї	Й-І
	парк банк будинок	у парку у банку у будинку	К+ У (запам'ятайте, що -ок- втрачає О)
Виключення	бій сніг шлях лід урок рік	у бою на снігу на шляху на льоду на уроці у році	
Середній рід (однина)	вікно	на вікні	О – І
	море	у морі	Е – І
	життя	у житті	Я - І
	ліжко	у ліжку	приголосний + КО – приголосний + КУ
	молоко	у молоці	голосний + КО – голосний + ЦІ
Жіночий рід (однина)	кімната	у кімнаті	А- І
	вулиця	на вулиці	Я - І
	аудиторія	в аудиторії	ІЯ - ІІ
	рука нога	руці нозі	Запам'ятайте, що в місцевому відмінку

	муха	мусі	іменників жіночого роду відбувається чергування: КА – ЦІ ГА – ЗІ ХА - СІ
Множина	парки вікна	у парках на вікнах	Твердий приголосний (И, А) + АХ
	вулиці моря	на вулицях у морях	М'який приголосний (І, Я) + ЯХ

Я живу в **Одесі**.
Я навчаюся в **університеті**.

1. Дайте відповіді за зразком:

Зразок: - *Ви живете в Україні?*

- *Так, я живу в Україні.*

1. Ви навчаєтеся в консерваторії? 2. Студенти сидять в аудиторії? 3. Ваші речі лежать в шафі? 4. Ви працюєте в університеті? 5. Ви обідаєте в буфеті? 6. Ви живете в гуртожитку? 7. Ви відпочиваєте в кімнаті? 8. Ви дивитися вистави в театрі? 9. Ви купляєте продукти в магазині? 10. Ви гуляєте в парку? 11. Ви міняєте гроші в банку? 12. Ваш брат навчається в школі? 13. Лікар працює в лікарні? 14. Ваша подруга живе в Китаї?

Телевізор висить **на стіні**.
Книжки лежать. **на столі**

2. Дайте відповіді за зразком:

Зразок: - *Ваза стоїть н вікні?*

- *Так, ваза стоїть на вікні.*

1. Автомобіль стоїть на вулиці? 2. Книжки стоять на полиці? 3. Цуценя лежить на ліжку? 4. Бабуся сидить на стільці? 5. Лампа стоїть на столі? 6. Діти грають в футбол на стадіоні? 7. Ви купляєте продукти на базарі? 8. Викладач пише на столі? 9. Ви були на концерті? 10. Ви читали тексти на уроці? 11. Зупинка знаходиться на площі? 12. Артист стоїть на сцені?

Зверніть увагу!!!

в університеті в аудиторії у групі у школі в клубі у театрі у музеї у місті у центрі у сумці в озері / на озері у морі / на морі у річці / на річці	на факультеті на лекції на занятті на уроці на консультації на концерті на виставі на виставці на пошті на стадіоні на зупинці на станції на фабриці	на заводі на вокзалі на поверсі на базарі на вулиці на подвір'ї на роботі на квартирі на заході на сході на півночі на півдні на батьківщині
---	--	--

Завдання

3. Закінчить речення, вживаючи слова, подані в дужках, у місцевому відмінку. Не забудьте вживати прийменники В(У), НА.

Зразок: Мій батько працює ... (школа)

Мій батько працює в школі.

1. Я навчаюся ... (університет). 2. Мій товариш був ... (стадіон). 3. Діти граються ... (вулиця). 4. Потяг стоїть ... (вокзал). 5. Ми вечеряємо ... (ресторан). 6. Олена спить ... (ліжка). 7. Телевізор стоїть ... (тумбочка). 8. Речі лежать ... (валіза). 9. Я купляю хліб... (кіоск). 10. Мої друзі були ... (банк). 11. Я був ... (музей). 12. Жан живе ... (Америка). 13. Його сестра відпочивала ... (Італія). 14. Мої речі лежать ... (шафа). 15. Ми сидимо ... (аудиторія). 16. Олена була ... (галерея). 17. Ганна мріє працювати ... (консерваторія). 18. Його брат працює ... (зоопарк). 19. Діти грають ... (кімнати). 20. Вчора ми були ... (театр). 21. Оксана та Андрій були ... (гори). 22. Ми старанно працюємо ... (заняття). 23. Я купляю одяг ... (магазин). 24. Моя сумка стоїть ... (стілець). 25. Наші зошити лежать ... (парти). 26. Студенти зараз ... (лекції). 27. Я беру книжки ... (бібліотека). 28. Цей чоловік працює ... (компанія). 29.

Петро зараз ... (парк). 30. Вони лежать ... (ліжка). 31. Ми бігали ... (стадіон). 32. Тін живе ... (Китай). 33. Я був ... (Франція).

Де працює Олег?
Олег працює **в лікарні**.

Де стоять квіти?
Квіти стоять **на вікні**.

4. Дайте відповіді на питання.

1. Де працює ваш батько? (завод) 2. Де ви були влітку? (Іспанія) 3. Де працює ваш брат? (фабрика) 4. Де вчиться ваша молодша сестра? (школа) 5. Де ви були вранці? (лекція) 6. Де стоїть автобус? (вулиця) 7. Де гуляють діти? (парк) 8. Де сидять учні? (клас) 9. Де вони грають? (стадіон) 10. Де ви були вчора? (збори) 11. Де ви купляєте марки? (пошта) 12. Де ви купляєте книги? (магазин) 13. Де ви були в суботу? (екскурсія) 14. Де ви були влітку? (батьківщина) 15. Де живуть студенти? (гуртожиток) 16. Де живе ваша родина? (Англія) 17. Де студенти слухають лекції? (аудиторія)

5. Дайте відповіді на питання.

1. Де живе Андрій Іванов? (Москва, гуртожиток) 2. Де він навчається? (інститут) 3. Де він слухає лекції? (аудиторія № 3) 4. Де він звичайно займається? (бібліотека) 5. Де він буває ввечері? (клуб або басейн) 6. Де він хоче працювати після інституту? (лабораторія, завод) 7. Де він жив раніше? (Білорусія) 8. Де живе його родина? (місто Мінськ) 9. Де живе його старший брат? (Німеччина, Берлін) 10. Де він працює? (завод)

6. Напишіть речення за зразком:

Зразок: Париж – Франція

Париж знаходиться у Франції.

1. Мадрид – Іспанія. 2. Тулон – Франція. 3. Женева – Швейцарія. 4. Вена – Австрія. 5. Лиссабон – Португалія. 6. Токіо – Японія. 7. Афіни – Греція. 8. Стамбул – Турція. 9. Мадрас – Індія.

7. Дайте відповіді на питання за зразком:

Зразок: - Ви живете в Англії? (Канада)

- Ні, я живу не в Англії, а в Канаді.

1. Родина Марії живе в Болгарії? (Югославія) 2. Сестра Ганни вчиться в Америці? (Франція) 3. Влітку Борис був в Італії? (Румунія) 4. Дамаск знаходиться в Лівані? (Сирія) 5. Осло знаходиться в Швеції? (Норвегія) 6. Гаага знаходиться в Бельгії? (Голландія)

8. Дайте відповіді на питання.

1. Де ви навчаєтесь? 2. Де ви пишете вправи? 3. Де ви купляєте продукти? 4. Де висить дошка? 5. Де стоїть холодильник? 6. Де лежать ваші речі? 7. Де ви їсте? 8. Де ви відпочиваєте? 9. Де стоїть ваш посуд? 10. Де ви берете книжки? 11. Де виступають артисти? 12. Де можна побачити картини? 13. Де можна поплавати взимку? 14. Де ви живете? 15. Де ви відпочиваєте влітку? 16. Де ви дивитесь незнайомі слова? 17. Де ви готуєте сніданок? 18. Де лежать зараз ваші сумки?

9. Складіть речення за малюнками, використовуючи подані слова.

Лампа / стояти / стіл

Кіт / лежати / ліжко

Олена / працювати / пошта

Студенти / дивитися фільм / кінотеатр

Хлопці / грати в теніс / корт

Люди / чекати / вокзал

Хлопчик / читати / бібліотека

Спортсмени / бігати / стадіон

10. А) Скажіть, де працюють люди

1. Іван Степанович – лікар. Він працює...
2. Олена Сергіївна – викладачка. Вона працює...
3. Наталя Іванівна – бібліотекарка. Вона працює...
4. Жан і Оксана – офіціанти. Вони працюють...
5. Катерина – акторка. Вона працює...
6. Мій тато – інженер. Він працює...
7. Борис – листоноша. Він працює...
8. Олена – продавчиня. Вона працює...
9. Мій дядько бізнесмен. Він працює...

10. Ігор – лаборант. Він працює...

Б) Скажіть, де зараз знаходяться люди:

1. Студент читає книгу. Він зараз...
2. Діти грають в баскетбол. Вони зараз...
3. Ми дивимося балет. Ми зараз...
4. Бабуся снідає. Вона зараз...
5. Я гуляє. Я зараз...
6. Я і мої друзі граємо в комп'ютерні ігри. Ми зараз...
7. Оксана міняє гроші. Вона зараз...
8. Ось студенти і викладачі. Вони зараз...
9. Я купляю квитки. Я зараз...
10. Яна чекає автобус. Вона зараз...

11. Напишіть речення за зразком:

***Зразок:** Це дошка. ... ми пишемо слова.*

Це дошка. На дошці ми пишемо слова.

1. Ось моя сумка. ... є книги, зошити та ручки. 2. Тут стоїть холодильник. ... є м'ясо, молоко та сік. 3. Це гуртожиток № 2. ... живуть іноземні студенти. 4. Це наші кімнати. ... є ліжка, столи та шафи. 5. Ось його стіл. ... журнали та газети. 6. Це відомий банк. ... можна поміняти гроші. 7. Ось пошта. ... ти можеш купити марки та конверти. 8. Це ваш паспорт. ... є віза. 9. Це деканат. ... працює моя знайома. 10. Ліворуч педагогічний університет. ... навчається мій товариш. 11. Прямо велике вікно. ... гарна ваза. 12. На столі стоїть пляшка. ... є молоко. 13. Праворуч полиця. ... книжки. 14. Там стоять сумки. ... є продукти. 15. Це лікарня. ... працюють мої батьки. 16. Це школа № 1. ... навчається моя молодша сестра. 17. Це нова книжка. ... є цікаві оповідання. 18. Це аптека. ... можна купити ліки. 19. Це його батьківщина. ... живуть його батьки. 20. Це хімічна фабрика. ... працює Олег.

12. Закінчіть речення, обравши слово в потрібному відмінку.

1. Це мій ... Я навчаюся ...	університет / в університеті
2. Книжка стоїть... Ось висить...	полиця / на полиці
3. Це наша нова ... Моя сестра навчається	школа / у школі
4. Ліворуч є великий ... Я купую продукти ...	магазин / у магазині

5. Ось моє нове ...

Кіт сидить...

крісло / на кріслі

6. На стіні висить велика ...

Китай намальований

мапа / на мапі

7. Це мій старий ...

Я пишу слова...

зошит / у зошиті

Завдання.

13. Напишіть речення, розкривши дужки.

1. Андрій народився (Україна). 2. Мій брат вчиться (школа). 3. Ми граємо в теніс (стадіон). 4. Я був уранці (вокзал). 5. Він купив листівки (пошта). 6. Бабуся зараз (пенсія). 7. Олена була (південь). 8. Спортсмен тренується (спортзал). 9. Його брат зараз (лікарня). 10. Я купив ліки (аптека). 11. Великі будинки є (міста). 12. Студенти навчаються (аудиторії). 13. Мій батько працює (офіс). 14. Квитки можна купити (каси). 15. Я був (Йорданія).

14. Дайте відповіді на питання.

1. Ви навчаєтеся в університеті чи в школі? 2. Ви народилися в Китаї чи в Україні? 3. Ви живете в Шанхаї чи в Одесі? 4. Ви займаєтеся в аудиторії чи в класі? 5. Ви пишете в книзі чи в зошиті? 6. Ви дивитесь незнайомі слова у словнику чи в Інтернеті? 7. Ви міняєте гроші в банку чи в магазині? 8. Ви відпочиваєте на морі чи в горах? 9. Ви живете на півдні чи на півночі? 10. Ви готуєте їсти в кімнаті чи в кухні? 11. Ви відпочиваєте в парку чи в академії? 12. Ви познайомилися в парку чи в садку? 13. Ви вчили російську мову в Америці чи в Китаї? 14. Українці живуть в Україні чи в Росії?

15. Дайте відповіді на питання за зразком:

Зразок: – Чи знаєте, де живе ваш друг? (Африка)

– Так, я знаю, він живе в Африці.

1. Ви знаєте, де працює Петро? (лабораторія) 2. Ви знаєте, де була Марія? (дискотека) 3. Ви знаєте, де Дмитро лікує зуби? (поліклініка) 4. Ти знаєш, де відпочиватиме Ігор? (санаторій) 5. Ви знаєте, де діти грають? (садок) 6. Ти знаєш, де він вчив іспанську мову? (Іспанія) 7. Ви знаєте, де живуть кенгуру? (Австралія) 8. Ви знаєте, де працюють ці професори?

(академії) 9. Ти знаєш, де можна купити смачні тістечка? (магазини) 10. Ви знаєте, де знаходиться Біг Бен? (Лондон) 11. Ви знаєте, де розташований музей? (площа) 12. Ви знаєте, де живе його бабуса? (село) 13. Ви знаєте, де він купив ці журнали? (кіоски) 14. Ти знаєш, де вона взяла книжки? (бібліотека)

16. Напишіть речення в множині за зразком:

Зразок: Викладач працює в школі.

Викладачі працюють в школах.

1. Мій друг живе в гуртожитку. 2. Школяр навчається в школі. 3. Студент займається в бібліотеці. 4. Підручник лежить на столі. 5. Хворий знаходиться в лікарні. 6. Зошит лежить на полиці. 7. Квітка стоїть у вазі. 8. Брат відпочиває у кімнаті. 9. Мапа висить на стіні. 10. Комп'ютер стоїть в аудиторії. 11. Чоловік снідає в ресторані. 12. Хлопець дивиться фільм у кінопалаці. 13. Подруга спить на ліжку. 14. Українець живе у будинку.

17. Дайте відповіді на питання.

1. Де живуть японці? 2. Де живуть українці? 3. Де живуть іранці? 4. Де живуть японці? 5. Де живуть англійці? 6. Де живуть німці? 7. Де живуть греки? 8. Де живуть французи? 9. Де живуть американці? 10. Де живуть молдовани? 11. Де живуть сирійці? 12. Де живуть іракці? 13. Де живуть австралійці? 14. Де живуть китайці? 15. Де живуть голландці? 16. Де живуть швейцарці? 17. Де живуть канадці? 18. Де живуть поляки?

18. Прочитайте текст, підкреслюючи іменники в місцевому відмінку.

Я студент. Я живу в Одесі і навчаюся в університеті. А це моя подруга Олеся. Вона також студентка. Зараз урок, тому ми сидимо в аудиторії. На столі лежать наші підручники, зошити, словники, ручки та олівці. Викладач пише на дошці, а ми пишемо в зошитах. Потім ми читаємо. Ми дивимося нові слова в словниках. Після уроку я і Олеся обідаємо в кафе, а потім гуляємо в парку. Ввечері ми робимо уроки в гуртожитку або в бібліотеці.

Дайте відповіді на питання:

- 1) Де живе студент?
- 2) Де він навчається?
- 3) Хто Олеся?
- 4) Де вони зараз?
- 5) Що лежить на столах?
- 6) Де пише викладач?
- 7) Де пишуть студенти?
- 8) Де студенти дивляться нові слова?
- 9) Де студент і Олеся обідають?
- 10) Де вони гуляють?
- 11) Де вони роблять уроки?

ПРИКМЕТНИКИ

	ОДНИНА			МНОЖИНА
	чоловічий рід <i>Який?</i> <i>На (в=у) якому?</i>	жіночий рід <i>Яка?</i> <i>На (в=у) якій?</i>	середній рід <i>Яке?</i> <i>На (в=у) якому?</i>	
Тверда група	ИЙ – ОМУ новий банк у новому банку	А – ІЙ нова книга у новій книзі	Е – ОМУ нове вікно на новому вікні	І - ІХ нові офіси у нових офісах
М'яка група	ІЙ – ЇОМУ синій піджак у синьому піджаку	Я – ІЙ синя папка у синій папці	Є – ЇОМУ синє море у синьому морі	І – ІХ сині джинси у синіх джинсах

1. Дайте відповіді на питання.

1. У якому місті живе ваша родина, у великому чи в малому? 2. У якому будинку ви живете, у новому чи в старому? 3. На якому факультеті ви навчаєтесь, на економічному чи на філологічному? 4. У якому будинку знаходиться книжковий магазин, у сусідньому чи в останньому? 5. У якому зошиті ви пишете вправи, у новому чи в старому? 6. У якій аудиторії буде заняття, у великій чи в малій? 7. У якій папці лежать журнали, у чорній чи в зеленій? 8. На якій лекції ти не був, на першій чи на останній?

2. Дайте відповіді на питання.

1. У якому місті живе ваша родина? (велике північне місто) 2. У якому будинку живе ваш брат? (старий гарний будинок) 3. На якому заводі працює ваша сестра? (новий хімічний завод) 4. У якому клубі ви часто буваєте? (студентський клуб) 5. У якому магазині ви купляєте книжки? (книжковий магазин) 6. У якому магазині ви купляєте продукти? (сусідній продуктовий магазин) 7. У якому кінотеатрі ви дивитесь фільми? (сучасний кінотеатр) 8. На якій вулиці знаходиться ваш гуртожиток? (тиха зелена вулиця) 9. У якій кімнаті ви живете? (велика світла кімната) 10. У якій їдальні ви звичайно снідаєте? (студентська їдальня) 11. У якій бібліотеці ви берете книжки? (університетська бібліотека) 12. У якій школі вчиться ваша сестра? (музична школа) 13. У якій газеті ви прочитали новини? (вчорашня газета)

3. Дайте відповіді на питання.

1. У якому будинку живе Ганна? (сусідній) 2. У якому гуртожитку ви живете? (студентський) 3. У якій кімнаті ви живете? (маленька, але зручна) 4. У якому університеті вчиться ваш товариш? (медичний) 5. У якій країні був Антон? (далека) 6. На якому факультеті ви навчаєтесь? (математичний) 7. На

якому факультеті ви будете навчатися потім? (історичний) 8. У якому музеї ви були вчора? (художній) 9. У якій бібліотеці ви берете книжки? (університетська) 10. У якому номер газети ви прочитали статтю про тварин? (останній)

4. Дайте відповіді на питання.

1. Де вчаться студенти? (різні інститути та університети) 2. Де вони слухають лекції? (великі аудиторії) 3. Де вони займаються спортом? (стадіони та спортивні зали) 4. Де живуть студенти? (великі нові гуртожитки) 5. Де вони відпочивають ввечері? (студентські клуби) 6. Де вони працюють влітку на практиці? (дитячі табори) 7. Де студенти купляють книжки? (книжкові магазини) 8. Де вони купляють газети та журнали? (газетні кіоски) 9. Де діти дивляться фільми? (дитячі кінопалаці) 10. Де вчаться діти? (великі світлі класи) 11. Де працюють робітники? (різні заводи та фабрики) 12. Де вони живуть? (великі нові будинки)

5. Напишіть речення за зразком.

Зразок: *Музична школа. – Моя сестра навчається...*

Музична школа. – Моя сестра навчається в музичній школі.

1. Оперний театр. Мій друг був учора...
2. Дитяча лікарня. Олена працює...
3. Новий стадіон. Ми граємо в футбол...
4. Літня площадка. Ми танцюємо...
5. Студентський клуб. Я відпочиваю...
6. Остання сторінка. Вправа № 10 знаходиться ...
7. Сусідня вулиця. Банк розташований ...
8. Археологічний музей. Учора студенти були...
9. Залізничний вокзал. Я чекаю ...
10. Тихий парк. Ми гуляємо ...

6. Напишіть речення за зразком.

Зразок: *Це музичний факультет. Олена навчається тут.*

Олена навчається на музичному факультеті.

1. Це новий гуртожиток. Тут живуть студенти. 2. Це одеська консерваторія. Моя подруга навчається тут. 3. Це нова студентська бібліотека. Я беру книжки тут. 4. Це український драматичний театр. Учора ми були тут. 5. Це художня виставка. Моя мама була тут. 6. Це міська поліклініка. Моя бабуса працювала тут. 7. Це хімічний завод. Борис працює тут. 8. Це маленьке затишне село. Наші батьки жили тут. 9. Це велике сучасне місто. Зараз ми живемо тут. 10. Це комп'ютерний клуб. Ми іноді відпочиваємо тут. 11. Це український правопис. Я дивлюся слова тут. 12. Це читальна зала. Студенти читають книги тут. 13. Це велика шафа. Мої речі лежать тут. 14. Це комфортне ліжко. Я сплю тут. 15. Це український ресторан. Іноді я вечеряю тут.

7. Напишіть речення у множині за зразком:

Зразок: Мій друг навчаються в медичному університеті. – Мої друзі навчаються в медичних університетах.

1. Моя сестра вчиться в педагогічному університеті. 2. Він живе в новому гуртожитку. 3. Влітку вона відпочивала в південному санаторії. 4. Студент займається в фізичній лабораторії. 5. Турист був в одеському цирку. 6. У вчорашній газеті були цікаві статті. 7. Мама відпочиває в теплій країні. 8. Він працює на сучасній фабриці. 9. Мій сусід працював на хімічному заводі. 10. Дівчина вчиться на фізичному факультеті. 11. Вона відпочиває у міському парку.

8. Відновіть текст, уживаючи слова в дужках у місцевому відмінку.

Моя подруга живе ... (студентський гуртожиток, велика кімната). Її кімната знаходиться ...(перший поверх). Це невелика, але комфортна кімната. ... (кімната) є широке вікно. ... (вікно) є гарна ваза, а ...(ваза) стоять квіти. Праворуч ...(маленька тумбочка) стоїть телевізор, а ліворуч ...(стіна) висить книжна полиця. ...(полиця) стоять книжки та зошити. Поряд стоїть шафа. ... (шафа) висить і лежить одяг. ... (велике ліжко) лежить гарна біла ковдра. ... (підлога) лежить м'який зелений килим. У кімнаті є письмовий сіл. ...(письмовий стіл) стоїть комп'ютер, лампа і маленька світлина. ...(світлина) її родина. Невелика картина і календар висять ...(протилежна стіна).

Я часто буваю ... (кімнаті) подруги. Тут ми займаємося, відпочиваємо, дивимося телевізор.

Розкажіть про свою кімнату.

9. Відновіть текст, уживаючи слова в дужках у місцевому відмінку.

Степан – мій друг. Ми познайомилося ... (студентський клуб). Степан живе в ... (Одеса) нещодавно. Він народився ... (маленьке село) ... (південь) ... (Одеська область). Там зараз живуть його батьки.

Степан навчався ... (математичний клас)...(ліцей)... (Київ). Зараз він, як і я, навчається ...(перший курс)...(математичний факультет) ...(педагогічний університет Ушинського). Він мешкає ... (студентський гуртожиток) ...(невеличка кімната).

Степан, як і я, любить спорт. Він часто грає в футбол ... (сусідній стадіон) або ... (новий парк). Також Степан любить фільми. Учора ми були ... (великий кінотеатр), що знаходиться ... (Тираспольська площа).

Ми часто зустрічаємося. Іноді ми вечеряємо разом ...(затишний ресторан) ... (Дерибасівська вулиця). Іноді готуємо домашнє завдання ... (читальна зала)... (університетська бібліотека). Іноді буваємо ... (нічні клуби) або ... (дискотека).

Розкажіть, що Ви дізналися про Спенана.

ЗАЙМЕННИКИ

ОСОБОВІ	
ХТО? ЩО?	НА (В) КОМУ? НА (В) ЧОМУ?
я	на мені
ми	на нас
ти	на тобі
ви	на вас
він	на ньому
вона	на ній
воно	на ньому
вони	на них

1. Заповніть речення за зразком.

Зразок: Це стіл. ... лежать книжки.

Це стіл. На ньому лежать книжки.

1. Це аудиторія. ... сидять студенти. 2. Це кафе. ... готують смачні пиріжки. 3. Це університет. ... навчаються мої друзі. 4. Це музична школа. ... навчалася моя сестра. 5. Це моя вулиця. ... є гарні будинки. 6. Це історичний музей. ... я був учора. 7. Це старе місто. ... навчалася моя бабуся. 8. Це українсько-китайські словники. ... студенти дивляться нові слова. 9. Це продуктовий магазин. ... я купую смачне молоко. 10. Це сучасна виставка. ... я купив ці картини. 11. Це банкомат. ... можна поміняти гроші. 12. Це нові автобуси. ... їздять мої друзі.

Зверніть увагу!!!

Учора я була в синій сукні

Учора на мені була синя сукня

2. Змініть речення за зразком.

Зразок: Учора вона була в короткій спідниці. – Учора на ній була коротка спідниця.

1. Учора він був в спортивному костюмі. 2. Учора ми були в шкільній формі. 3. Позавчора ти був в зимній шапці. 4. У понеділок ви були в білих сорочках. 5. Учора ввечері вона були в піжамі. 6. Учора вони були в шортах. 7. Позавчора я був у куртці. 8. Учора ти був у светрі. 9. Уранці ви були в гарних купальниках. 10. Узимку вона була в шубі.

ВКАЗІВНІ, ПРИСВІЙНІ

ЯКИЙ? – НА (В) ЯКОМУ?	ЯКА? – НА (В) ЯКІЙ?	ЯКЕ? – НА (В) ЯКОМУ?	ЯКІ? – НА (В) ЯКИХ?
цей – на (в) цьому	ця – на (в) цій	це – на (в) цьому	ці – на (в) цих
той – на (в) тому	та – на (в) тій	те – на (в) тому	ті – на (в) тих
ЧИЙ? – НА (В) ЧИЄМУ?	ЧИЯ? – НА (В) ЧИЙ?	ЧИЄ? – НА (В) ЧИЄМУ?	ЧИЇ? – НА (В) ЧИЇХ?
мій – на (в) моєму	моя – на (в) моїй	моє – на (в) моєму	мої – на (в) моїх
твій – на (в) твоєму	твоя – на (в) твоїй	твоє – на (в) твоєму	твої – на (в) твоїх
наш – на (в) нашому	наша – на (в) нашій	наше – на (в) нашому	наші – на (в) наших
ваш – на (в) вашому	ваша – на (в) вашій	ваше – на (в) вашому	ваші – на (в) ваших
його – на (в) його	його – на (в) його	його – на (в) його	його – на (в) його
її – на (в) її	її – на (в) її	її – на (в) її	її – на (в) її
їхній – на (в) їхньому	їхня – на (в) їхній	їхнє – на (в) їхньому	їхні – на (в) їхніх

ПИТАЛЬНІ

ХТО? ЩО?	НА (В) КОМУ? НА (В) ЧОМУ?		
ЯКИЙ? – НА (В) ЯКОМУ?	ЯКА? – НА (В) ЯКІЙ?	ЯКЕ? – НА (В) ЯКОМУ?	ЯКІ? – НА (В) ЯКИХ?
ЧИЙ? – НА (В) ЧИЄМУ?	ЧИЯ? – НА (В) ЧИЙ?	ЧИЄ? – НА (В) ЧИЄМУ?	ЧИЇ? – НА (В) ЧИЇХ?
КОТРИЙ? – НА (В) КОТРОМУ?	КОТРА? – НА (В) КОТРІЙ?	КОТРЕ? – НА (В) КОТРОМУ?	КОТРІ? – НА (В) КОТРИХ?

3. Заповніть речення за зразком.

Зразок: *Ось мій письмовий стіл. ... лежать книжки.*

Ось мій стіл. На моєму письмовому столі лежать книжки.

1. Це наш новий гуртожиток. ... великі та зручні кімнати. 2. Це твоя нова кімната. ... є холодильник. 3. Це ваш старий автомобіль. ... зламаний двигун. 4. Ось моє улюблене місце. ... завжди приємно та затишно. 5. Це її музична школа. ... працюють найкращі вчителі. 6. Це твій сусідній будинок. ... є банк. 7. Це його рідна вулиця. ... розташований оперний театр. 8. Це їхні книжкові полиці. ... є книги та журнали. 9. Це моє рідне село. ... зараз живуть батьки. 10. Це наш улюблений урок. ... ми слухали українські пісні. 11. Це твоя остання зупинка. ... треба вийти.

4. Дайте відповіді на питання, уживаючи подані в дужках займенники в місцевому відмінку.

1. У чиєму портфелі лежать ваші книги? (мій) 2. У чийй квартирі живе кіт? (ваша) 3. У чийх зошитах пишуть студенти? (їхні) 4. На чиєму столі лежить олівець? (мій) 5. На чиєї вулиці є банк? (твоя) 6. У чиєму пакеті хліб? (наш) 7. На чиєму факультеті навчається Джон? (її) 8. У чиєму будинку живе Ганна? (його) 9. На чиєму ліжку лежить цуценя? (моє) 10. На чийй картині є море? (моя)

5. Дайте відповіді на питання, уживаючи подані в дужках слова в місцевому відмінку.

1. Де Олег був? (його філологічний факультет) 2. Де Оксана? (наша нова читальна зала) 3. Де працює бабуся? (наша нова пошта) 4. Де живе Жан? (моє рідне місто) 5. Де знаходиться музей? (ваша сусідня вулиця) 6. Де залізничний вокзал? (твій сусідній квартал) 7. Де можна купити квіти? (цей новий квітковий кіоск) 8. Де навчається Олена? (ця одеська академія) 9. Де був дідусь? (той старий парк) 10. Де діти? (наш новий футбольний стадіон) 11. Де цуценя? (та стара коробка) 12. Де висить телевізор? (моя велика спальня) 13. Де Борис навчався? (твій медичний університет)

МІСЦЕВИЙ ВІДМІНОК НА ПОЗНАЧЕННЯ ЧАСУ

Січень Лютий Березень Квітень Травень Червень Липень Серпень Вересень Жовтень Листопад Грудень	У січні У лютому У березні У квітні У травні У червні У липні У серпні У вересні У жовтні У листопаді У грудні
минулий / наступний тиждень минулий / наступний рік 1991 рік тисяча дев'ятсот дев'яносто перший рік	на минулому / наступному тижні у минулому/ наступному році у тисяча дев'ятсот дев'яносто <u>першому</u> році
Зима Весна Літо Осінь	Узимку Навесні Улітку Восени

Зверніть увагу!!!

ЯКИЙ РІК?	У ЯКОМУ РОЦІ?
2024 Дві тисячі двадцять четвертий рік	У дві тисячі двадцять четвертому році

СКІЛЬКИ?	КОТРИЙ? КОТРА? КОТРЕ? КОТРИ?
Один	Перший (а, е, і)
Два	Другий (а, е, і)
Три	Третій (я, є, і)
Чотири	Четвертий (а, е, і)
П'ять	П'ятий (а, е, і)
Шість	Шостий (а, е, і)
Сім	Сьомий (а, е, і)
Вісім	Восьмий (а, е, і)
Дев'ять	Дев'ятий (а, е, і)
Десять	Десятий (а, е, і)
Одинадцять	Одинадцятий (а, е, і)
Дванадцять	Дванадцятий (а, е, і)
Тринадцять	Тринадцятий (а, е, і)
Чотирнадцять	Чотирнадцятий (а, е, і)
П'ятнадцять	П'ятнадцятий (а, е, і)
Шістнадцять	Шістнадцятий (а, е, і)
Сімнадцять	Сімнадцятий (а, е, і)
Вісімнадцять	Вісімнадцятий (а, е, і)
Дев'ятнадцять	Дев'ятнадцятий (а, е, і)
Двадцять	Двадцятий (а, е, і)
Тридцять	Тридцятий (а, е, і)
Сорок	Сороковий (а, е, і)
П'ятдесят	П'ятдесятий (а, е, і)
Шістдесят	Шістдесятий (а, е, і)
Сімдесят	Сімдесятий (а, е, і)
Вісімдесят	Вісімдесятий (а, е, і)
Дев'яносто	Дев'яностий (а, е, і)
Сто	Сотий (а, е, і)

1. Дайте відповіді на питання.

1. У якому році народився Олег? (2011) 2. У якому році Оксана почала навчатися в університеті? (1998) 3. У якому році побудований цей будинок? (2001) 4. У якому році відкритий цей магазин? (2023) 5. Я якому році Ви закінчите навчання? (2028) 6. У якому році Тарас був у Китаї? (2012)

2. Дайте відповіді на питання, уживаючи слова в дужках.

1. Коли Ви народилися? (січень, 1998 рік) 2. Коли Ви були в театрі? (грудень) 3. Коли Ви приїхали? (минулий рік) 4. Коли Ви почали навчатися в педагогічному університеті? (вересень, 2024 рік) 5. Коли бабуся була в Одесі? (2014 рік) 6. Коли був екзамен?(минулий тиждень) 7. Коли Ви будете в Києві? (наступний тиждень) 8. Коли Ви купили автомобіль? (1999 рік) 9. Коли Ви закінчите університет? (наступний рік) 10. Коли Ви складатимете екзамен? (грудень)

3. Дайте відповіді на питання.

1. Коли Ви народилися? 2. Коли Ви почали навчатися в школі? 3. Коли Ви закінчили школу? 4. Коли Ви приїхали в Одесу? 5. Коли народилися ваші батьки? 6. У якому місяці навчальний рік починається в Україні? 7. У якому місяці навчальний рік закінчується в Україні? 8. Коли літні канікули? 9. У якому місяці в Україні святкують Новий рік? 10. Коли в Україні відзначають День Незалежності?

САМОПЕРЕВІРКА 6

1. Виберіть правильний варіант

- А) Мій друг навчається факультет.
- Б) Мій друг навчається факультеті.
- В) Мій друг навчається в факультеті.
- Г) Мій друг навчається на факультеті.

2. Виберіть правильний варіант

- А) Олена працює пошта.
- Б) Олена працює пошті.
- В) Олена працює в пошті.
- Г) Олена працює на пошті.

3. Виберіть правильний варіант

- А) Ми були урок.
- Б) Ми були на уроку.
- В) Ми були на уроці.
- Г) Ми були на уроці.

4. У якому реченні є помилка?

- А) Студенти грають у футбол на новому стадіоні.
- Б) Студенти читають книжки в студентській бібліотеці.
- В) Ми були вчора в археологічний музей.
- Г) Богдан живе в Південній Америці.

5. У якому реченні є помилка?

- А) Олена живе у великому місті.

- Б) Катря навчається на філологічному факультеті.
- В) Богдан живе в півдні в Україні.
- Г) Бабуся була в Середній Азії.

6. У якому реченні є помилка?

- А) Олег працює в дитячій лікарні.
- Б) Степан працює в міжнародному банці.
- В) Мама була на новому ринку.
- Г) Я взяла книжки в студентській бібліотеці.

7. Яке з речень є синонімічним до речення: *Вона у довгій сукні?*

- А) Вона у довга сукня.
- Б) На ній у довгій сукні.
- В) На ній довга сукня.
- Г) На ньому довга сукня.

8. Яке з речень є синонімічним до речення: *Я у нових джинсах?*

- А) Я у нові джинси.
- Б) На мені у нових джинсах.
- В) На я нові джинси.
- Г) На мені довгі джинси.

9. Виберіть правильне речення.

- А) Я приїхала в лютий.
- Б) Бабуся була в Одесі минулий рік.
- В) Олена почала навчатися у вересні.
- Г) Я закінчив університет травень.

10. У якому реченні є помилка?

- А) Катря повернулася в Китай в минулому році.
- Б) Олена отримала візу в лютому.
- В) Я був у Китаї у червні.
- Г) Студенти були на змаганнях у квітень.

11. Виберіть правильне речення

- А) Я навчаюся в цьому математичному факультеті.
- Б) Я навчаюся в цей математичний факультет.
- В) Я навчаюся на цей математичний факультет.
- Г) Я навчаюся на цьому математичному факультеті.

12. Виберіть правильне речення

- А) Олена працює наша нова бібліотека.
- Б) Олена працює в наша нова бібліотека.
- В) Олена працює на нашій новій бібліотеці.
- Б) Олена працює в нашій новій бібліотеці.

13. Виберіть правильне речення

- А) Ігор хоче працювати цей міжнародний банк.
- Б) Ігор хоче працювати в цьому міжнародному банку.
- В) Ігор хоче працювати на цьому економічному банку.
- Г) Ігор хоче працювати в цьому економічному банці.

14. Виберіть правильне речення

- А) Я купив ліки наша районна аптека.
- Б) Я купив ліки на нашій районній аптеці.
- В) Я купив ліки в нашій районній аптеці.
- Г) Я купив ліки в нашій районній аптеки.

15. Виберіть правильне речення

- А) Це моя школа. Раніше мій тато вчився вона.
- Б) Це моя школа. Раніше мій тато вчився на ній.
- В) Це моя школа. Раніше мій тато вчився в ній.
- Г) Це моя школа. Раніше мій тато вчився в вона.

16. Виберіть правильне закінчення речення: *«Зараз вересень. Олесь приїхав місяць тому, отже він приїхав...»*

- А) жовтень
- Б) у жовтні
- В) серпень
- Г) у серпні

17. Виберіть правильне закінчення речення: *«Навчальний рік в Україні починається ...»*

- А) у вересні
- Б) у січні
- В) у червні
- Г) у серпні

18. Виберіть правильне закінчення речення: *«Різдво в Україні святкують ...»*

- А) у жовтні
- Б) у грудні
- В) у лютому
- Г) у березні

19. Виберіть правильне речення

- А) Я була Південна Америка минулий рік.
- Б) Я була в Південній Америки минулий рік.
- В) Я була в Південній Америці в минулому року.
- Г) Я була в Південній Америці в минулому році.

20. Виберіть правильне речення

А) Олесь народився лютий тисяча дев'ятсот дев'яносто дев'ятий рік.

Б) Олесь народився у лютий у тисяча дев'ятсот дев'яносто дев'ятий рік.

В) Олесь народився у лютому в тисяча дев'ятсот дев'яносто дев'ятому року.

Г) Олесь народився у лютому в тисяча дев'ятсот дев'яносто дев'ятому році.

ЗНАХІДНИЙ ВІДМІНОК

Знахідний відмінок вживаємо на позначення:

- **об'єкта, що зазнає прямої дії з боку суб'єкта: КОГО? ЩО?**

Кого ти намалював? Я намалював маму.

Що студент читає? Студент читає книгу.

- **об'єкта мовлення, думки: ПРО КОГО? ПРО ЩО?**

Про кого Ви думаєте? Я думаю про сестру.

Про що Олег розповідає? Олег розповідає про Одесу.

- **напрямку (після дієслів руху: ЙТИ, ХОДИТИ, ЇХАТИ, ЇЗДИТИ, ЛЕТІТИ, ПЛИВТИ тощо): КУДИ?**

Куди Ви йдете? Я йду в школу.

Куди Олена їде? Олена їде на урок.

- **часу: КОЛИ? ЯК ДОВГО? ЯК ЧАСТО?**

Коли Ви були в театрі? Я був у театрі в суботу.

Як довго Ви навчалися в університеті? Я навчався в університеті рік.

Як часто Ви ходите на тренування? Я ходжу на тренування кожну неділю.

ІМЕННИКИ

	Називний відмінок	Знахідний відмінок	
Неістоти чоловічий і середній рід (однина)	журнал вікно море	журнал вікно море	Не змінюються (З.в. = Н.в.)
Неістоти жіночий рід (однина)	книга	книгу	Твердий приголосний (а) + У
	вишня	вишню	М'який приголосний (я) + Ю
	аудиторія	аудиторію	ІЯ – ІЮ
	любов	любов	Іменники, що мають нульове закінчення не змінюються
Істоти чоловічий рід (однина)	брат батько підліток	брата батька підлітка	Твердий приголосний (о) + А (запам'ятайте, що –ок втрачає О)
	вчитель учень українець	вчителя учня українця	М'який приголосний + Я (запам'ятайте, що –ень, –ець втрачають Е)
	Андрій	Андрія	Й-Я

	кобзар	кобзаря	- АР - + Я
Істоти жіночий рід (однина)	дівчина	дівчину	Твердий приголосний (а) + У
	Катря	Катрю	М'який приголосний (я) + Ю
	Марія	Марію	ІЯ – ІЮ
	Жизель	Жизель	Іменники, що мають нульове закінчення не змінюються
Множина неістоти	тексти вправи вікна	тексти вправи вікна	Не змінюються (З.в. = Н.в.)
Множина істоти чоловічий рід	брати друзі	братів друзів	Твердий або м'який приголосний (и, і) + ІВ
	герої	героїв	Ї – ЇВ
Множина істоти жіночий рід	подруги учениці	Подруг учениць	голосний + приголосний + (И) = <u>голосний + приголосний</u> голосний + приголосний + (І) = голосний + приголосний + Ї
	жінки	жінок	приголосний + К + (И) = приголосний + О + К
	сестри	сестер	приголосний + приголосний, але не К + (И) = приголосний + Е + приголосний
Виключення:	матері діти люди гості	матерів дітей людей гостей	

1. Напишіть іменники в знахідному відмінку.

А) автомобіль, ніж, зуб, телефон, автобус, університет, факультет, коледж, гуртожиток, мотоцикл, велосипед, хліб, виноград, сік, компот, ресторан, стіл, шпиталь, вокзал, аеропорт, корабель;

Б) викладач, чоловік, студент, хлопець, американець, декан, підліток, водій, ректор, бібліотекар, кухар, декан, секретар, економіст, філолог, музикант, співак, композитор, дизайнер, дідусь, продавець, покупець, артист;

В) співачка, книжка, ручка, кімната, Україна, школа, консерваторія, вишня, миша, слива, подруга, дівчина, бабуся, машина, зупинка, аудиторія, Іспанія, викладачка, артистка, сусідка, Марія, Наталка, жінка, помічниця;

Г) місто, вікно, море, яйце, варення, волосся, знання, завдання, поле, дзеркало, село, печиво, молоко, морозиво, заняття, училище;

Д) словники, книжки, олівці, ручки, машини, автобуси, сумки, річі, картини, аудиторії, сторінки, вправи, прикраси, столи, стільці;

Е) жінки, дівчата, робітниці, письменниці, артистки, співачки, зірки, студентки, сусідки, бабусі, українки, китайки, американки, красуні;

Є) чоловіки, хлопці, парубки, студенти, школярі, кухарі, лікарі, водії, знавці, математики, артисти, співаки, архітектори, дизайнери, офіціанти, прибиральники, математики, філологи, брати.

2. Дайте відповіді на питання

А) 1. Що Ви слухаєте? (арія) 2. Що діти співають? (романс) 3. Що мама читає? (детектив) 4. Що Ви дивитесь? (фільми) 5. Що Ганна малює? (натюрморт) 6. Що Ви купили в магазині? (ручка та олівець) 7. Що Ви вивчаєте? (історія) 8. Що Олег загубив? (паспорт і гроші) 9. Що Олена взяла в бібліотеці? (журнал і книга) 10. Що викладач перевіряє? (завдання) 11. Що Петро п'є? (коктейль) 12. Що Ви приготували на вечерю? (салат, рис і м'ясо)

Б) 1. Кого студенти слухають? (артист) 2. Кого декан запросив? (викладачка) 3. Кого Ви зустріли в театрі? (друг і подруга) 4. Кого батько привітав? (колега) 5. Кого Ганна запросила? (друзі) 6. Кого Олена бачила в парку? (сусідка) 7. Кого Марина знайшла? (кіт) 8. Кого діти зустрічають вранці? (вчителі) 9. Кого Ви любите? (батьки, бабуся та дідусь)

3. Поставте Питання до виділених слів за зразком.

***Зразок:** Я слухаю викладача. – Кого Ви слухаєте?*

Я читаю журнал. – Що Ви читаєте?

Перекладач слухає відповідь. Дівчина зустріла хлопця. Я бачу університет. Товариші повторюють діалоги. Ганна зустріла Олега. Андрій бачив братів. Ми вивчили вірш. Оксана написала лист. Ми провітрили кімнату. Я дуже люблю батьків. Викладач пояснив правила. Студенти читали текст. Він привітав друга. Я запитала викладача. Бібліотекар питає студенток. Я продала квартиру. Олена зробила фотографію. Викладач запросив професорів. Ми відвідали музеї.

4. Напишіть речення, розкривши дужки.

Ми слухатимемо (магнітофон, радіо, музика, пісня, відповідь, оповідання). Викладач запитуватиме (правило, текст, діалоги, студент, студентка). Наш університет готує (інженери, лікарі, геологи, фізіологи, історики, юристи, економісти). Учора я зустрів (професор, товариш, подруга, викладачі). Син слухає (батько, мама, батьки). Наталка знає (новина, мова, місто, граматики, інформація). Я читав (оповідання, розповідь, роман, вірші). Олена любить (морозиво, банани, цукерки, шоколад). Завод запрошує на роботу (інженери, техніки, лаборанти). Він розумів (учитель, люди, чоловік, жінка). Я часто згадую (батьки, брати, сестри, подруги, друзі, товариші).

5. Дайте відповіді на питання.

Кого бачив студент? (професори) Що бачила дівчина? (фільми) Кого ви зустріли в музеї? (товариші) Що ви розповідали на уроці? (правила) Кого питав викладач? (Олена та Ігор) Кого ви давно не бачили? (батьки) Що ви забули вдома? (зошити і словник) Що ви купляєте в кіоску? (газети, журнали, ручки, листівки, олівці, конверти) Кого ви слухаєте на концерті? (співак, співачка) Що ви дивились по телебаченню? (програма «Новини») Кого ви часто згадуєте? (мама, тато, брат, сестри, бабуся та дідусь) Що ти зараз повторюєш? (граматика, текст, діалоги, слова) Що ви слухаєте в клубі? (концерти, лекції, доповіді) Що ви бачите на вулиці? (автобус, трамвай, машина, станція метро) Що ви читаєте ввечері? (книга, газета, журнал) Кого ми запрошуємо в гості? (друзі, подруги, товариші, сусіди) Що слухають студенти в клубі? (лекція, концерт, музика) Що можна купити в кіоску? (хліб, м'ясо, сир, ковбаса, цукор, молоко, риба) Що ви п'єте вранці? (кава, чай або молоко) Кого слухають студенти? (викладач, вчителька, поет, артист) Що люблять діти? (цукерки, шоколад, вишня, гарбуз) Кого запросили твої друзі? (товариш, професор, друзі, хлопці, дівчата) Що питає викладач? (правило, текст, фраза, діалоги) Кого бачив Антон? (мати, батько, друзі, Ніна Антонівна) Кого ми зустрічаємо в університеті? (студенти, студентки, професори, викладачі) Кого ми слухаємо на концерті? (артисти, артистки, письменники, поети).

6. Дайте відповіді на питання.

Про що ви говорите? (відпочинок) Про кого запитував викладач? (студенти) Про що ви написали у листі? (місто Одеса) Про що ви дізналися на уроці? (закони) Про кого ви говоритимете на уроці? (письменник і письменниця) Про що він знає? (екскурсія) Про що ви слухали пісні? (любов, батьківщина) Про кого ви запитували? (лікар) Про кого питали діти? (батьки) Про що ви читали в книзі? (тварини, країни) Про що ви писатимете у розповіді? (люди)

7. Напишіть речення за зразком:

Зразок: Це телевізор. Ми придбали ...

Це телевізор. Ми придбали телевізор.

1. Це риба. Ми готували... 2. Це вікно. Ми витерли ... 3. Це друзі. Я запросив в гості ... 4. Це посуд. Я вимив ... 5. Це книжки. Я прочитав ... 6. Це цукерки. Я з'їв ... 6. Це Ганна. Я зустрів ... 7. Це Олег. Я побачив ... 8. Це коти. Я ненавиджу ... 9. Це собаки. Я обожнюю ... 10. Це дош. Я люблю ... 11. Це огірки. Я хочу купити ... 12. Це викладач та секретар. Я давно не бачив ... 13. Це дочка. Я слухаю ... 14. Це хімія та математика. Ми вчимо ... 15. Це сік. Сестра любить пити ...

8. Закінчіть речення за зразком.

Зразок: Ми бачимо... (книга, журнал, лист) – Ми бачимо книгу, журнал, лист.

Я читаю ... (книга, газета, роман, розповідь, текст, журнал) Я пишу ... (лист, вправа, записка) Я отримав ... (посилка, телеграма, листівка) Я люблю ... (спорт, музика, балет, опера, кіно) Ми вивчаємо ... (література, історія, філософія, фізика, хімія, математика, біологія) Олег зустрів на пошті ... (Марина, Петро, Борис) Марія вивчала ... (філологія, археологія) Бабуся запросила ... (сусід, сусідка, батько, мама, онук і онука) Друзі привітали ... (Степан, Софія, Оля та Галина) Ми слухали ... (ректор, декан, викладачі, секретар) Олена спитала... (перекладачка, перекладач, чоловік, жінка)

9. Напишіть речення за зразком.

Зразок: пошта, посилати, телеграма – Я був на пошті. Я послав телеграму.

1. магазин, купити, платівка та фотоальбом. 2. Бібліотека, взяти, книга. 3. Театр, дивитися, вистава. 4. Аудиторія, слухати, лекція. 5. Клуб, дивитися, фільм. 6. Каса, отримати, стипендія. 7. Аптека, купити, ліки. 8. Лікарня, зустріти, лікар. 9. Вокзал, замовити, квитки. 10. Ресторан, запросити, подруга. 11. Виставка, дивитися, техніка.

10. Дайте відповіді на питання, уживаючи подані праворуч слова.

1. Де вчиться ваш товариш? Про що він розповідав? Що знаходиться праворуч?	Університет
2. Що ви читаєте? Де лежить лист? Про що ви говорите? Що це?	Книга
3. Хто сидить в аудиторії? Кого питає професор? Про кого ви говорите?	Студентка
4. Кого ви давно не бачили? Про кого ви говорите? написав цей лист?	батьки і сестра
5. Де Олена була вчора? Що розташована на цій вулиці? Про що Максим питає?	Консерваторія
6. На кому білий халат? Про кого мама питає? Хто працює в лікарні?	Лікар

ДІЄСЛОВА РУХУ

Зверніть увагу!!!

ХОДИТИ ЇЗДИТИ ПЛАВАТИ ЛІТАТИ БІГАТИ НОСИТИ ВОЗИТИ ВОДИТИ	ЙТИ ЇХАТИ ПЛИСТИ / ПЛИВТИ ЛЕТІТИ БІГТИ НЕСТИ ВЕЗТИ ВЕСТИ
Рух повторюється (зазвичай вживаються зі словами: ЗАВЖДИ, ІНКОЛИ, НАКОЛИ, ЧАСТО, РЕГУЛЯРНО, РІДКО, ПОСТІЙНО, ЯК ПРАВИЛО, ЩОДНЯ, ЩОТИЖНЯ тощо) <i>Діти щодня ходять у школу. Ми завжди бігаємо на стадіоні.</i>	Рух відбувається в певний (конкретний) момент <i>Дивись, діти йдуть у парк. Куди ти зараз йдеш? – Я йду в бібліотеку.</i>
Рух відбувається в різних напрямках <i>Учора я ходив у музей.</i> ↔	Рух відбувається в одному напрямку <i>Коли я йшов у музей, я загубив гроші.</i> →
Рух означає характерну особливість, здатність <i>Мій син вчиться ходити.</i>	Є вказівка, наказ, порада, виконати одноразовий, односпрямований рух <i>Будь ласка, йди сюди!</i>

ХОДИТИ – ЙТИ

минулий час	теперішній час	майбутній час
Ходив, ходила, ходило, ходили Йшов, йшла, йшло, йшли	Я ходжу, йду Ми ходимо, йдемо Ти ходиш, йдеш Ви ходите, йдете Він / вона ходить, йде Вони ходять, йдуть	Я ходитиму, піду, йтиму Ми ходитимемо, підемо, йтимемо Ти ходитимеш, підеш, йтимеш Ви ходитимете, підете, йтимете Він / вона ходитиме, піде, йтиме Вони ходитимуть, підуть, йтимуть

ЇЗДИТИ – ЇХАТИ

Їздив, їдила, їзило, їзили Їхав, їхала, їхало, їхали	Я їжджу, їду Ми їздимо, їдемо Ти їдиш, їдеш Ви їдите, їдете Він / вона їздить, їде Вони їздять, їдуть	Я їздитиму, поїду, їхатиму Ми їздитимемо, поїдемо, їхатимемо Ти їздитимеш, поїдеш, їхатимеш Ви їздитимете, поїдете, їхатимете Він/ вона їздитиме, поїде, їхатиме Вони їздитимуть, поїдуть, їхатимуть
---	--	---

ПЛАВАТИ – ПЛИСТИ / ПЛИВТИ

Плавав, плавала, плавало, плавали Плив, пливла, пливло, пливли	Я плаваю, пливу Ми плаваємо, пливемо Ти плаваєш, пливеш Ви плаваєте, пливете Він / вона плаває, пливе Вони плавають, пливуть	Я плаватиму, попливу, плистиму Ми плаватимемо, попливемо, плистимемо Ти плаватимеш, попливеш, плистимеш Ви плаватимете, попливете, плистимете Він / вона плаватиме, попливе, плистиме Вони плаватимуть, попливуть, плистимуть
---	---	--

ЛІТАТИ – ЛЕТІТИ

Літав, літала, літало, літали Летів, летіла, летіло, летіли	Я літаю, лечу Ми літаємо, летимо Ти літаєш, летиш Ви літаєте, летите Він / вона літає, летить Вони літають, летять	Я літатиму, полечу, летітиму Ми літатимемо, полетимо, летітимемо Ти літатимеш, полетиш, летітимеш Ви літатимете, полетите, летітимете Він / вона літатиме, полетить, летітиме Вони літатимуть, полетять, летітимуть
--	---	--

БІГАТИ – БІГТИ

Бігав, бігала, бігало, бігали Біг, бігла, бігло, бігли	Я бігаю, біжу Ми бігаємо, біжимо Ти бігаєш, біжиш Ви бігаєте, біжите Він / вона бігає, біжить Вони бігають, біжать	Я бігатиму, побіжу, бігтиму Ми бігатимемо, побіжимо, бігатимемо Ти бігатимеш, побіжиш, бігтимеш Ви бігатимете, побіжите, бігтимете Він / вона бігатиме, побіжить, бігтиме Вони бігатимуть, побіжать, бігтимуть
 НОСИТИ – НЕСТИ		
Носив, носила, носило, носили Ніс, несла, несло, несли	Я ношу, несу Ми носимо, несемо Ти носиш, несеш Ви носите, несете Він/ вона носить, несе Вони носять, несуть	Я носитиму, понесу, нестиму Ми носитимемо, понесемо, нестимемо Ти носитимеш, понесеш, нестимеш Ви носитимете, понесете, нестимете Він / вона носитиме, понесе, нестиме Вони носитимуть, понесуть, нестимуть
 ВОЗИТИ – ВЕЗТИ		
Возив, возила, возило, возили Віз, везла, везло, везли	Я возу, везу Ми возимо, веземо Ти возиш, везеш Ви возите, везете Він/ вона возить, везе Вони возять, везуть	Я возитиму, повезу, везтиму Ми возитимемо, повеземо, везтимемо Ти возитимеш, повезеш, везтимеш Ви возитимете, повезете, везтимете Він / вона возитиме, повезе, везтиме Вони возитимуть, повезуть, везтимуть
 ВОДИТИ – ВЕСТИ		
Водив, водила, води́ло, водили Вів, вела, вело, вели	Я воджу, веду Ми водимо, ведемо Ти водиш, ведеш Ви водите, ведете Він/ вона водить, веде Вони водять, ведуть	Я водитиму, поведу, вестиму Ми водитимемо, поведемо, вестимемо Ти водитимеш, поведеш, вестимеш Ви водитимете, поведете, вестимете Він / вона водитиме, поведе, вестиме Вони водитимуть, поведуть, вестимуть

1. Закінчіть речення, уживаючи необхідну форму дієслова ЙТИ

1. Студенти ... в університет. 2. Ми ... в академію. 3. Зараз чоловіки ... на роботу. 4. Куди Ви ...? 5. Куди ... Олег і Марта? 6. Жан і я ... в кафе. 7. Дивись, викладач ... в аудиторію. 8. Ми зараз ... в буфет. 9. Коли я ... у кафе, я

зустрів друга. 10. Коли ми ... в університет, ми побачили викладача. 11. Коли бабуся ... додому, вона впала і зламала руку.

Завдання

2. Закінчіть речення, уживаючи необхідну форму дієслова ХОДИТИ

1. Я щодня ... у бібліотеку. 2. Олена завжди ... в парк після уроків. 3. Мої сестри щодня ... у басейн. 4. Куди ти постійно ...? 5. Наші друзі іноді ... на стадіон. 6. Бабуся завжди ... на ринок. 7. Марта і я іноді ... у театр. 8. Ви щодня... в академія? 9. Мій брат ще маленький і він не вміє ... 10. Учора Оля ... у музей. 11. Раніше ми ... у басейн.

Завдання

3. Закінчіть речення, уживаючи необхідну форму дієслова ЇХАТИ

1. Дивись, автобус ... 2. Ми зараз ... в офіс. 3. Я зараз ... на урок. 4. Дивись, машини ... дуже швидко. 5. Зараз ми ... на стадіон. 6. Куди ти зараз ...? Я... у Київ. 7. Дивись, студенти ... на консультацію. 8. Коли Наталка ... у магазин, вона потрапила в аварію. 9. Коли я ... в університет, я зустрів друга на зупинці. 10. Коли студенти ... у гуртожиток, вони зустріли викладача в автобусі.

Завдання

4. Закінчіть речення, уживаючи необхідну форму дієслова ЇЗДИТИ

1. Я люблю ... на велосипеді. 2. Дивись, Олег ... 3. Вони щодня ... в університет. 4. Ми любимо ... на машині. 5. Іноді мій тато ... на роботу на таксі. 6. У минулому році ми ... у Київ. 7. Раніше діти ... у Харків.

Завдання

5. Закінчіть речення, уживаючи необхідну форму дієслів ЇХАТИ / ЇЗДИТИ, ЙТИ / ХОДИТИ

1. Ми іноді ... в університет на трамваї. 2. Дивись, наш автобус ... 3. Ось ... наші викладачі. 4. Учора я ... у театр. 5. Щодня тато ... в офіс на велосипеді. 6. На жаль, я ще не вмію ... на автомобілі. 7. Я щодня ... у сусідній магазин і купляю продукти. 8. Куди ... цей трамвай? 9. Дивись, цей автобус ... на вокзал. 10. Коли ми ... в автобусі, ми зустріли декана. 11. Коли я ... на третій поверх, я загубила посвідку.

Завдання

7. Закінчіть речення, уживаючи необхідне дієслово руху (дивись таблицю вище).

1. Птахи ... високо в небі. 2. Дивись, ось ... літак. 3. Ми щодня ... на стадіоні. 4. Мама щосуботи ... на ринок. 5. Рибки ... в акваріумі. 6. Олег любить ... на самокаті. 7. Дивись, викладач ... в аудиторію. 8. Чоловік ... доньку на руках. 9. Ти бачиш, як швидко ... цей автомобіль. 10. Щоранку о 8.00 ми ... в університет. 11. Коли ми ... в автобусі, ми побачили Тараса. 12. Ця машина завжди ... інженерів на завод.

8. Дайте відповіді на питання, уживаючи подані в дужках слова.

1. Куди йдуть діти? (стадіон) 2. Куди їде автобус? (пошта) 3. Куди ходила вчора мама? (фабрика) 4. Куди йдуть інженери? (завод) 5. Куди їде

актор? (репетиція) 6. Куди їде таксі? (вокзал) 7. Куди ходила Марта ввечері? (вистава) 8. Куди йдуть студенти? (лекція) 9. Куди йде бабуся? (лікарня) 10. Куди їде Антон? (завод) 11. Куди їздили твої батьки? (море) 12. Куди Олена веде доньку? (садок) 13. Куди Антон несе лист? (пошта) 14. Куди дідусь їде відпочивати? (південь) 15. Куди Ви ходили вчора? (вистава)

Зверніть увагу!!!

Де ти був? – Я був у бібліотеці (ДЕ? – місцевий відмінок)

Куди ти йдеш? – Я йду в бібліотеку (КУДИ? – знахідний відмінок)

9. Дайте відповіді на питання, уживаючи подані праворуч слова.

1. Куди йде Аліна? Де Аліна була?	цирк
2. Де бабуся живе? Куди бабуся поїхала?	село
3. Де студенти? Куди студенти ходили?	консультація
4. Де тато був? Куди тато ходив?	робота
5. Де був Антон? Куди Антон ходив?	концерт
6. Куди Олена йде? Де Олена?	лекція
7. Де була Оксана? Куди Оксана їздила?	Греція
8. Куди Марина ходила вчора? Де Марина була вчора?	галерея
9. Де був Петро? Куди Петро їздив?	Стамбул

Завдання

10. Змініть речення за зразком.

Зразок: Я був у консерваторії – Я ходив у консерваторію.

1. Олена була в школі. 2. Тетяна була на уроці. 3. Ми були на вокзалі. 4. Діти були в музеї. 5. Актор був на репетиції. 6. Я був у консерваторії. 7. Ви були на стадіоні. 8. Катря була в лікарні. 9. Олена була в лабораторії. 10. Олег був в галереї. 11. Ми були на концерті. 12. Мій тато був на заводі. 13. Моя сестра була в банку. 14. Жан був у бібліотеці. 15. Іван був у кімнаті.

11. Дайте відповіді на питання.

1. Куди ви зараз йдете? Де ви були вчора? (театр) 2. Куди йдуть товариші? Де вони були? (аудиторія) 3. Куди ти їдеш? Де ти був? (Італія) 4. Де був твій батько? Куди він їде? (столиця) 5. Де був професор? Куди він йде? (лекція) 6. Де ви були? Куди ви йдете? (екскурсія) 7. Де ви були? Куди ви йдете? (Суми) 8. Де була бабуся? Куди бабуся ходила? (церква) 9. Де був викладач? Куди викладач ходив? (деканат) 10. Де Ви були? Куди Ви їздили? (Миколаїв) 11. Де Оксана була? Куди Оксана ходила? (концерт) 12. Де був Степан? Куди Степан ходив? (тренування)

12. Складіть речення за зразком.

Зразок:

хто?	що робить?	кого? що?	куди?
мама	вести	донька	школа

Мама веде доньку в школу.

хто?	що робить?	кого? що?	куди?
чоловік	нести	квіти	сцена
жінка	вести	син	садок
викладач	нести	книжки	аудиторія
студент	нести	посвідка	деканат
дівчинка	нести	кішка	клініка
хлопець	везти	сестра	консерваторія
бабуся	нести	продукти	їдальня

ПРИКМЕТНИКИ

НЕІСТОТИ				
	ОДНИНА			МНОЖИНА <i>Які? - Які?</i>
	чоловічий рід <i>Який? - Якого?</i>	жіночий рід <i>Яка? - Яку?</i>	середній рід <i>Яке? – Яке?</i>	
Тверда група	без змін новий банк новий банк	А – У нова книга нову книгу	без змін нове вікно нове вікно	без змін нові офіси нові офіси
М'яка група	без змін синій піджак синій піджак	Я – Ю синя папка синю папку	без змін синє море синє море	без змін сині джинси сині джинси

ІСТОТИ				
	ОДНИНА			МНОЖИНА <i>Які? - Яких?</i>
	чоловічий рід <i>Який? - Якого?</i>	жіночий рід <i>Яка? - Яку?</i>	середній рід <i>Яке? – Яке?</i>	
Тверда група	ИЙ - ОГО новий студент нового студента	А – У нова дівчина нову дівчину	без змін мале цуцня мале цуцня	І - ІХ нові учні нових учнів
М'яка група	ІЙ - БОГО останній учень останнього учня	Я – Ю остання учениця останню ученицю	без змін останнє кошеня останнє кошеня	І - ІХ останні учні останніх учнів

1. Напишіть словосполучення у знахідному відмінку.

Гарний хлопець, високе дерево, перша сторінка, розумний студент, смачне тістечко, лютий вовк, маленьке кошеня, перший урок, досвідчений перекладач, українська жінка, зручне крісло, дитячий лікар, велика аудиторія, блакитне небо, синє море, гумористичний журнал, широке поле, жвава дівчинка, чорна спідниця, реалістичний сюжет, комічне оповідання, мужній воїн, хворий дідусь, весела бабуся, дорогий друг, сусідня країна.

2. Дайте відповіді на питання.

Який диктант ви сьогодні писали, складний чи легкий? Яку вправу ви пишете, першу чи останню? Яку пісню вона співає, сучасну чи старинну? Яку газету вони читають, сьогоднішню чи вчорашню? Яке пальто він купив, тепле чи холодне? Який костюм він вдів сьогодні, чорний чи світлий? Яку сестру він зустрів у коридорі, старшу чи молодшу? Якого брата він давно не бачив, рідного чи двоюрідного? Якого співака ви запросили на концерт, українського чи зарубіжного? Яку дівчину він побачив у кафе, високу чи низьку? Який словник він забув удома, арабський чи китайський?

3. Дайте відповіді на питання.

Який фільм ви дивилися? (новий англійський) Яку газету ви читаєте? (сьогоднішня) Яку музику ви любите? (сучасна) Яку людину ви зустріли в університеті? (незнайома молода) Якого брата ви не бачили давно? (старший) Якого викладача вони запросили додому? (молодий) Яку статтю вони прочитали вчора? (цікава) Які книжки ви любите читати? (різні) Які передачі ви слухаєте? (спортивні) Які фільми ви любите дивитися? (французькі та польські) Які листи ви пишете додому? (короткі) Які слова ви дивитися у словнику? (незнайомі) Яких студентів ви зустріли на лекції? (нові) Яких друзів ви запросили в кіно? (шкільні) Яких поетів ви любите читати? (класичні) Яких дівчат він питає? (молоді)

4. Дайте відповіді на питання.

Куди ти йдеш? (університетська бібліотека) Куди йдуть студенти? (спортивний стадіон) Куди йде Олена? (районна поліклініка) Куди ти ходив учора? (міська бібліотека) Куди ваші друзі ходили вчора? (студентський клуб) Куди вони підуть післязавтра? (історичний музей) Куди ви поїдете у неділю? (французька фотовиставка) Куди ти їдеш зараз? (рідне місто) Куди вона поїде вчитися? (педагогічний університет) Куди ви їздили влітку? (оздоровчий санаторій)

5. Дайте відповіді на питання.

Де ви були вчора? Куди ви ходили вчора? (оперний театр) Де була ваша подруга? Куди вона ходила? (новий балет) Де ви відпочивали у суботу? Куди ви ходили в суботу? (старий великий парк) Де вона була у понеділок? Куди вона ходила в понеділок? (музична школа) Де ви грали в теніс? Куди ви ходила позавчора? (спортивний майданчик) Де ви були влітку? Куди ви їздили влітку? (педагогічна практика) Куди ви ходили на перерві? Де ви були на перерві? (студентська їдальня) Де професор читає лекції? Куди професор йде? (велика аудиторія) Куди ви ходили вчора? Де ви були вчора? (медичний університет) Куди ви поїдете навчатися? Де ви будете навчатися? (Гарвардський університет) Де ви звичайно снідаєте? Куди ви зараз йдете? (нова їдальня)

ЗАЙМЕННИКИ

ОСОБОВІ	
ХТО? ЩО?	КОГО? ПРО КОГО? ЩО? ПРО ЩО?
я	мене
ми	нас
ти	тебе
ви	вас
він	його / про нього
вона	її / про неї
воно	його / про нього
вони	їх / про них

1. Дайте відповіді на питання.

1. Кого Олег запросив на день народження? (я) 2. Кого викладач зустрів у коридорі? (він) 3. Кого Оксана привітала? (ви) 4. Кого мама водила в театр? (ми) 5. Кого декан запросив в офіс? (вона) 6. Кого Олеся бачила в парку? (вони) 7. Про кого Олена питала на уроці? (він) 8. Про кого ти згадав? (вони)

2. Заповніть речення за зразком.

Зразок: Це моя сестра. Я розповідаю ...

Це моя сестра. Я розповідаю про неї.

1. Це Олег. Я хочу розповісти ... 2. Це моя бабуса. Я розповідав ... 3. Це Оксана і Олексій. Викладач питає... 4. Це моє місто. Я читаю ... 5. Це видатна українська письменниця. На уроці ми читали ... 6. Де ви були? Викладач питав ... 7. Де студенти? Декан питає... 8. Це ти? Я давно не чув ...

ВКАЗІВНІ, ПРИСВІЙНІ							
чоловічий рід		жіночий рід		середній рід		множина	
Неістоти ЯКИЙ? – ЯКИЙ?	Істоти ЯКИЙ? – ЯКОГО?	Неістоти ЯКА? – ЯКУ?	Істоти ЯКА? – ЯКУ?	неістоти ЯКЕ? – ЯКЕ?	Істоти ЯКЕ? – ЯКЕ?	Неістоти ЯКІ? – ЯКІ?	Істоти ЯКІ? – ЯКИХ?
без змін	цей – цього	ця – цю		без змін		без змін	ці – цих
	той – того	та – ту					ті – тих
ЧИЙ? - ЧИЙ?	ЧИЙ? – ЧИЙОГО?	ЧИЯ? – ЧИЮ?		ЧИЄ? – ЧИЄ?		ЧИЙ? – ЧИЙ?	ЧИЙ? – ЧИЙХ?
без змін	мій – мого	моя – мою		без змін		без змін	мої – моїх
	твій – твого	твоя – твою					твої – твоїх
	наш – нашого	наша – нашу					наші наших

	ваш – вашого	ваша – вашу			ваші – ваших
	його – його	його – його			його – його
	її – її	її – її			її – її
	їхній – їхнього	їхня – їхню			їхні – їхніх

ПИТАЛЬНІ

ХТО? ЩО?	КОГО? ПРО КОГО? ЩО? ПРО ЩО?		
ЯКИЙ? – ЯКИЙ? (неістоти), ЯКОГО? (істоти)	ЯКА? – ЯКУ?	ЯКЕ? – ЯКЕ?	ЯКІ? – ЯКІ? (неістоти) ЯКИХ? (істоти)
ЧИЙ? – ЧИЙ? (неістоти) ЧИЙОГО? (істоти)	ЧИЯ? – ЧИЮ?	ЧИЄ? – ЧИЄ?	ЧИЇ? – ЧИЇ? (неістоти) ЧИЇХ? (істоти)
КОТРИЙ? – КОТРИЙ? (неістоти) КОТРОГО? (істоти)	КОТРА? – КОТРУ?	КОТРЕ? – КОТРЕ?	КОТРІ? – КОТРІ? (неістоти) КОТРИХ? (істоти)

1. Напишіть словосполучення в знахідному відмінку.

Цей відомий співак, наш новий викладач, той досвідчений архітектор, мій старший брат, ваш молодший син, його старенький дідусь, ваш сусідній хлопець, їхній домашній репетитор, мій кращий друг, ваш улюблений актор, його найближчий товариш, її знайомий чоловік;

цей модний журнал, наш великий футбольний стадіон, той археологічний музей, наш відомий оперний театр, його улюблений ресторан, її відомий концерт, мій перший виступ, наш складний іспит;

ця гарна дівчина, та старенька бабуся, наша дитяча лікарка, ваша старша сестра, його улюблена книжка, її відома пісня, їхня спортивна форма, його рідна сестра, її відома картина, наша студентська бібліотека;

це українське місто, те затишне кафе, моє рідне село, наше смачне тістечко, ваше останнє повідомлення, їхнє наукове дослідження, наше сусіднє озеро, те зручне крісло;

ці відомі художники, ті старі чоловіки, наші іноземні студенти, ваші улюблені студенти, мої кращі друзі, твої старші брати, їхні молодші сестри, наші гарні дівчата, ваші досвідчені перекладачі, мої нові окуляри, ваші смачні тістечка, ваші цікаві історії, наші українські книжки, мої старі речі, ті модні спідниці, їхні відомі пісні.

2. Дайте відповіді на питання.

1. Яких студентів Ви запросили в кафе? (наші нові китайські студенти).
2. Які книжки Ви купили в магазині? (ваші популярні українські книжки)
- 3.

Яку дівчину Ви зустріли на вокзалі? (наша нова гарна китайська дівчина) 4. Яке тістечко Ви замовили? (це солодке кремове тістечко) 5. Якого чоловіка питає ваш друг? (той незнайомий чоловік) 6. Про яку студентку питав викладач? (його іноземна студентка) 7. Про якого дідуся питав лікар? (мій старенький дідусь) 8. Про яке місто Ви читали на уроці? (наше нове українське місто) 9. Про які вулиці розповідав Олесь? (їхні маленькі вузькі вулиці) 10. Про який факультет розповідав декан? (наш улюблений музичний факультет).

3. Дайте відповіді на питання.

1. Кого Ви зустрічаєте на вокзалі? (моя улюблена бабуся) 2. Кого Олесь запросив на день народження? (його нова подруга) 3. Кого викладач запросив на екзамен? (наш новий декан) 4. Про що питає студент? (ваш міжнародний відділ) 5. Про кого говорить Олеся? (її молодший брат) 6. Про що розповідає Тетяна? (її рідне місто) 7. Про кого думає Степан? (його старенька бабуся) 8. Про що ви розмовляли на уроці? (наші майбутні екзамени) 9. Про кого думає Наталка? (її нові подруги) 10. Про кого питає Ірина? (мої старі друзі). 11. Куди йде Наталка? (її нова школа) 12. Куди діти поїдуть влітку? (їхній дитячий санаторій) 13. Куди Олег ходив учора? (його музичний факультет) 14. Куди йдуть інженери? (їхня нова їдальня) 15. Куди їде Богдан? (його рідне місто) 16. Куди їдуть діти? (їхній сусідній парк) 17. Куди йде Остап? (наша читальна зала) 18. Куди ходив дідусь? (мій перший виступ)

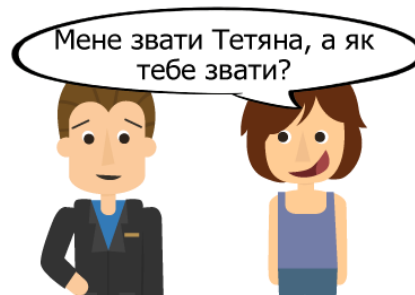
4. Дайте відповіді на питання, уживаючи подані праворуч слова.

1. Де був Олег? Куди Олег йде?	його перший урок
2. Де була Тетяна? Куди Тетяна ходила?	наша одеська філармонія
3. Де діти грали в теніс? Куди діти ходили?	їхній тенісний корт
4. Де Тарас живе? Куди Тарас їздив?	наше рідне село
5. Де Макс працює? Куди Макс ходив учора?	твоя колишня фабрика
6. Де була Наталка? Куди Наталка йде?	наша наукова конференція
7. Де були викладачі? Куди викладачі йдуть?	їхні педагогічні збори

Зверніть увагу!!!

Як Вас звати?
Мене звати Олена?

Як звати вашу сестру?
Мою сестру звати
Ірина.

Як звати / звать + знахідний відмінок?

Знахідний відмінок + звати/ звать + ім'я

5. Дайте відповіді на питання.

1. Як Вас звати? 2. Як звати вашу маму? 3. Як звати вашого тата? 4. Як звати вашу бабуся? 5. Як звати вашого дідуся? 6. Як звати вашу сестру? 7. Як звати вашого брата? 8. Як звати вашу подругу? 9. Як звати вашого друга? 10. Як звати вашого викладача? 11. Як звати вашого сусіда?

6. Побудуйте речення за зразком.

Зразок: Ця дівчина – Олена.

Цю дівчину звати Олена.

1. Той чоловік – Антон. 2. Мій друг – Степан. 3. Наша викладачка – Марина. 4. Його бабуся – Ірина Степанівна. 5. Наш лікар – Олег Сергійович. 6. Твоя сусідка – Олена. 7. Ця співачка – Жанета. 8. Наш ректор – Андрій Сергійович. 9. Ваш декан – Олексій Борисович. 10. Наші діти – Марина і Олег.

7. Дайте відповіді, уживаючи подані праворуч слова.

1. Що лежить на столі?
Де знаходиться листівка?
Що Ви шукаєте?

моя синя папка

2. Хто читає книгу?
Про кого Ви думаєте?
На кому гарна сукня?

ваша молодша сестра

3. Що Ви подарували сестрі?
Що стоїть на вікні?
Де стоять квіти?
4. Що Ви загубили?
Про що Ви питаєте друга?
Де були ваші документи?
5. Про кого Олег розповідає?
Хто приніс газети?
На кому гарне намисто?
6. Кого звати Віктор?
Про кого питав Сашко?
На кому спортивний костюм?

ця гарна китайська ваза

мій шкіряний портфель

його краща подруга

мій український друг

ЗНАХІДНИЙ ВІДМІНОК НА ПОЗНАЧЕННЯ ЧАСУ

КОЛИ?	у понеділок у вівторок у середу у четвер у п'ятницю у суботу у неділю
ЯК ДОВГО?	цілий (увесь) місяць, цілу (усю = всю) зиму, ціле (усе = все) літо
ЯК ЧАСТО?	кожен день (= щодня), кожна п'ятницю (= щоп'ятниці), кожне літо (= щоліта)

Прочитайте, зверніть увагу на позначення часу.

Мій друг хворів **цілий місяць**. Ми ходили в лікарню **кожен день**. **Кожну середу і кожна п'ятницю** наш викладач ходив у лікарню і пояснював йому новий матеріал. Зараз мій друг здоровий. Він займається вдома **цілий тиждень**. **Усю суботу та всю неділю** він писав вправи. **У понеділок** він піде в університет на урок.

1. Напишіть речення зі сполученнями: УВЕСЬ РІК, УВЕСЬ ВЕЧІР, УВЕСЬ ДЕНЬ, КОЖЕН ТИЖДЕНЬ, КОЖЕН РІК, КОЖНУ СУБОТУ, У ВІВТОРОК, У П'ЯТНИЦЮ, У НЕДІЛЮ.

2. Дайте відповіді на питання.

1. Коли Ви підете в театр? (субота) 2. Коли Ви складаєте екзамен? (середа) 3. Коли студенти відпочивали? (неділя) 4. Коли ваш друг був у Києві? (понеділок) 5. Коли буде студентська конференція? (четвер) 6. Коли Ви їздили на екскурсію? (середа) 7. Коли ваші батьки будуть в Одесі? (субота) 8. Коли Ви захворіли? (вівторок) 9. Коли Олена купила квиток? (п'ятниця) 10. Коли Степан поїде в Харків? (четвер)

3. Дайте відповіді на питання.

1. Як часто Ви займаєтеся в лінгафонному кабінеті? (кожна п'ятниця) 2. Як часто Ви граєте в теніс? (кожен вівторок і кожна неділя) 3. Як часто Ви пишете контрольні роботи? (кожен місяць) 4. Як часто Ви ходите в театр? (кожна неділя) 5. Як часто Ви телефонуєте батькам? (кожна субота) 6. Як часто іноземні студенти приїждять в Одесу? (кожен рік) 7. Як часто Ви ходите в бібліотеку? (кожен тиждень) 8. Як часто ваша подруга ходить в салон краси? (кожен місяць) 9. Як часто ваші батьки їздять відпочивати? (кожне літо) 10. Як часто Ви їздите на батьківщину? (кожна зима).

4. Дайте відповіді на питання.

1. Як довго Ви писали вправу? (ціла година) 2. Як довго Ви вчили українську мову? (цілий рік) 3. Як довго ваша мама була в Одесі? (цілий тиждень) 4. Як довго Ви готували пиріг? (цілий день) 5. Як довго діти були в селі (ціла зима) 6. Як довго Ви були в Одесі? (ціла осінь) 7. Як довго Іван читав текст? (цілий вечір) 8. Як довго Ви робили зарядку? (ціла година)

САМОПЕРЕВІРКА 7

1. Виберіть правильне речення

- А) Я читаю газета і журнал.
- Б) Я читаю газету і журналу.
- В) Я читаю в газеті і в журналі.
- Г) Я читаю газету і журнал.

2. Виберіть правильне речення

- А) Я зустрів друг і подруга.
- Б) Я зустрів друга і подруга.
- В) Я зустрів друга і подругу.
- Г) Я зустрів другу і подругу.

3. Виберіть правильне речення

- А) Я говорю Україну.
- Б) Я говорю Україна.
- В) Я говорю про Україна.
- Г) Я говорю про Україну.

4. Виберіть правильне речення

- А) Олена загубила червоний олівець і синя ручка.
- Б) Олена загубила червоний олівець і синю ручку.
- В) Олена загубила червону олівець і синя ручка.
- Г) Олена загубила червоний олівець і синя ручку.

5. Виберіть правильне речення

- А) Батько купив ковбаса в магазин.
- Б) Батько купив ковбаса в магазині.
- В) Батько купив ковбасу в магазин.
- Г) Батько купив ковбасу в магазині.

6. Виберіть правильне речення

- А) Олексій питає викладач про Китай.
- Б) Олексій питає про викладача про Китай.
- В) Олексій питає викладача про Китай.
- Б) Олексій питає викладача про Китаю.

7. Виберіть правильне речення

- А) Це мій брат і моя сестра. Я думаю про він і про вона.
- Б) Це мій брат і моя сестра. Я думаю він і вона.
- В) Це мій брат і моя сестра. Я думаю на ньому і на ній.
- Г) Це мій брат і моя сестра. Я думаю про нього і про неї.

8. Виберіть правильне речення

- А) Це Олег і Ірина. Викладач питає вона і він.
- Б) Це Олег і Ірина. Викладач питає на ній і на ньому.
- В) Це Олег і Ірина. Викладач питає нього і неї.
- Г) Це Олег і Ірина. Викладач питає його і її.

9. Виберіть правильну відповідь на питання: *Коли Ви приїхали?*

- А) Я приїхав п'ятниця.
- Б) Я приїхав цілу п'ятницю.
- В) Я приїхав кожну п'ятниця.
- Г) Я приїхав у п'ятницю.

10. Виберіть правильну відповідь на питання: Як довго Ви робите уроки?

- А) Я роблю уроки ввечері.
- Б) Я роблю уроки кожен вечір.
- В) Я роблю уроки цілий вечір.
- Г) Я роблю уроки вечір.

11. Виберіть правильне речення

- А) Учора я ходив у консерваторію.
- Б) Учора я йду в консерваторію.

- В) Учора я ходжу в консерваторію.
- Г) Учора я ходив у консерваторії.

12. Виберіть правильне речення

- А) Післязавтра я ходив у нову школу.
- Б) Післязавтра я йду в новій школі.
- В) Післязавтра я піду в нову школу.
- Г) Післязавтра я піду в нова школа.

13. Виберіть правильне речення

- А) Сьогодні уроки будуть у лабораторія, тому я йду в лабораторія.
- Б) Сьогодні уроки будуть у лабораторію, тому я йду в лабораторію.
- В) Сьогодні уроки будуть у лабораторії, тому я йду в лабораторії.
- Г) Сьогодні уроки будуть у лабораторії, тому я йду в лабораторію.

14. Виберіть правильне речення

- А) Я загубив паспорт, тому я йду в поліція.
- Б) Я загубив паспорта, тому я йду на поліцію.
- В) Я загубив паспорт, тому я йду поліцію.
- Г) Я загубив паспорт, тому я йду в поліцію.

15. Виберіть правильне речення

- А) Олег узяв книга бібліотека.
- Б) Олег узяв книгу на бібліотеку.
- В) Олег узяв книгу в бібліотеці.
- Г) Олег узяв книгу в бібліотеці.

16. Виберіть правильне речення

- А) Тато веде син і донька парк.
- Б) Тато веде сину і доньку в парк.
- В) Тато веде сина і доньку на парк.
- Г) Тато веде сина і доньку в парк.

17. Виберіть правильне речення

- А) Коли я ходив у гуртожиток, я зустрів викладача.
- Б) Коли я йшов у гуртожитку, я зустрів викладача.
- В) Коли я йшов у гуртожиток, я зустрів викладач.
- Г) Коли я йшов у гуртожиток, я зустрів викладача.

18. Виберіть правильне речення

- А) Я часто йду в університет на машині.
- Б) Я часто ходжу в університет на машині.
- В) Я часто їду в університет на машині.
- Г) Я часто їду в університеті в машині.

19. Виберіть правильне речення

- А) Подивись, птахи йдуть на південь.
- Б) Подивись, птахи їдуть на південь.
- В) Подивись, птахи літають на південь.
- Г) Подивись, птахи летять на південь

20. Виберіть правильне речення

- А) Подивись, діти бігають у клас.
- Б) Подивись, діти біжать у класі.
- В) Подивись, діти біжать у клас.
- Г) Подивись, діти пливуть у клас.

РОДОВИЙ ВІДМІНОК

Родовий відмінок вживаємо на позначення:

- **належності:** ЧИЙ? ЧИЯ? ЧИЄ? ЧИЇ? У КОГО Є...?

Чия це сумка? Це сумка сестри.

У кого є сумка? У сестри є сумка.

- **відсутності:** КОГО НЕМАЄ? ЧОГО НЕМАЄ? У КОГО НЕМАЄ...? + після прийменника БЕЗ

Кого немає на уроці? На уроці немає студентки?

Чого немає в університеті? В університеті немає їдальні.

У кого немає книги? У Олени немає книги.

Я хочу каву без цукру.

- **кількості:** після числівників, що закінчуються цифрами: 5, 6, 7, 8, 9, 0 + 11, 12, 13, 14, а також після слів: БАГАТО, МАЛО, ДОСИТЬ, ДЕКІЛЬКА, ТРОХИ, БІЛЬШЕ, МЕНШЕ, СКІЛЬКИ, СТІЛЬКИ

Тут є п'ять книг.

В аудиторії є багато студентів.

- **частини від цілого:**

Я прочитав розділ книги.

Олена випила склянку соку.

Бабуся купила пакет молока.

- **вихідного пункту руху:** ЗВІДКИ? ВІД КОГО? або **кінцевого пункту руху:** ДО КОГО? КУДИ? (у цьому випадку вживаємо прийменник ДО...)

Звідки ти йдеш? Я йду з бібліотеки.

Від кого ти йдеш? Я йду від викладача.

До кого ти йдеш? Я йду до лікаря.

Куди ти йдеш? Я йду до школи.

Зверніть увагу!!!

Я йду в школу (знахідний відмінок)
Я йду до школи (родовий відмінок)

- **місця:** після прийменників: БІЛЯ, КОЛО, ПОРЯД З, НЕДАЛЕКО ВІД, НАВПРОТИ, ПОСЕРЕДИНІ, НАВКОЛО, УСЕРЕДИНІ (= ВСЕРЕДИНІ)

Я живу навпроти банку.

Ми посадили дерева коло школи.

- **часу:** після прийменників: З, ДО, ПІСЛЯ, ПІД ЧАС

Я працюю до обіду.

Викладач перевіряв зошити після уроку.

- **винятку:** після прийменників: ЗАМІСТЬ, КРІМ

Усі студенти, крім Ганни, прочитали текст.

Олег зроби вправу замість Ірини.

- **причини:** після прийменників: ВІД, ЗА

Оштрафували за швидкість.

Тремтіти від холоду.

- **порівняння:** після прийменників: *ВІД, ЗА*

Олівець довгий за ручку.

Ганна вища від Ірини.

ІМЕННИКИ

	Називний відмінок	Родовий відмінок		
Чоловічий рід (однина)	телевізор олівець водій	телевізора олівця водія	+ А/ Ъ, Й - Я назви істот (викладач - викладача), назви конкретних предметів (стіл - стола), назви міст і сіл (Київ - Києва), більшість термінів (атом - атома), міри довжини (сантиметр - сантиметра), міри ваги (грам - грама), міри часу (понеділка, але: року, віку, листопаду), грошові назви (долар - долара), числові назви (номер - номера)	+У/ Ъ, Й - Ю продукти харчування (цукор - цукру), назви речовини (бетон - бетону), явища природи (сніг - снігу), абстрактні поняття (біль - болю), терміни літератури (роман - роману), назви ігор (теніс - тенісу), танців (вальс - вальсу), процесів (спів - співу), почуттів (сум - суму), назви країн (Китай - Китаю), річок (Буг - Бугу), озер (Байкал - Байкалу), гір (Ельбрус - Ельбрусу), назви будівель
	сік туман біль музей	соку туману болю музею		

			(готель - готелю)
			(запам'ятайте, що -ень, -ець втрачають Е ; -ок втрачає О): <u>де</u> нь – дня, хло <u>пе</u> ць – хлопця, гуртожито <u>к</u> - гуртожитку
Жіночий рід (однина)	книга	книги	Твердий приголосний (а) + И
	вишня	вишні	М'який приголосний (я) + І
	аудиторія	аудиторії	ІЯ - ІЇ
	калюжа	калюжі	Ж, Ч, Ш, Щ + І
Середній рід (однина)	вікно	вікна	Твердий приголосний (о) + А
	море	моря	Твердий приголосний (е) + Я
	варення	варення	
Чоловічий рід (множина)	брати учителі	братів учителів	Твердий або м'який приголосний (і, и) + ІВ
	герої	героїв	Ї – ЇВ
Жіночий рід (множина)	подруги	подруг	голосний + приголосний + (и) = голосний + приголосний
	книжки	книжок	приголосний + К + (и) = приголосний + О + К
	сестри	сестер	приголосний + приголосний, але не К + (и) = приголосний + Е + приголосний
Середній рід (множина)	дзеркала	дзеркал	Твердий приголосний + (а) = приголосний
	моря	морів	М'який приголосний (я) + ІВ
	знання	знань	ННЯ – НЬ
	матері сестри люди діти		матерів сестер людей дітей

	гості гроші	гостей грошей
--	----------------	------------------

1. Дайте відповіді на питання.

1. Чий це автомобіль? (Сергій) 2. Чия це кімната? (бабуся) 3. Чиї це діти? (сусідка) 4. Чиє це місце? (друг) 5. Чия це сумка? (сестра) 6. Чий це кабінет? (лікар) 7. Чия це посвідка? (Марина) 8. Чиї це речі? (жінки) 9. Чиє це крісло? (дідусь) 10. Чиї це книжки? (викладачі) 11. Чиї це конспекти? (студенти) 12. Чия це робота? (Наталка) 13. Чий це цуцик? (подруга) 14. Чиє це молоко? (корова) 15. Чиє це село? (батьки)

2. Дайте відповіді на питання за зразком

Зразок: Це кімната сестри? (бабуся)

Ні, це кімната бабусі.

1. Це окуляри дідуся? (батько)
2. Це сумка Наталки? (Софія)
3. Це словник викладача? (студентка)
4. Це світлина Олі? (Олександра)
5. Це гримерна акторки? (актор)
6. Це костюм спортсмена? (тренер)
7. Це кабінет окуліста? (кардіолог)
8. Це диплом бакалавра? (магістр)

3. Поставте питання до виділених слів за зразком

Зразок: Це стіл викладача. – Чий це стіл?

1. Це кімната Олени. 2. Це портфель Максима. 3. Це книжки студентів. 4. Це викладачка Марини. 5. Це гуртожиток університету. 6. Це фартух кухаря. 7. Це посвідка бабусі. 8. Це олівець сусідки. 9. Це діти брата. 10. Це ковдра Олени. 11. Це голос Тома. 12. Це зошити студенток. 13. Це речі друзів. 14. Це подарунок Ірини. 15. Це туфлі балерини.

4. Дайте відповіді на питання.

1. У кого є телефон? (Максим) 2. У кого є парасоля? (Оксана) 3. У кого є сестра? (Софія) 4. У кого є автомобіль? (Борис) 5. У кого є книжки? (студенти) 6. У кого є посвідки? (сусід і сусідка) 7. У кого є віза? (батько та мама) 8. У кого є кабінет? (бібліотекар) 9. У кого є урок? (Андрій і Оля) 10. У кого є син? (Василь)

Зверніть увагу!!!

...Є + КНИГА (називний відмінок)
...НЕМАЄ + КНИГИ (родовий відмінок)

5. Доповніть речення, уживаючи подані в дужках іменники.

Зразок: У Олега є ... (ручка), але немає ... (олівець)

У Олега є ручка, але немає олівця.

1. У Наталки є... (брат), але немає ...(сестра) 2. У Софії є ... (зошит), але немає ...(ручка) 3. У викладача є ...(книга), але немає ... (словник) 4. У бабусі є ...(кіт), але немає ... (собака) 5. У студентів є ... лекція, але немає ... (аудиторія) 6. У дідуся є ...(велосипед), але немає ...(машина) 7. У Ірини є ...(друзі), але немає ... (подруги) 8. У школярів є ... (математика), але немає... (історія) 9. У Антона є ... (квиток), але немає ... (документи) 10. У Галина є ...(флейта), але немає ... (гітара).

6. Складіть речення за зразком

Зразок: Олег: сестра +; брат –

У Олега є сестра, але немає брата.

1. Світлана: велосипед +; машина –. 2. Борис: син +; донька –. 3. Викладач: заняття +; консультація –. 4. Марія: борошно +; яйця –. 5. Мама: сорочка +; сукня –. 6. Оксана: електроенергія +; зв'язок –. 7. Софія: сольфеджіо +, вокал –. 8. Іван: талант +; бажання –. 9. Перекладач: знання +; досвід –. 10. Лікар: пацієнти +; час –. 11. Бабуся: будинок +; сад –.

Зверніть увагу!!!

У Олега є молоко, але немає борошна. (ІСТОТА: У КОГО? – родовий відмінок)
У магазині є молоко, але немає борошна (НЕІСТОТА: ДЕ? – місцевий відмінок)

7. Складіть речення за зразком:

Зразок: банк: гроші +; касир –

У банку є гроші, але немає касира.

1. Університет: кафе +, їдальня –. 2. Вокзал: каса +; квитки –. 3. Лікарня: хірург +; медсестра –. 4. Консульство: секретарка +; консул –. 5. Аудиторія: викладач +; студенти –. 6. Ресторан: кухар +; офіціанти –. 7. Театр: хор +; диригент –. 8. Парк: атракціони +; буфет –. 9. Кімната: холодильник +; ліжка –. 10. Гуртожиток: туалет +; кухня –.

Зверніть увагу!!!

Минулий час	Теперішній час	Майбутній час
БУВ словник БУЛА книга БУЛО місце БУЛИ ручки	Є + $\left\{ \begin{array}{l} \text{словник} \\ \text{книга} \\ \text{місце} \\ \text{ручки} \end{array} \right.$	БУДЕ + $\left\{ \begin{array}{l} \text{словник} \\ \text{книга} \\ \text{місце} \\ \text{ручки} \end{array} \right.$ БУДУТЬ + ручки

НЕ БУЛО+ { словника книги місця ручок	НЕМАЄ+ { словника книги місця ручок	НЕ БУДЕ+ { словника книги місця ручок
---	---	---

8. Закінчіть речення за зразком

Зразок: *Сьогодні у мене є математика, а вчора...*

Сьогодні у мене є математика, а вчора не було математики.

1. Зараз у лікаря є час, а завтра...
2. Зараз у Антона є диплом, а раніше...
3. Зараз у мене немає книги, а завтра...
4. Зараз у Ірини є сестри, а 4 роки тому...
5. Зараз у мене є досвід, а рік тому...
6. Зараз дощ, а завтра...
7. Сьогодні у нас є заняття, а у неділю...
8. Сьогодні у Андрія є тренування, а вчора...
9. Зараз у мене є друзі, а раніше...
10. Зараз у мене немає подруг, але потім...
11. Сьогодні у Олени немає температури, а вчора...
12. Зараз у тата є автомобіль, а раніше...
13. Сьогодні у декана є прийом, а завтра...
14. Сьогодні у нас є зустрічі, а завтра...
15. Зараз у нас є довідки, а раніше ...

Зверніть увагу!!!

один студент; одна студентка; одне яблуко

1+ називний відмінок однина (чоловічий рід, жіночий рід, середній рід)

двадцять одна ручка; тридцять одне фото; сто один чоловік

два студенти; три студенти; чотири студенти

2, 3, 4 + називний відмінок множина

але:

два студенти; два яблука

дві студентки

два (чоловічий або середній рід)

дві (жіночий рід)

п'ять студентів; шість книг

5 – 9, 0 + 11, 12, 13, 14 + багато, небагато, декілька, досить, трохи, мало, скільки, стільки, більше, менше + родовий відмінок множина

9. Поєднайте іменники з числівниками 1, 2, 5.

Зразок: книга – одна книга, дві книги, п'ять книг.

Дисертація, місце, жінка, чоловік, урок, заняття, екзамен, година, студент, аспірантка, робота, ліжко, ковдра, ніж, будинок, число, місто, країна, посвідка, квиток, олівець, лінійка, крісло, кімната, дитина, людина, дівчина.

10. Подані в дужках слова поставте в правильну форму.

1. У нашому університеті 8 (факультет) 2. У моїй групі 42 (студент) 3. У цій книзі 286 (сторінка) 4. У моєму місті є 7 (театр) 5. У моєму будинку 4. (кімната) 5. На вулиці я бачу 2 (жінка) 6. Влітку ми складатимемо 4 (екзамен) і 6 (залік) 7. Олег написав у словник 21 (слово) 8. Ми купили 9 (зошит), 3 (ручка) і 2 (олівець). 9. За останній рік тут побудували 11 (будинок) 10. У магазині є 5 (відділ) 11. У цьому відділенні банку є 2 (каса) 12. В головному корпусі 3 (поверх) 13. На столі 4 (тарілка), 1 (ваза), 5 (стакан) 14. Я співатиму 2 (арія), 1 (романс) і 6 (етюд)

11. Дайте відповіді на питання, уживаючи подані в дужках числівники

1. Скільки місяців Ви живете в Одесі? (1, 2, 6)
2. Скільки міст України Ви відвідали? (1, 3, 7)
3. Скільки занять в день Ви маєте? (1, 2, 6)
4. Скільки друзів у Вас є? (1, 2, 9)
5. Скільки років Ви плануєте навчатися в університеті? (1, 4, 5)
6. Скільки слів Ви вчите щодня? (2, 21, 11)
7. Скільки сторінок у вашій книзі? (121, 76, 84)
8. Скільки студентів у вашій групі? (2, 10, 21)

Завдання

12. Складіть словосполучення за зразком

Зразок: пляшка... (молоко, сік, вода)

пляшка молока, пляшка соку, пляшка води.

1. літр: йогурт, вино, вода
2. кілограм: сир, м'ясо, цукерки, цукор, цибуля
3. порція: піца, суп, шашлик, салат
4. пакет: рис, картопля, борошно

5. банка: варення, джем, огірки, гриби
6. шматок: хліб, ковбаса, торт
7. упаковка: кульки, олівці, ручки, макарони, цукерки,
8. пляшка: олія, вино, кефір;
9. коробка: сірники, цукерки,
10. чашка: кава, чай, какао
11. стакан: вода, компот, сироп, молоко

13. Подані в дужках слова поставте в правильну форму.

1. У мене декілька (друзі, подруги)
2. У Антона є трохи (гроші)
3. Я намалював чимало (малюнки).
4. Скільки (місяці) ти живеш в Україні?
5. Я купив трохи (кава і молоко)
6. На вулиці я бачу кілька (трамваї і автобуси)
7. Улітку ми складаємо багато (екзамени)
8. Олег прочитав декілька (книги)
9. Скільки (квитки) Ви купили?
10. Я очікував посвідчення кілька (дні).
11. Я замовив на день народження трохи (вино)
12. Ми подивилися в цьому кінотеатрі багато (фільми)
13. Мама має в сумці декілька (олівці)
14. Я зачекаю декілька (хвилини).

Зверніть увагу!!!

Де Ви були? – Я був у школі. (Місцевий відмінок)
 Куди Ви йдете? – Я йду в школу. (Знахідний відмінок)
 Звідки Ви йдете? – Я йду зі школи. (Родовий відмінок)

14. Дайте відповіді на питання, уживаючи слова праворуч

1. Де працює Іван?
Куди Іван ходить щодня?
Звідки Іван повертається	офіс
2. Де була Катря?
Куди Катря їде?
Звідки Катря їде?	Іспанія
3. Де відпочивають студенти?
Куди їздили студенти?
Звідки їдуть студенти?	південь
4. Де був Марат?
Куди їздив Марат?
Звідки їде Марат?	батьківщина
5. Де був Олег?
Куди йде Олег?
Звідки Олег йде?	бібліотека

6. Де була бабуся? Куди бабуся їде? Звідки бабуся приїхала?	село
7. Де був лікар? Куди лікар йде? Звідки лікар йде?	консультація
8. Де була Олена? Куди Олена ходила? Звідки Олена йде?	урок
9. Де були діти? Куди діти йдуть? Звідки діти йдуть?	музей
10. Де була Тетяна? Куди Тетяна ходила? Звідки Тетяна йде?	галерея
11. Де був дідусь? Куди дідусь їде? Звідки дідусь їде?	парк

15. Закінчіть речення, уживаючи подані в дужках слова в потрібному відмінку.

Зразок: Олена їде (звідки?) (Одеса) (куди?) (Харків).

Олена їде з Одеси в Харків.

1. Мама їде (звідки?) (робота) (куди?) (пошта).
2. Юрко їде (звідки?) (офіс) (куди?) (гуртожиток).
3. Андрійко їде (звідки?) (банк) (куди?) (зоопарк).
4. Оленка їде (звідки?) бібліотека (куди?) (факультет).
5. Викладач їде (звідки?) (заняття) (куди?) (кабінет).
6. Батько їде (звідки?) (консерваторія) (куди?) (зустріч).
7. Ганна їде (звідки?) (Китай) (куди?) (Італія).
8. Ірина їде (звідки?) (гуртожиток) (куди?) (аеропорт).
9. Сашко їде (звідки?) (ліцей) (куди?) (стадіон).
10. Дівчина їде (звідки?) (музей) (куди?) (парк).

16. Змініть речення за зразком

Зразок: Студенти були в аудиторії, а зараз вони в коридорі.

Студенти пішли з аудиторії в коридор.

1. Богдан був на вулиці, а зараз він в приміщенні.
2. Олена була в кімнаті, а зараз вона на кухні.

3. Максим був у бібліотеці, а зараз він у клубі.
4. Перекладач був у кабінеті, а зараз він у кафе.
5. Жінка була в офісі, а зараз вона в їдальні.
6. Поліцейський був у відділенні, а зараз він на вулиці.
7. Батько був у спальні, а зараз він у вітальні.
8. Бабуся була на пошті, а зараз вона в аптеці.
9. Лікар був у реанімації, а зараз він у палаті.
10. Олег був у фойє, а зараз він у залі.

Зверніть увагу!!!

Самір жив у Нігерії. – Він приїхав з Нігерії.
 Олена жила в Україні. – Вона приїхала з України.
 Том і Мері жили в Америці. – Вони приїхали з Америки.

17. Змініть речення за зразком

Зразок: *Ірина жила в Греції. – Ірина приїхала з Греції.*

1. Джон жив в Австралії. 2. Джекі жила в Німеччині. 3. Андреас жив у Румунії. 4. Антон жив в Іспанії. 5. Чен Лун жив у Китаї. 6. Мері жила в Англії. 7. Марек і Анешка жили в Польщі. 8. Антуан жив у Бразилії. 9. Джордж жив у Канаді. 10. Мустафа жив в Іраку. 11. Суніта жила в Ірані.

18. Змініть речення за зразком

Зразок: *Олена – українка. – Олена жила в Україні. Олена приїхала з України.*

1. Мері – американка. 2. Джон – канадець. 3. Том – англієць. 4. Самір – сірієць. 5. Чжен – японець. 6. Лі Кен – кореець. 7. Мухамед – турок. 8. Салі – туркмен. 9. Анжелі – іспанка. 10. Наталі – італійка. 11. Пен – австралієць. 12. Єнтоні – канадець. 13. Кері – еквадорець. 14. Ванеса – французенка. 15. Марек – поляк.

Зверніть увагу!!!

	Де?	Куди?	Звідки?
місце	в / на + місцевий відмінок <i>Де ти був?</i> <i>Я був у кімнаті.</i> <i>Я був на вулиці.</i>	в / на + знахідний відмінок <i>Куди ти йдеш?</i> <i>Я йду в школу.</i> <i>Я йду на концерт.</i>	з + родовий відмінок <i>Звідки ти йдеш?</i> <i>Я йду з університету.</i>
людина	у+ родовий відмінок <i>Де ти був?</i> (= У кого ти був?) <i>Я був у лікаря.</i>	до + родовий відмінок <i>Куди ти йдеш?</i> (= До кого ти йдеш?) <i>Я йду до друга.</i>	від + родовий відмінок <i>Звідки ти йдеш?</i> (= Від кого ти йдеш?) <i>Я йду від викладача.</i>

19. Дайте відповіді на питання, уживаючи подані в дужках слова

А) 1. Де Антон? (консультація, юрист) 2. Де була Олена? (лекція, керівник) 3. Де були діти? (кабінет, директорка) 4. Де Ви були? (село, дідусь і бабуся) 5. Де Марина? (репетиція, викладач) 6. Де моя сумка? (кімната, сестра) 7. Де була Оксана? (концерт, подруга) 8. Де Ви відпочивали? (кафе, родич) 9. Де книги? (стіл, професор) 10. Де Ви працювали? (офіс, батько)

Б) 1. Куди ти їдеш? (Київ, сестра) 2. Куди йдуть діти? (стадіон, тренер) 3. Куди йдуть студенти? (заняття, професор) 4. Куди Ви йдете? (зустріч, роботодавець) 5. Куди йде бабуся? (лікарня, лікар) 6. Куди ходив Степан? (виступ, однокласник) 7. Куди йде викладач? (деканат, секретар) 8. Куди йдуть школярі? (екзамен, учитель) 9. Куди йде лікар? (бесіда, директор) 10. Куди їдуть артисти? (виступ, друзі)

В) 1. Звідки Ви йдете? (шпиталь, друг) 2. Звідки йде викладач? (кабінет, ректор) 3. Звідки йдуть Антон і Марія? (концерт, подруга) 4. Звідки Ви приїхали? (Україна, батьки) 5. Звідки Ви привезли мед? (село, бабуся) 6. Звідки прийшла Ірина? (консультація, хірург) 7. Звідки прийшли спортсмени? (тренування, тренер) 8. Звідки Ви принесли зошити? (аудиторія, викладач) 9. Звідки Олена прийшла? (ресторан, друг) 10. Звідки Ви принесли квіти? (театр, співачка)

Зверніть увагу!!!

З, ДО, ПІД ЧАС, ПІСЛЯ, ПРОТЯГОМ + родовий відмінок

Батько працює з ранку до вечора.

Я зустрів викладача до уроку.

Ми ходили і кафе після зустрічі.

Я ходив у деканат під час уроку.

Я жив у Харкові протягом року.

20. Закінчіть речення, уживаючи подані в дужках слова.

1. Я жив у Києві з ...(квітень) до ... (червень) 2. Ми розмовляли під час ... (перерва) 3. Я їздив у бібліотеку після... (заняття) 4. Лікар подивився бабуся після ... (розмова) 5. Ми зустріли нових друзів під час ... (відпочинок) 6. Я зробив фото до ... (конференція) 7. Ми зустрілися до ...(концерт) 8. Артист пішов у гримерну після ... (виступ) 9. Я відпочиваю після ... (репетиція). 10. Ми були в селі протягом ... (літо). 11. Олена живе в Китаї з ... (осінь) до ... (літо) 12. Я читав цю книгу протягом... (вечір) 13. Викладач опитував студентів протягом ... (година) 14. Ми домовилися піти в кафе після ... (збори) 15. Я інтенсивно готувався до екзамену протягом ... (тиждень).

СТУПЕНІ ПОРІВНЯННЯ ПРИКМЕТНИКІВ

Початкова форма прикметника	Вищий ступінь порівняння		Найвищий ступінь порівняння	
	Проста форма	Складена форма	Проста форма	Складена форма
новий	новіший	більш / менш <u>новий</u>	найновіший	найбільш/ найменш <u>новий</u>
складний	складніший	більш/ менш <u>складний</u>	найскладніший	найбільш / найменш <u>складний</u>
багатий	багатший	більш/ менш <u>багатий</u> більш / менш + початкова форма	найбагатший най + вищий ступінь проста форма	найбільш/ найменш <u>багатий</u> найбільш/ найменш + проста форма

Зверніть увагу!!!

широкий глибокий далекий легкий	ширший глибший дальший легший	-К-, -ОК-, -ЕК- випадають
високий	вищий	С+Ш=Щ
дорогий дужий близький	дорожчий дужчий ближчий	Г Ж З } + Ш = ЖЧ
гарний поганий великий малий	кращий кірший більший менший	

21. Утворіть прості форми вищого і найвищого ступенів порівняння від прикметників

Товстий, худий, стрункий, активний, розумний, мудрий, відомий, веселий, теплий, охайний, чистий, свіжий, розвинений, працьовитий, талановитий, цікавий, хитрий, злий, добрий, холодний, влучний, могутній, сильний, міцний, якісний, повільний, молодий, дорогий, дешевий, солодкий, швидкий, низький, близький, далекий, короткий.

Зверніть увагу!!!

Одеса більша, ніж Миколаїв. – ніж + називний відмінок
Одеса більша за Миколаїв. – за + знахідний відмінок
Одеса більша від Миколаєва. – від + родовий відмінок

22. Змініть речення за зразком

Зразок: *Олена вища, на Катря. – Олена вища за Катрю. Олена вища від Катрі.*

1. Літак швидший, ніж потяг. 2. Лютий холодніший, ніж грудень. 3. Літо спекотніше, ніж весна. 4. Брат старший, ніж сестра. 5. Олег веселіший, ніж Ірина. 6. Фізика складніша, ніж математика. 7. Слон більший, ніж собака. 8. Автомобіль дорожчий, ніж велосипед. 9. Дідусь старший, ніж бабуся. 10. Морозиво смачніше, ніж суп. 11. Марта талановитіша, ніж Ірина. 12. Китай давніший, ніж Румунія.

23. Закінчіть речення, уживаючи подані в дужках слова.

1. Кімната світліша за ... (кухня) 2. Юрій молодший від ... (Іван) 3. Петро розумніший, ніж ... (Степан) 4. Україна більша за ... (Молдова) 5. Андрій працьовитіший від ... (Сергій) 6. Банан смачніший за... (лимон) 7. Олівець коротший за... (ручка) 8. Жираф вищий, ніж ... (ведмідь) 9. Пантера міцніша за ... (кіт) 10. Хліб свіжіший від... (тістечко) 11. Океан глибший за ... (море)

24. Дайте відповіді на питання за зразком

Зразок: *Олена важить 53 кг, а Катря – 47 кг. Хто важчий?*

Олена важча за Катрю / Олена важча від Катрі.

1. Тополя заввишки 1 м 45 см, а береза – 1 м 20 см. Яке дерево вище?
2. Газета коштує 24 грн, а журнал – 15 грн. Що дорожче?
3. Марія має 10 років, а Борис – 12 років. Хто молодший?
4. Будинок має 5 поверхів, а школа має 2 поверхи. Що нижче?
5. Андрій має 3 машини, а Олена – 1 машину. Хто багатший?
6. Петро розв'язав всі задачі за 15 хвилин, а Марина – 1 задачу. Хто розумніший?
7. Довжина сукні 35 см, а довжина спідниці – 38 см. Що довше?
8. Іван працює 9 годин, а Олена працює 3 години. Хто працьовитіший?
9. Глибина озера 5 метрів, а глибина річки 3 метри. Що глибше?
10. Антон має 5 золотих медалей, а Іван має 7 золотих медалей. Хто сильніший?

25. Закінчіть речення, уживаючи прикметники в вищому ступені порівняння.

Зразок: *Ця книжка цікава, а та....*

Ця книжка цікава, а та – цікавіша.

1. Цей чоловік високий, а той... 2. Ця ковбаса свіжа, а та... 3. Ця жінка гарна, а та... 4. Це місто велике, а те... 5. Ці студенти розумні, а ті... 6. Ця дівчина охайна, а та... 7. Ця футбольна команда спритна, але та... 8. Це завдання складне, але те ... 9. Ці велосипеди дорогі, а ті... 10. Цей готель поганий, а той... 11. Це крісло зручне, а те... 12. Ці фрукти корисні, а ті... 13. Ця звичка шкідлива, але та... 14. Цей хліб свіжий, а той... 15. Ця ідея приваблива, а та...

ПРИКМЕТНИКИ

	ОДНИНА			МНОЖИНА
	чоловічий рід <i>Який?</i> <i>Якого?</i>	жіночий рід <i>Яка?</i> <i>Якої?</i>	середній рід <i>Яке?</i> <i>Якого?</i>	
Тверда група	ИЙ – ОГО новий студент нового студента	А – ОЇ нова книга нової книги	Е – ОГО нове вікно нового вікна	І - ИХ нові офіси нових офісів
М'яка група	ІЙ – ЪОГО синій піджак синього піджака	Я – ЪОЇ синя папка синьої папки	Є – ЪОГО синє море синього моря	І – ІХ сині ручки синіх ручок

1. Напишіть правильно речення.

А) 1. У мене немає (українсько-китайський словник) 2. У Андрія немає (молодший брат) 3. У Оксани немає (іноземний паспорт) 4. У батька немає (практичний досвід) 5. У актора немає (потрібний талант) 6. У неї немає (домашній одяг) 7. У мене немає (осінній плащ) 8. Сьогодні немає (останній урок) 9. На цій вулиці немає (обмінний пункт) 10. У цьому ресторані немає (смачний борщ)

Б) 1. У Олени немає (рідна сестра) 2. У Катрі немає (остання пара) 3. У нас немає (перша лекція) 4. У мене немає (вечірня сукня) 5. У Олени немає (українська подруга) 6. У ас немає (синя ручка)? 7. У мене немає (американська віза) 8. У Антона немає (чорна фарба) 9. У магазині немає (контурна карта) 10. У дітей немає (контрольна робота)

В) 1. У цьому селі немає (глибоке озеро) 2. У мене немає (останнє фото) 3. У Івана немає (нове повідомлення) 4. У нас немає (нове завдання) 5. У мами немає (велике дзеркало) 6. У кімнаті немає (м'яке крісло) 7. У дівчини немає (свіже яйце) 8. У тебе немає (смачне тістечко)? 9. Тут немає (широке поле) 10. У Києві немає (Чорне море)

Г) 1. У дітей немає (нові іграшки) 2. У Антона немає (рідні брати) 3. У Тетяни немає (маленькі діти) 4. У мене немає (зайві квитки) 5. У кімнаті

немає (зручні стільці) 6. У бібліотеці немає (нові книжки) 7. У кафе немає (солодкі цукерки) 8. У Марини немає (практичні заняття) 9. У Оля немає (українські гроші) 10. У Бориса немає (сірі олівці)

2. Дайте відповіді на питання.

1. У кого є словник? (новий студент) 2. У кого є синя ручка? (нова дівчина) 3. У кого є олівець? (китайський хлопець) 4. У кого є екзамени? (іноземні студенти) 5. У кого немає комп'ютера? (старенька бабуся) 6. У кого є кошени? (молодша сестра) 7. У кого є тренування? (молодші школярі) 8. Чий це кабінет? (новий перекладач) 9. Чия це сумка? (літня жінка) 10. Чиє це місце? (головний режисер) 11. Чиї це речі? (нові друзі) 12. Чия це газета? (старенький дідусь) 13. Чиє це фото? (сусідський хлопчик) 14. Чиї це автомобілі? (заможні люди)

3. Поєднайте правильно числівники зі словосполученнями

5+ український студент	15 + гарна жінка
18 + нова книжка	5 + великий стадіон
9 + старий будинок	6 + цікава книжка
11 + складне завдання	8 + нова аудиторія
10 + граматична вправа	9+ арабський чоловік
9 + іноземний викладач	8 + смачне тістечко
7 + смачне яблуко	декілька + старе дерево
10 + відомий співак	трохи + шоколадна цукерка
багато + талановита дитина	мало + новий актор
декілька + нове слово	багато + популярна актриса

4. Напишіть правильно відповіді.

А) 1. Звідки йде Антон? (студентська бібліотека) 2. Звідки Олена приїхала? (рідне село) 3. Звідки йде викладач? (студентський гуртожиток) 4. Звідки їдуть робочі? (старий завод) 5. Звідки Ви йдете? (Нова пошта) 6. Звідки прийшла жінка? (дитяча лікарня) 7. Звідки Оля йде? (перший урок) 8. Звідки приїхали спортсмени? (Середня Азія) 9. Звідки Том? (Північна Америка) 10. Звідки йде студент? (остання лекція) 11. Звідки приїхали люди? (жаркі країни) 12. Звідки приїхала Олена? (Латинська Америка) 13. Звідки приїхав Чен? (Північна Корея) 14. Звідки привезли подарунок? (сусіднє місто) 15. Звідки принесли журнал? (сусідня аудиторія)

Б) Від кого йде бабуся? (сімейний лікар) 2. Від кого прийшла Ірина? (колишня колега) 3. Від кого Ви повернулися? (молодша сестра) 4. Від кого Том приїхав? (старенький дідусь і старенька бабуся) 5. Від кого йдуть діти? (новий тренер) 6. Від кого йде Тетяна? (дитячий стоматолог) 7. Від кого Ви несете книжку? (нова подруга) 8. Від кого Ви отримали подарунок? (іноземний студент) 9. Від кого Ганна отримала запрошення на концерт? (англійська співачка) 10. Від кого йде декан? (новий ректор) 11. Від кого ці квіти? (улюблений хлопець) 12. Від кого Ви чекаєте лист? (кохана дівчина) 13. Від кого Ви йдете? (нові іноземні друзі) 14. Від кого прийшов лікар?

(хворі діти) 15. Від кого Марина отримала повідомлення? (університетські подруги)

В) 1. Звідки йде Антон? (музичний факультет / нова викладачка) 2. Звідки Олена повернулася? (Середня Азія / колишній хлопець) 3. Звідки йдуть діти? (спортивні змагання / новий тренер) 4. Звідки йде бабуся? (міська лікарня / сімейний лікар) 5. Звідки повертаються робочі? (хімічна лабораторія / новий директор) 6. Звідки вийшов викладач? (перший кабінет / новий проректор) 7. Звідки приїхала Ірина? (Іспанія / нова подруга) 8. Звідки їде Антон? (залізничний вокзал / старший брат) 9. Звідки йде Наталка? (концерт / колишній викладач) 10. Звідки повернулася Софія? (бухгалтерія / головний бухгалтер)

Зверніть увагу!!!

Коли?

1) місяць (рік, місяць + рік) – **Місцевий відмінок**

Коли ти приїхав? Я приїхав у вересні. Я приїхав у дві тисячі двадцять четвертому році.

2) день тижня – **Знахідний відмінок**

Коли ти робив вправу? Я робив вправу в середу.

3) дата (число + місяць + рік) – **Родовий відмінок**

Коли ти приїхав? Я приїхав дванадцятим вересня дві тисячі двадцять четвертого року.

4) минулий / наступний / цей (ця) + день тижня, або місяць, або рік – **Родовий відмінок**

Коли ти приїхав? Я приїхав минулого понеділка.

5. Дайте відповіді на питання, уживаючи подані в дужках дати

1. Коли Антон повертається в Одесу? (наступний четвер) 2. Коли Олена приїхала в Україну? (25.11.2021 р.) 3. Коли Ви повертаєтесь в Китай? (наступний місяць) 4. Коли народився Том? (2.04.1998 р.) 5. Коли Олена вперше пішла до школи? (01.09.2003 р.) 6. Коли Оксана закінчила університет? (25.05.2023 р.) 7. Коли Марина складатиме екзамен? (наступний понеділок) 8. Коли Ви востаннє відвідували Київ? (минула п'ятниця) 9. Коли Наталка почала працювати в лікарні? (15.02.2022 р.) 10. Коли Ви вперше приїхали в Одесу? (9.08.2020 р.)

Зверніть увагу!!!

Олег – студент. Він навчається на математичному факультеті в педагогічному університеті. (Місцевий відмінок)

=

Олег – студент математичного факультету педагогічного університету. (Родовий відмінок)

6. Замініть речення синонімічними, уживаючи родовий відмінок

Зразок: Олена – лікар. Вона працює в дитячій лікарні.

Олена лікар дитячої лікарні.

1. Степан – студент. Він навчається на першому курсі. 2. Джон – інженер. Він працює на автобусному заводі. 3. Оксана – медсестра. Вона працює в міському шпиталі. 4. Олена – аспірантка. Вона навчається в педагогічному університеті. 5. Петро – студент. Він навчається в одеській консерваторії. 6. Ігор – актор. Він працює в драматичному театрі. 7. Борис – піаніст. Він грає в академічному оркестрі. 8. Ганна – учениця. Вона навчається в п'ятому класі. 9. Олена Сергіївна – вчитель. Вона працює в початковій школі. 10. Богдан – лікар. Він працює в хімічній лабораторії.

ЗАЙМЕННИКИ

ОСОБОВІ	
ХТО? ЩО?	КОГО? ЧОГО?
я	мене
ми	нас
ти	тебе
ви	вас
він	його / у нього
вона	її / у неї
воно	його / у нього
вони	їх / у них

1. Напишіть речення, уживаючи подані в дужках займенники в родовому відмінку.

1. У (він) є телефон. 2. У (я) є молодша сестра. 3. У (ми) є перша пара. 4. У (ви) є екзамен. 5. У (ти) є комп'ютер? 6. Сьогодні на уроці немає (вона). 7. В аудиторії немає (вони). 8. У парку немає (він). 9. На світлині немає (я). 10. На концерті не було (ми).

ВКАЗІВНІ, ПРИСВІЙНІ			
чоловічий рід	жіночий рід	середній рід	множина
ЯКИЙ? – ЯКОГО?	ЯКА? – ЯКУ?	ЯКЕ? – ЯКЕ?	ЯКІ? – ЯКИХ?
цей – цього	ця – цієї	це – цього	ці – цих
той – того	та – тої	те – того	ті – тих

ЧИЙ? – ЧИЙОГО?	ЧИЯ? – ЧИЮ?	ЧИЄ? – ЧИЄ?	ЧИЇ? – ЧИЇХ?
мій – мого	моя – моєї	моє – мого	мої – моїх
твій – твого	твоя – твоєї	твоє – твого	твої – твоїх
наш – нашого	наша – нашої	наше – нашого	наші – наших
ваш – вашого	ваша – вашої	ваше – вашого	ваші – ваших
його – його	його – його	його – його	його – його
її – її	її – її	її – її	її – її
їхній – їхнього	їхня – їхньої	їхнє – їхнього	їхні – їхніх

2. Дайте відповіді на питання, уживаючи подані в дужках словосполучення в родовому відмінку.

1. У кого є словник? (моя нова подруга). 2. У кого немає зошитів? (наші іноземні студенти). 3. У кого є олівець? (мій близький товариш). 4. У кого є віза? (твоя молодша сестра). 5. У кого є парасоля? (наш український викладач). 6. У кого сьогодні іспит? (ваші старі друзі) 6. У кого є піаніно? (мій університетський знайомий) 7. У кого немає уроку? (ваша добра подруга). 8. У кого немає окулярів? (моя стара бабуся). 9. У кого є автомобіль? (наш новий ректор) 10. У кого є запрошення на конференцію? (твоя рідна сестра). 11. Чий це велосипед? (мій колишній сусід). 12. Чиє це пальто? (твоя краща подруга). 13. Чия це світлина? (мій старенький дідусь). 14. Чий це портфель? (наш новий секретар). 15. Чиї це ноти? (наша відома співачка). 16. Чий це костюм? (наш оперний співак). 17. Чия це спідниця? (ця іноземна жінка). 18. Чий це паспорт? (цей молодий чоловік). 19. Чия це валіза? (та українська жінка). 20. Чиє це фото? (той китайський хореограф).

3. Утворіть речення, уживаючи словосполучення в потрібному відмінку.

	Знахідний відмінок	Родовий відмінок
1. Ми читаємо...	нова стаття	відомий журналіст
2. Ірина співала...	відомий романс	німецький композитор
3. Ми зустріли...	нова співачка	камерний хор
4. Викладач перевіряє...	контрольна робота	іноземний студент
5. Олена скопіювала...	відома картина	українська художниця
6. Олеся надіслала...	колишнє повідомлення	наш декан
7. Ми запросили на фестиваль...	новий ректор	медичний університет
8. Борис знайшов...	нова адреса	університетський друг
9. Сергій загубив...	старий зошит	його сусідка
10. Василь придбав...	цікава книга	німецький поет

4. Прочитайте текст, уживаючи подані в дужках іменники в потрібному відмінку.

Мене звати Мері. Я іноземна студентка. Я приїхала з (Іспанія). Я навчаюся на (перший курс) (музичний факультет / педагогічний університет) і вивчаю (академічний вокал). Наш університет знаходиться на (вулиця Старопортофранківська) у (центр / місто). Біля (університет) знаходиться студентський гуртожиток. Я живу у (гуртожиток) з (вересень / минулий рік), а мій друг живе тут лише 5 (тиждень), тому я йому часто допомагаю. Дорога з (гуртожиток) до (університет) займає 8 (хвилина).

Наші заняття починаються о (восьма година / ранок). Щодня у нас чотири (пара). Наш деканат знаходиться на (третій поверх) (головний корпус). Там завжди багато (українські та іноземні студенти).

Дайте відповіді на питання до тексту:

1. Звідки приїхала Мері?
2. Де вона навчається?
3. Де знаходиться університет?
4. Де знаходиться гуртожиток?
5. Як давно Мері живе в гуртожитку?
6. як давно живе в гуртожитку її друг?
7. Скільки часу займає дорога від гуртожитку до університету?
8. О котрій годині починаються заняття?
9. Де розташований деканат?

5. Прочитайте текст, уживаючи подані в дужках іменники в потрібному відмінку.

(Я) звати Степан, а (мій брат) звати Ігор. Ми – студенти (третій курс / математичний факультет / політехнічна академія). Ми живемо в (гуртожиток). Гуртожиток розташований на перехресті (вулиця Маразліївська і вулиця Ольгіївська). Неподалік від (гуртожиток) є зупинка (сьомий трамвай). Від (гуртожиток) до (головний корпус / академія) лише п'ять (зупинка). Ліворуч від (гуртожиток) розташована наукова бібліотека. У (ця бібліотека) ми часто робимо домашні завдання. Напроти (бібліотека) є аптека. Коли я або мій брат хворіємо, то ми купуємо ліки у (ця аптека). Біля (аптека) є великий магазин. У (цей магазин) завжди є свіжі продукти.

Дайте відповіді на питання до тексту:

1. Де навчаються Степан та Ігор?
2. Де вони живуть?
3. Де розташований гуртожиток?
4. Чи далеко гуртожиток від головного корпусу?
5. Що розташовано поряд з гуртожитком?

ПИТАЛЬНІ

ХТО? ЩО?	КОГО? ЧОГО?		
ЯКИЙ? – ЯКОГО?	ЯКА? – ЯКОЇ?	ЯКЕ? – ЯКОГО?	ЯКІ? – ЯКИХ?
ЧИЙ? – ЧИЙОГО?	ЧИЯ? – ЧИЄЇ?	ЧИЄ? – ЧИЙОГО?	ЧИЇ? – ЧИЇХ?
КОТРИЙ? – КОТРОГО?	КОТРА? – КОТРОЇ?	КОТРЕ? – КОТРОГО?	КОТРІ? – КОТРИХ?

1. Поставте питання до виділених слів, уживаючи питальні займенники в родовому відмінку.

***Зразок:** У мого брата сьогодні день народження,
У чийого брата сьогодні день народження?*

1. У нашого сусіда є велосипед. 2. У його сестри гарна каблучка. 3. У їхнього сина погані оцінки. 4. У наших друзів є смартфон. 5. У твого друга чудовий голос. 6. У цієї жінки гарна сукня. 7. У того артиста справжній талант. 8. У цієї співачки гарний голос. 9. У китайської студентки є словник. 10. У сусідньої машини пробите колесо. 11. У знайомої дівчини сьогодні свято. 12. У близьких товаришів сьогодні концерт. 13. У нового декана сьогодні прийомний день. 14. У відомого письменника сьогодні ювілей. 15. У першого курсу сьогодні конференція. 16. Сьогодні немає третьої пари. 17. У мене не було першої лекції. 18. У мене немає його телефону. 19. У Андрія не було останнього уроку. 20. Я чекаю тебе біля другого будинку.

САМОПЕРЕВІРКА 8

1. У якому рядку всі іменники в формі родового відмінка записані правильно:

- А) студента, сніга, часа, олівця;
- Б) студенту, снігу, часу, олівцю;
- В) студент, сніг, час, олівець;
- Г) студента, снігу, часу, олівця

2. У якому рядку всі іменники в формі родового відмінка записані правильно:

- А) хлопця, доща, Києва, Китая;
- Б) хлопцю, дощу, Києву, Китаю;

- В) хлопця, дощу, Києва, Китаю;
- Г) хлопця, дощ, Київ, Китай

3. У якому рядку всі іменники в формі родового відмінка записані правильно:

- А) учениці, книзі, аудиторії, сестрі;
- Б) ученицю, книгу, аудиторію, сестру;
- В) учениця, книга, аудиторія, сестра;
- Г) учениці, книги, аудиторії, сестри

4. У якому рядку всі іменники в формі родового відмінка записані правильно:

- А) вікно, море, завдання, училище;
- Б) вікні, морі, завданні, училищі;
- В) вікна, моря, завдання, училища;
- Г) вікна, моря, завдання, училища

5. Виберіть правильний варіант

- А) У мене є брат і сестра, а в нього немає брат і сестра.
- Б) У мене є брата і сестри, а в нього немає брата і сестри.
- В) У мене є брат і сестра, а в нього немає брату та сестри.
- Г) У мене є брат і сестра, а в нього немає брата та сестри.

6. Виберіть правильний варіант

- А) У мене завтра не є урок
- Б) У мене завтра не буде уроку
- В) У мене завтра не буде урока
- Г) У мене завтра не буде урок

7. Виберіть правильний варіант

- А) У мене одна книга, два олівця і п'ять словників
- Б) У мене одна книга, два олівці і п'ять словників
- В) У мене один книга, дві олівці і п'ять словники
- Г) У мене одна книга, два олівцець і п'ять словники

8. Виберіть правильний варіант

- А) У мій брат немає нова книга
- Б) У мого брата немає нова книга
- В) У моєму браті немає нова книга
- Г) У мого брата немає нової книги

9. Виберіть правильну відповідь на питання: Звідки йде Антон?

- А) Антон йде в школі
- Б) Антон йде в школу
- В) Антон йде в школа

Г) Антон йде зі школи

10. Виберіть правильний варіант

- А) Він був у музеї, а зараз йде з музею в гуртожиток
- Б) Він був у музею, а зараз йде з музей в гуртожиток
- В) Він був у музей, а зараз йде з музея в гуртожитка
- Г) Він був у музеї, а зараз йде в музей в гуртожитку

11. Виберіть правильну відповідь на питання: Звідки ти йдеш?

- А) Я йду у лікарні до лікаря
- Б) Я йду у лікарні у лікаря
- В) Я йду у лікарню до лікаря
- Г) Я йду з лікарні від лікаря

12. Виберіть правильний варіант

- А) Це ректор університет
- Б) Це ректор університета
- В) Це ректор університету
- Г) Це ректор університеті

13. Виберіть правильний варіант

- А) Я народився п'яте березня дві тисячі перший рік
- Б) Я народився в п'ятому березні дві тисячі першому році
- В) Я народився п'ятого березня в дві тисячі першому році
- Г) Я народився п'ятого березня дві тисячі першого року

14. Виберіть правильний варіант

- А) Олег живе біля банк навпроти академія
- Б) Олег живе біля банку навпроти академію
- В) Олег живе біля банку навпроти академії
- Г) Олег живе біля банки навпроти академії

15. Виберіть правильний варіант

- А) Вчора ми були в банк. Сьогодні ми повернулися з банк. Завтра ми повернемося в банк.
- Б) Вчора ми були в банці. Сьогодні ми повернулися з банка. Завтра ми повернемося в банк.
- В) Вчора ми були в банку. Сьогодні ми повернулися з банка. Завтра ми повернемося в банк.
- Г) Вчора ми були в банку. Сьогодні ми повернулися з банку. Завтра ми повернемося в банк.

16. Виберіть правильний варіант

- А) Я слухаю пісня Моцарт
- Б) Я слухаю пісню Моцарт

- В) Я слухаю пісню Моцарту
- Г) Я слухаю пісню Моцарта

17. Виберіть правильний варіант

- А) Ви знаєте ім'я ця студентка і той студент?
- Б) Ви знаєте ім'я цю студентку і того студента?
- В) Ви знаєте ім'я цій студентці і тому студенті?
- Г) Ви знаєте ім'я цієї студентки і того студента?

18. Виберіть правильний варіант

- А) У парку ми побачили пам'ятник Шевченко.
- Б) У парку ми побачили пам'ятник Шевченка.
- В) У парку ми побачили пам'ятника Шевченко.
- Г) У парку ми побачили пам'ятника Шевченка.

19. Виберіть правильну відповідь на питання: «Чий це словник?»

- А) У Андрія є словник.
- Б) Андрій має цей словник.
- В) Це словник у Андрія.
- Г) Це словник Андрія.

20. Виберіть правильну відповідь на питання: «Який це директор?»

- А) Це директор у банку.
- Б) Це директор банку.
- В) У цього директора є банк.
- Г) У банку є цей директор.

ДАВАЛЬНИЙ ВІДМІНОК

Давальний відмінок вживаємо на позначення:

- **особи або предмета, яким призначена дія:** *Кому?*

Кому він дарує квіти?

Він дарує квіти сестрі.

- **особи або предмета, вік яких називається:**

Олені 2 роки.

Університету 200 років.

- **у безособових реченнях:**

Мені весело, а братові нудно.

Дівчинці холодно..

- **зі словами, що виражають дозвіл, можливість / неможливість:**

можна / не можна, треба, потрібно, необхідно

Сестрі не можна бігати.

Студентові треба вийти.

ІМЕННИКИ

	Називний відмінок	Давальний відмінок	
Чоловічий рід (однина)	студент	студентові	істота: + ОВІ / неістота: + У
	банк	банку	
	товариш	товаришеві	Ж, Ч, Ш, Щ, АР істота: + ЕВІ / неістота: + У
	ключ	ключу	
	учитель	учителеві	Ь істота: - ЕВІ / неістота: - Ю
	автомобіль	автомобілю	
	водій	водієві	Й істота: - ЄВІ / неістота: - Ю
	музей	музею	
			(запам'ятайте, що -ень, -ець втрачають Е ; -ок втрачає О): <u>день</u> – дню, <u>хлопець</u> – хлопцеві, <u>гуртожиток</u> - гуртожитку
Жіночий рід (однина)	дівчина	дівчині	твердий приголосний (а) + І
	країна	країні	
	бабуся	бабусі	М'який приголосний (я) + І
	вишня	вишні	
	Марія	Марії	ІЯ - ІЇ
	аудиторія	аудиторії	

	онука муха книга	онуці мусі книзі	КА – ЦІ; ХА – СІ ГА - ЗІ
Середній рід (однина)	вікно	вікну	Твердий приголосний (о) + У
	море	морю	Твердий приголосний (е) + Ю
	варення	варенню	М'який приголосний (я) + Ю
Чоловічий рід (множина)	брати	братам	Твердий (и) + АМ
	родичі	родичам	Ж Ч Ш Щ (і) + АМ
	учителі	учителям	М'який приголосний (і) + ЯМ
	герої	героям	Голосний + ЯМ
Жіночий рід (множина)	подруги	подругам	Твердий (и) + АМ
	бабусі	бабусям	М'який приголосний (і) + ЯМ
	аудиторії	аудиторіям	Голосний + ЯМ
Середній рід (множина)	дзеркала	дзеркалам	Твердий приголосний (а) + АМ
	моря знання	морям знанням	М'який приголосний (я)+ ЯМ
	люди діти	людям дітям	

1. Напишіть відповіді на питання.

Зразок: Кому Антон приніс книгу? (сусід)

Антон приніс книгу сусідові.

1. Кому Олена подарувала квіти? (артист) 2. Кому Борис показав світлини? (друг) 3. Кому студенти грали етюди? (викладач) 4. Кому Ви дали паспорт? (митник) 5. Кому Ганна купила квиток? (дідусь) 6. Кому директор надіслав лист? (інженер) 7. Кому ви пояснювали правило? (товариш) 8. Кому вчитель дав словник? (учень) 9. Кому хворий показав рецепт? (лікар) 10. Кому Марія віднесла книгу? (бібліотекар) 11. Кому дівчина показала дорогу в банк? (жінка) 12. Кому Ви дали гроші? (сусідка) 13. Кому Оля принесла продукти? (бабуся) 14. Кому Оксана телефонувала? (подруга) 15. Кому Ганна подарувала вазу? (сестра) 16. Кому Віктор віддав документи? (перекладачка) 17. Кому вчитель зробив зауваження? (студентка) 18. Кому мама залишила доньку? (няня) 19. Кому директор доручив цю справу? (помічниця) 20. Кому Іванко розповів про сестру? (вихователька) 21. Кому тренер дав медалі ? (діти) 22. Кому Ви купили квіти? (викладачі) 23. Кому чоловіки дарують подарунки? (жінки) 24. Кому Ви телефонували вчора? (батьки) 25. Кому Степан надіслав телеграму? (брати та сестри) 26. Кому головний лікар дав грамоти? (медсестри). 27. Кому Ви дякували за лікування? (лікарі) 28. Кому Антон дав словники? (друзі та подруги) 29. Кому Ви надіслали запрошення на вечір? (артисти) 30. Кому Наталка аплодувала? (танцюристи)

2. Закінчіть речення, уживаючи слова, подані в дужках.

1. Ми часто допомагаємо (викладач). 2. Марія телефонує (сестра та брат). 3. Викладач пояснює граматику (студентка) 4. Степан посміхнувся (дівчина) 5. Мама дала цукерку (син) 6. Ми забили гол (суперник) 7. Дитина дала іграшку (незнайомець) 8. Продавець дав решту (покупець) 9. Хлопчик подарував квіти (актор) 10. Мама приготувала обід (родина) 11. Тетяна розв'язала задачу (подруга) 12. Лікар виписав рецепт (чоловік) 13. Декан віддав розпорядження (викладач) 14. Я надав документи (секретар) 15. Ми віднесли посвідки (староста) 16. Я вручив подяки (одногрупники) 17. Лікар дав поради (пацієнти) 18. Оксана замовила подарунки (сини та доньки) 19. Я купив квитки на літак (родичі) 20. Надійшло велике замовлення (менеджери)

3. Дайте відповіді на питання.

Зразок: Кому ви допомагали? (викладачі)

Ми допомагали викладачам.

1. Кому ви телефонували? (родичі) 2. Кому Ганна надіслала листи? (подруги) 3. Кому Олесь роздав запрошення? (друзі) 4. Кому Ви купили цукерки? (товариші) 5. Кому Аліна купила квитки на виставу? (дівчата та хлопці) 6. Кому мама купили подарунки? (сини) 7. Кому Ви розповіли про концерт? (студенти) 8. Кому Марина пояснювала урок? (учениці) 9. Кому артисти співали пісні? (гості) 10. Кому всі аплодували? (актори)

4. Закінчіть речення, уживаючи слова, подані в дужках.

1. Ми помахали (бабусі та дідусі) 2. Я купив продукти (батьки) 3. Машина привезла хліб (люди) 4. Ректор дав наказ (викладачі) 5. Секретар наказав (студенти) прийти. 6. Митник сказав (водії) вийти з машини. 7. Я показав фото (сусіди) 8. Петро налив молока (собаки) 9. Я насипав зерна (птахи) 10. Ми принесли їжу (тварини)

5. Дайте відповіді на питання, уживаючи подані праворуч слова в потрібному відмінку.

1. Кому Ви телефонували? Хто знає англійську мову? На кому гарна сукня? У кого є словник? Про кого викладач питає?	Наталка
2. Кому викладач пояснював правило? Кого немає на уроці? На кому синій костюм? Хто прочитав увесь текст? Про кого Олена розповіла мамі?	Степан
3. Хто розмовляє по-українськи добре?	викладач

Кому Олег віддав зошит? На кому тепла куртка? У кого є червона ручка?	
4. У кого студент забрав посвідку? Кому ви подарували квіти? На кому червоне намисто? Хто перевіряє студентів?	секретарка
5. Хто подарував тобі цей велосипед? У кого ти був учора? Про кого розповідав Степан? Кому Антон надіслав телеграми?	друзі
6. У кого Олена жила влітку? Кому Олена вдячна за прийом? Про кого Олена згадувала? Хто запросив Олену на свято?	родичі

6. Складіть речення в минулому часі за зразком

Зразок:

<i>Хто?</i>	<i>Що зробив?</i>	<i>Що?</i>	<i>Кому?</i>
<i>Олена</i>	<i>подарувати</i>	<i>листівка</i>	<i>подруга</i>

Олена подарувала листівку подрузі.

Хто?	Що зробив?	Що?	Кому?
Борис	віддати	словник	друг
Тарас	розказати	поема	викладачка
Антон	подарувати	солодощі	друзі
Марічка	принести	молоко	бабуся
Викладач	прочитати	лекція	студенти
Декан	надіслати	запрошення	викладачі
Я	написати	лист	Софія
Бабуся	дати	подарунки	Онуки
Чоловік	приготувати	кава	Дружина
Дівчина	надіслати	повідомлення	хлопець

7. Складіть речення в минулому часі за зразком

Зразок:

<i>Хто?</i>	<i>Що зробив?</i>	<i>Що?</i>	<i>Кому?</i>	<i>Де?</i>
<i>Олена</i>	<i>купити</i>	<i>листівка</i>	<i>подруга</i>	<i>пошта</i>

Олена купила листівку подрузі на пошті.

Хто?	Що зробив?	Що?	Кому?	Де?
------	------------	-----	-------	-----

Тато	написати	записка	мама	аркуш
Марина	купити	шоколад	товариш	кіоск
Бабуся	приготувати	печиво	онучка	кухня
Оля	заспівати	пісня	Олексій	концерт
Викладач	пояснити	граматика	студенти	консультація
Степан	подарувати	троянди	дівчина	побачення
Марина	купити	квиток	Андрій	вокзал
Олег	обміняти	гроші	батьки	банк

8. Складіть речення в минулому часі за зразком

Зразок:

<i>Хто?</i>	<i>Що зробив?</i>	<i>Що?</i>	<i>Кому?</i>	<i>Куди?</i>
<i>Олена</i>	<i>принести</i>	<i>листівка</i>	<i>подруга</i>	<i>аудиторія</i>

Олена принесла листівку подрузі в аудиторію.

Хто?	Що зробив?	Що?	Кому?	Куди?
Оксана	принести	тістечка	однокурсники	факультет
Максим	написати	лист	товариш	Азія
Бабуся	приготувати	костюм	онук	свято
Батьки	купити	костюм	Вадим	концерт
Викладачка	принести	таблиця	студенти	лекція
Степан	пошити	спідниця	донька	виступ
Марина	зв'язати	светр	брат	Америка
Олег	віддати	іграшки	діти	лікарня

Пригадайте!!!

один рік, один місяць, одне століття

1+ називний відмінок однина (чоловічий рід, жіночий рід, середній рід)

два роки; три місяці; чотири століття

2, 3, 4 + називний відмінок множина

п'ять років; шість місяців; вісім століть

5 – 9, 0 + 11, 12, 13, 14 + багато, небагато, декілька, досить, трохи, мало, скільки, стільки, більше, менше + родовий відмінок множина

9. Напишіть речення за зразком.

Зразок: *Марина – 14*

Марині чотирнадцять років

1. Сашко – 32. 2. Василь – 40. 3. Надія – 51. 4. Університет – 150. 5. Місто – 352. 6. Бабуся – 81. 7. Викладач – 43. 8. Директор – 50. 9. Дитина – 2. 10. Парк – 25. 11. Будинок – 100. 12. Автомобіль – 13. 13. Колектив – 3.

10. Прочитайте текст і дайте відповіді на питання до нього.

Ось моя кімната. На стіні є велика світлина. На світлині моя родина. Ви бачите, що моя родина велика. Посередині стоїть мій тато. Його звати Степан. Йому 52 роки. Він лікар і працює в дитячій лікарні. Поряд з ним праворуч моя мати. Її звати Олена. Їй 49 років. Вона бібліотекар і працює в шкільній бібліотеці. Поряд з мамою моя сестра. Її звати Наталка. Наталці 20 років. Вона студентка. Наталка вивчає історію на історичному факультеті в педагогічному університеті. Поряд з батьком моя бабуся та дідусь. Бабусю звати Одарка. Їй 70 років. А дідуся звати Борис. Йому 73 роки. Бабуся та дідусь пенсіонери. А ось і я. Мені тут 9 років.

- 1) Де висить світлина? 2) Що ви можете бачити на світлині? 3) Чи його родина велика? 4) Як звати батька? 5) Скільки батькові років? 6) Хто батько та де він працює? 7) Як звати маму? 8) Скільки мамі років? 9) Хто мама та де вона працює? 10) Як звати сестру? 11) Скільки років сестрі? 12) Хто сестра та де вона вчиться? 13) Як звати бабусю та дідуся? 14) Скільки їм років? 15) Вони працюють? 16) Скільки років оповідачеві на світлині?

Зверніть увагу!!!

Треба / не треба / потрібно / необхідно / можна / не можна + інфінітив Студентові треба <u>прочитати</u> книгу
--

11. Складіть речення, змінюючи слова залежно від питання

Зразок: (Кому?) (Студентка) треба повторити (що?) (граматика)

Студентці треба повторити граматику

1. (Кому?) (Михайло) треба відвідати (кого?) (лікар)
2. (Кому?) (Оленка) треба зателефонувати (кому?) (сестра)
3. (Кому?) (викладач) треба піти (куди?) (деканат)
4. (Кому?) (Олег) треба перекласти (що?) (стаття) (кому?) (друг)
5. (Кому?) (дівчина) треба написати (що?) (вправа) (де?) (зошит)
6. (Кому?) (співачка) треба повторити (що?) (пісня) (про що?) (весна)
7. (Кому?) (Василь) треба розказати (що?) (історія) (про кого?) (князь Ярослав Мудрий) (кому?) (викладач)
8. (Кому?) (Ірина) треба показати (що?) (проект) (про що?) (науковці) (кому?) (керівник)
9. (Кому?) (студенти) треба принести (що?) (документи) (про що?) (освіта) (кому?) (секретарка) (куди?) (деканат)

17. Дівчині ... перейти дорогу. 18. Тваринам ... їжа. 19. Пташкам ... воля. 20. Собаці ... побігати на свіжому повітрі. 21. Спортсменові ... перемога.

ПРИКМЕТНИКИ

	ОДНИНА			МНОЖИНА
	чоловічий рід <i>Який?</i> <i>Якому?</i>	жіночий рід <i>Яка?</i> <i>Якій?</i>	середній рід <i>Яке?</i> <i>Якому?</i>	
Тверда група	ИЙ – ОМУ новий студент новому студентові	А – ІЙ нова дівчина новій дівчина	Е – ОМУ нове вікно новому вікну	І - ИМ нові діти новим дітям
М'яка група	ІЙ – ЇОМУ останній чоловік останньому чоловікові	Я – ІЙ синя шапка синій шапці	Є – ЇОМУ синє море синьому морю	І – ІМ сині ручки синім ручкам

1. Дайте відповіді на питання.

1. Якому викладачеві Ви віддали зошит? (новий) 2. Якому лікареві телефонував тато? (дитячий) 3. Якому артистові Антон подарував фото? (талановитий) 4. Якому студентові Ви дали словник? (китайський) 5. Якому ведучому дали нагороду? (відомий) 6. Якій сестрі Ви купили велосипед? (молодша) 7. Якій артистці Антон дав троянди? (молода) 8. Якій співачці Борис висловив захоплення? (популярна) 9. Якій жінці Ви допомогли перейти дорогу? (літня) 10. Якій актрисі вручили нагороду? (італійська) 11. Яким людям привезли допомогу? (бідні) 12. Яким студентам видали посвідки? (іноземні) 13. Яким дітям привезли фрукти? (африканські) 14. Яким лікарям підвищили зарплату? (дитячі) 15. Яким офіціантам дали відпустку? (втомлені)

2. Дайте відповіді на питання.

1. Кому Олена купила іграшку? (молодший брат) 2. Кому Оксана допомагала читати текст? (іноземний студент) 3. Кому Іван дав гроші? (старенький дідусь) 4. Кому Олена принесла ліки? (хворий чоловік) 5. Кому декан дав список студентів? (науковий керівник) 6. Кому Леся надіслала запрошення на день народження? (близький друг) 7. Кому Софія пошила костюм? (літній чоловік) 8. Кому Наталка принесла подарунок? (рідна бабуся) 9. Кому викладач повторив граматику? (іноземна студентка) 10. Кому Віктор допоміг розв'язати задачу? (нова працівниця) 11. Кому мама залишила сина? (старша донька) 12. Кому Остап телефонував вранці? (оперна співачка) 14. Кому люди аплодували? (талановиті артисти) 15. Кому бабуся спекла пиріг? (маленькі онуки) 16. Кому Вадим викликав швидку

допомогу? (старі люди) 17. Кому Антон надіслав повідомлення? (близькі родичі) 18. Кому директор дав премію? (досвідчені працівники) 19. Кому ректор дав грамоти? (запрошені викладачі) 20. Кому люди аплодували? (українські воїни)

ЗАЙМЕННИКИ

ОСОБОВІ	
ХТО? ЩО?	КОМУ? ЧОМУ?
я	мені
ми	нам
ти	тобі
ви	вам
він	йому
вона	їй
воно	йому
вони	їм

ВКАЗІВНІ, ПРИСВІЙНІ			
чоловічий рід	жіночий рід	середній рід	множина
ЯКИЙ? – ЯКОМУ?	ЯКА? – ЯКІЙ?	ЯКЕ? – ЯКОМУ?	ЯКІ? – ЯКИМ?
цей – цьому	ця – цій	це – цьому	ці – цим
той – тому	та – тій	те – тому	ті – тим
ЧИЙ? – ЧИЄМУ?	ЧИЯ? – ЧИЙ?	ЧИЄ? – ЧИЄМУ?	ЧИЇ? – ЧИЇМ?
мій – моєму	моя – моїй	моє – моєму	мої – моїм
твій – твоєму	твоя – твоїй	твоє – твоєму	твої – твоїм
наш – нашому	наша – нашій	наше – нашому	наші – нашим
ваш – вашому	ваша – вашій	ваше – вашому	ваші – вашим
його – його	його – його	його – його	його – його
її – її	її – її	її – її	її – її
їхній – їхньому	їхня – їхній	їхнє - їхньому	їхні – їхнім

ПИТАЛЬНІ

ХТО? ЩО?	КОМУ? ЧОМУ?		
ЯКИЙ? – ЯКОМУ?	ЯКА? – ЯКІЙ?	ЯКЕ? – ЯКОМУ?	ЯКІ? – ЯКИМ?
ЧИЙ? – ЧИЄМУ?	ЧИЯ? – ЧИЙ?	ЧИЄ? – ЧИЄМУ?	ЧИЙ? – ЧИЙМ?
КОТРИЙ? – КОТРОМУ?	КОТРА? – КОТРИЙ?	КОТРЕ? – КОТРОМУ?	КОТРИ? – КОТРИМ?

Зверніть увагу!!!

Мені ↓ Д. в.	подобається	книга ↓ іменник (однина)
Мені ↓ Д. в.	подобуються	книги ↓ іменник (множина)
Мені ↓ Д. в.	подобається	читати ↓ дієслово
Мені ↓ Д. в.	подобається	тут ↓ прислівник

1. Утворіть речення за схемою

Кому?		Хто? / Що?
Я	подобається	література
	подобуються	

Мені подобається література

Кому?		Хто? / Що?
Він	подобається подобуються	плавання
Вони		історія
Вона		читати
Ми		жити в Одесі
Ти		навчатися
Ви		журнали
Цей молодий чоловік		українські дівчата
Та літня жінка		затишний ресторан
Мій молодший брат		грати на гітарі
Твоя рідна сестра		комедії
Ті старі люди		наш молодий лікар
Ці маленькі дівчата		їсти морозиво

4. Закінчіть речення, уживаючи подані в дужках слова

1. Олеся написала лист (її молодший брат) 2. Оксана телефонувала (її знайомий хлопець) 3. Викладач дав завдання (наш новий студент) 4. Ми надіслали вітання (ваш старенький дідусь) 5. Софія надіслала повідомлення (її улюблений актор) 6. Петро купив каблучку (його кохана дівчина). 7. Ми принесли квіти (наша улюблена викладачка) 8. Олена принесла квіти (моя найкраща подруга) 9. Батьки купили подарунки (їхня молодша донька) 10. Я зателефонував (ваша старша медсестра) 11. Ми надали допомогу (наші близькі друзі) 12. Оксана принесла солодоші (її давні друзі) 13. Діти віддали медалі (їхні улюблені тренери) 14. Оля розповіла історію про собаку (її старенькі сусіди) 15. Викладач зателефонував (його колишні студенти)

Порівняйте речення

Мені сумно.	Я сумую.
Мені радісно.	Я радію.
Мені нудно.	Я нудьгую.
Мені смішно.	Я сміюся.
Мені весело.	Я веселюся.
Мені шкода.	Я шкодую.
Мені жаль.	Я жалкую.
Мені погано.	Я почуваюся погано.
Мені добре.	Я почуваюся добре.
Мені холодно.	Я відчуваю холод.
Мені спекотно.	Я відчуваю спеку.
Мені тепло.	Я відчуваю тепло.
Мені боляче.	Я відчуваю біль.
Мені приємно.	Я відчуваю приємність.
Мені легко.	Я відчуваю легкість.
Мені важко.	Я відчуваю вагу.

5. Дайте відповіді на питання, уживаючи слова в дужках.

1. Кому важко нести чемодан? (ця маленька дівчинка) 2. Кому було весело дивитися фільм? (мій молодший брат) 3. Кому боляче після операції? (цей старенький дідусь) 4. Кому холодно в аудиторії? (моя сусідка) 5. Кому приємно було отримати подарунок? (його улюблена письменниця) 6. Кому було смачно спробувати український борщ? (наші іноземні друзі) 7. Кому погано? (той високий хлопець) 8. Кому смішно на уроці? (ті китайські дівчата) 9. Кому радісно від зустрічі з друзями? (моя молодша сестра) 10. Кому біло нудно на екскурсії? (ваш старший брат)

6. Закінчіть речення за зразком

Зразок: Олег розповів жартівливу історію. Мені...

Олег розповів жартівливу історію. Мені смішно.

1. Сьогодні в Олега день народження, до нього прийдуть друзі. Їм буде... 2. На вулиці 40⁰ С. Мені ... 3. Завтра мій найкращий друг їде в іншу країну. Мені... 4. Бабуся отруїлася. Їй... 5. Діти привітали вчителя зі святом. Йому... 6. Я відчуваю труднощі під час розв'язання математичних задач. Мені... 7. Оксана швидко відповіла на всі питання тесту. Їй було... 8. Учора ми змушені були годину слухати нецікаву лекцію про правила дорожнього руху. Нам було... 9. Я знаю, що ти вчора впав з велосипеда. Тобі було дуже...? 10. Мені ..., але ви не склали іспит.

САМОПЕРЕВІРКА 9

1. Виберіть рядок, у якому іменники правильно вжиті в давальному відмінку

- А) брат – братові, жінка – жінки, музей – музеєві, місто – містові
- Б) брат – братові, жінка – жінки, музей – музею, місто – містові
- В) брат – братові, жінка – жінку, музей – музею, місто – міста
- Г) брат – братові, жінка – жінці, музей – музею, місто – місту

2. Виберіть рядок, у якому іменники правильно вжиті в давальному відмінку

- А) лікар – лікарів, подруга – подругі, село – селу, студенти – студентам
- Б) лікар – лікареві, подруга – подруги, село – селові, студенти – студентам
- В) лікар – лікареві, подруга – подрузі, село – селові, студенти – студентам
- Г) лікар – лікареві, подруга – подрузі, село – селу, студенти - студентам

3. Виберіть правильне речення

- А) Я купив книгу брат.
- Б) Я купив книгу брата.
- В) Я купив книгу братові.
- Г) Я купив книгу брати.

4. Виберіть правильне речення

- А) Мама читає казку донька.
- Б) Мама читає казку доньці.
- В) Мама читає казку доньку.
- Г) Мама читає казку доньки.

5. Виберіть правильне речення

- А) Митець подарував картину галерея.
- Б) Митець подарував картину галерею.
- В) Митець подарував картину галереї.
- Г) Митець подарував картину галереєві.

6. Виберіть правильне речення

- А) Благодійник передав гроші університет.
- Б) Благодійник передав гроші університетові.
- В) Благодійник передав гроші університеті.
- Г) Благодійник передав гроші університету.

7. Виберіть правильне речення

- А) Мені подобається книги.
- Б) Я подобаються книги.
- В) Мені подобатися книги.
- Г) Мені подобаються книги.

8. Виберіть правильне речення

- А) Олегові подобається плавати.
- Б) Олег подобається плавати.
- В) Олегові подобаються плавати.
- Г) Олегові подобатися плавати.

9. Виберіть правильне речення

- А) Олена 13 років
- Б) Олену 13 років
- В) Олени 13 років
- Г) Олені 13 років

10. Виберіть правильне речення

- А) Дитині 11 рік.
- Б) Дитині 11 роки.
- В) Дитині 11 років.
- Г) Дитина 11 років.

11. Виберіть правильне речення

- А) Університет багато століття.
- Б) Університетові багато століття.
- В) Університету багато століття.
- Г) Університету багато століть.

12. Виберіть правильне речення

- А) Хто 14 років?
- Б) Кого 14 років?
- В) У кого 14 років?
- Г) Кому 14 років?

13. Виберіть правильне речення

- А) Мій новий товариш треба більше читати.

- Б) Моєму новий товариш треба більше читати.
- В) Моєму новому товариш треба більше читати.
- Г) Моєму новому товаришеві треба більше читати.

14. Виберіть, що треба вжити замість крапок у реченні: *Хворому лежати два тижні*

- А) має
- Б) необхідно
- В) потрібний
- Г) повинен

15. Виберіть, що треба вжити замість крапок у реченні: *Мені ... книга*

- А) потрібно
- Б) потрібна
- В) повинна
- Г) необхідно

16. Виберіть правильне речення

- А) Я зателефонував моя старша сестра.
- Б) Я зателефонував мою старшу сестру.
- В) Я зателефонував моєї старшої сестри.
- Б) Я зателефонував моїй старшій сестрі.

17. Виберіть правильне речення

- А) Викладач дав завдання ці іноземні студенти.
- Б) Викладач дав завдання цих іноземних студентів.
- В) Викладач дав завдання цим іноземним студентам.
- Г) Викладач дав завдання цих іноземних студентах.

18. Виберіть правильне речення

- А) Екскурсовод показав туристам пам'ятник українська поетеса Леся Українка.
- Б) Екскурсовод показав туристам пам'ятник українську поетесу Лесю Українку.
- В) Екскурсовод показав туристам пам'ятник українській поетесі Лесі Українці.
- Г) Екскурсовод показав туристам пам'ятник української поетеси Лесі Українки.

19. Виберіть правильне речення

- А) Хто ви дали посвідку?
- Б) Кого ви дали посвідку?
- В) У кого ви дали посвідку?
- Г) Кому ви дали посвідку?

20. Виберіть правильне речення
- А) Про кого ви подарували квіти?
 - Б) Хто ви подарували квіти?
 - В) Кому ви подарували квіти?
 - Г) У кого ви подарували квіти?

ОРУДНИЙ ВІДМІНОК

Орудний відмінок вживаємо на позначення:

- **інструмента, яким виконують дію:** *Чим?*

Чим Олена малює картину?

Олена малює картину олівцем.

- **засобу пересування:**

їхати машиною, летіти літаком, надіслати поштою

- **спільності:** *З КИМ? З ЧИМ?* (у цьому випадку вживаємо прийменник *З* (ІЗ, ЗІ))

З ким Олена розмовляє?

Олена розмовляє з другом.

З чим ти їси картоплю?

Я їм. картоплю з рибою.

- **місця** (у цьому випадку вживаємо прийменники *ЗА, ПЕРЕД, НАД, ПІД, ПОРЯД З, МІЖ*)

Я живу поряд з банком.

Мій будинок розташований між рестораном і вокзалом.

- **професії** у минулому чи майбутньому після дієслів *БУТИ, СТАТИ* та в минулому, теперішньому та майбутньому часі після дієслова *ПРАЦЮВАТИ*

Мій дідусь був директором.

Я хочу стати викладачем.

Тато працює інженером.

- **ознаки дії** (у цьому випадку вживаємо прийменник *З* (ІЗ))

Він працює з радістю.

Ми дивилися фільм із задоволенням

- після прикметників *ЗАДОВОЛЕНИЙ, СТУРБОВАНИЙ* та дієслів *ЗАЙМАТИСЯ, МИЛУВАТИСЯ, ЦІКАВИТИСЯ, КЕРУВАТИ*

Я займаюся спортом.

Олена задоволена результатом.

ІМЕННИКИ

	Називний відмінок	Орудний відмінок	
Чоловічий рід (однина)	брат	братом	Твердий приголосний + ОМ
	олівець	олівцем	М'який приголосний + ЕМ
	корабель	кораблем	(-ень, -ець, -ель втрачають Е)
	тиждень	тижнем	
	товариш	товаришем	Ж, Ч, Ш, Щ + ЕМ
	лікар	лікарем	- АР - + ЕМ

	музей	музеєм	Й-ЄМ
Середній рід (однина)	вікно	вікном	О – І
	море	морем	Е – ЕМ
	життя	життям	Я - ЯМ
Жіночий рід (однина)	кімната	кімнатою	Твердий приголосний (а) + ОЮ
	вулиця	вулицею	М'який приголосний (я) + ЕЮ
	мати	матір'ю	
	кров любов	кров'ю любов'ю	Б, П, В, М, Ф + 'ю
	ніч піч	ніччю піччю	В односкладових словах подвоюємо останній приголосний + Ю
	радість ненависть	радістю ненавистю	-СТЬ - СТЮ
Множина	парки	парками	Твердий приголосний (и) + АМИ
	вулиці	вулицями	М'який приголосний (і) + ЯМИ
	музеї	музеями	ЕЇ - ЕЯМИ
	товариші	товаришами	Ж, Ч, Ш, Щ + АМИ
	діти люди	дітьми людьми	запам'ятати

1. Закінчіть речення, уживаючи подані в дужках слова

1. Оксана пише ...(ручка). 2. Я набираю суп ... (половник) 3. Марина поливає картоплю ... (соус) 4. Ми залили підлогу... (вода) 5. Я мила руки ... (мило) 6. Олена вимила волосся ... (шампунь) 7. Під час дослідження Землі ми користувалися ... (супутник) 9. Для розрахунку ми користувалися ... (калькулятор) 10. Для спостереження я користувався ... (бінокль) 11. Для визначення швидкості автомобіля поліцейські користуються ... (радар) 12. Щоб краще бачити, дідусь користується ... (окуляри) 13. Я завжди поливаю полуницю ... (сметана) 14. Для визначення точного часу користуйтеся ... (годинник) 15. У дитинстві я все їв ... (руки) 16. Викладач пригостив нас ... (цукерки) 17. Ми здивували батьків ... (подарунки) 18. Я порізала палець... (ножиці) 19. Слухачі привітали співака... (аплодисменти) 20. Спортсмени пишаються ... (перемоги)

2. Дайте відповіді на питання, уживаючи слова, подані в дужках

1. Чим Олена малює? (пензель і фарба) 2. Чим Петро накреслив коло? (циркуль) 3. Чим мама приправила салат? (олія) 4. Чим Ви порізали палець? (ніж) 5. Чим Оксана травмувала ногу? (крісло) 6. Чим Олег написав у зошиті? (маркер) 7. Чим викладач пише на дошці? (крейда) 8. Чим я можу витерти руки? (рушник) 9. Чим Вам полити м'ясо? (кетчуп) 10. Чим можна намазати млинці? (мед, шоколад, крем або варення) 11. Чим Ви бажаєте розрахуватися? (картка або готівка) 12. Чим тато користується під час перекладу? (словник) 13. Чим Борис їв рибу? (виделка та ніж) 14. Чим можна перемішати салат? (ложка) 15. Чим можна збити вершки? (міксер)

3. Дайте відповіді на питання, уживаючи подані в дужках слова

1. Чим китайці їдять зазвичай? (палички) 2. Чим Ви поранили палець? (ножиці) 3. Чим діти їхали з гори? (санчата) 4. Чим Ви розсмішили вчителя? (історії) 5. Чим Олена привітала сестру? (квіти) 6. Чим Сашко здобув овації? (танці) 7. Чим ви намалювали картину? (олівці) 8. Чим Василь пришив гудзик? (нитки) 9. Чим жінка отруїлася? (гриби) 10. Чим вони спускалися з 3 поверху? (сходи)

Зверніть увагу!!!

Вчити	}	кого? що? – знахідний відмінок
Вивчати		
Займатися	↗	чим? – орудний відмінок (Олена займається плаванням)
	↘	де? – місцевий відмінок (Максим займається в школі)
Вчитися	}	де? – місцевий відмінок
Навчатися		

Завдання

4. Закінчіть речення, дібравши необхідний іменник з довідки

Зразок: Олесь – тенісист. Він займається ...

Олег – тенісист. Він займається тенісом.

1. Оксана – шахістка. Вона займається... 2. Борис – футболіст. Він займається... 3. Петро – баскетболіст. Він займається... 4. Ігор – плавець. Він займається... 5. Олена – гімнастка. Вона займається. 6. Мері – акробатка. Вона займається... 7. Ірина – мистецтвознавець. Вона захоплюється... 8. Борис – математик. Він захоплюється ... 9. Чжен – вокалістка. Вона займається ... 10. Артур – програміст. Він захоплюється... 11. Андрій – історик. Він захоплюється ... 12. Максим – лікар. Він захоплюється... 13. Софія - журналістка. Вона захоплюється ... 14. Олексій – фізик. Він захоплюється ... 15. Степан – поет. Він захоплюється ...

Довідка: мистецтво, журналістика, історія, вокал, поезія, фізика, медицина, математика, програмування, плавання, футбол, гімнастика, акробатика, шахи, баскетбол.

5. Закінчіть речення, уживаючи подані в дужках слова

1. Максим навчається ... (консерваторія). Він вивчає ... (вокал). У вільний час він також займається ... (теніс) 2. Оксана вчиться ... (медичний університет). Вона вивчає... (анатомія). Щосуботи вона займається ... (теніс) ... (спортивний клуб) 3. Максим вчиться ... (економічний факультет). Він вивчає ... (економіка). Після занять він завжди займається ... (читальний зал) 4. Антон займається ... (малювання) (художня школа). Потім він хоче вивчати ... (мистецтво). 5. Мій син займається ... (бокс) (школа) 6. Олена вивчає ... (хімія). Щоп'ятниці вона займається ... (досліди) ... (лабораторія) 7. Ксенія займається ... (кулінарія) ... (клуб). 8. Моя сестра навчається ... (фізичний факультет). Вона вивчає... (фізика і програмування). Після занять вона займається ... (експерименти) ... (аудиторія)

6. Подивіться на малюнки і скажіть, чим займаються люди.

Андрій.....

Олена.....

Олексій.....

Марія.....

Борис.....

Катря.....

Олесь.....

Надія.....

Батько.....

7. Закінчіть речення, уживаючи подані в дужках слова

1. Оксана танцює з ... (Джон) 2. Марина спілкується з... (директор) 3. Ми були в ресторані з ... (товариш) 4. Андрій ходив у магазин з ... (Олег) 5. Я зробив це дослідження з... (викладач) 6. Лікар розмовляв з ... (дідусь) 7. Борис сидить з... (Андрій) 8. Учора я гуляв у парку з... (Олесь) 9. Декан привітався з ... (ректор) 10. Ганна зустрілася в галереї з ... (Олексій) 11. Мама приготувала тістечка з ... (донька) 12. Дівчина розмовляє з... (учителька) 13. Ірина товаришує з ... (Оля) 14. Ми займалися з ... (викладачка) 15. Лікар вийшов з ... (пацієнтка) 16. Я запізнився на урок з... (Олена) 17. Оксана живе в кімнаті з... (Софія) 18. Бабуся пішла в театр з ... (онука) 19. Батько приїхав у Київ з ... (бабуся) 20. Я виконав дослідження з ... (подруга) 21. Я ніколи не сперечаюся з ... (батьки) 22. Ректор спілкувався з ... (гості) 23. Пацієнт радився з ... (лікарі) 24. Жінка спілкувалася з ... (сусідки) 25. Діти ніколи не сперечаються з ... (вчителі) 26. Продавці не конфліктують з ... (покупці) 27. Оксана попрощалася з... (сусіди) 28. Студенти виконували дослідження з ... (науковці) 29. Олена поїхала на відпочинок з ... (сестри та брати) 30. Марина гуляла в парку з ... (хлопці)

Зверніть увагу!!!

З	ІЗ	ЗІ
1) між голосними <i>Микола <u>з</u> Андрієм.</i>	перед З, С, Ц, Ч, Ш, Щ <i>місто <u>із</u> селом</i> <i>срібло <u>із</u> золотом</i>	перед буквосполученням , яке має початкові З, С, Ш, Щ <i>викладач <u>зі</u> студентом</i> <i>ворог <u>зі</u> зброєю</i>
2) між приголосним і голосним <i>Оле<u>з</u> з Олею</i>		
3) між голосним і приголосним <i>Іри<u>н</u>а з Борисом</i>		

8. Замість пропусків напишіть прийменник **З / ІЗ / ЗІ**

Олена ... Степаном, сестра ... другом, Ганна ... Наталкою, тістечко ...сливами, піца ... сиром, кава ... цукром, рак ... щукою, вода... газом, ручка

...збірником, слон ... зеброю, дерево...яблуками, аркуш...записами, олівці...зошитами, ваза ... цукерками, село...ставком, тарілка ... чашкою, зустріч ...спортсменами, небо ... зорями, пес...цуценятами, пункт ... шлагбаумом, відповідь ...зауваженнями, лист...рекомендаціями.

Завдання

9. Прочитайте текст і виконайте завдання до нього.

Олесь – студент. Зараз він живе в гуртожитку з другом Іваном. На вихідних хлопці разом з друзями ходять гуляти в парк. Учора Іван був зайнятий: він займався з викладачем, тому що не зрозумів нову тему, яку вивчали на уроці, тому Олесь запросив однокурсницю Марію на прогулянку.

Олесь зустрівся з Марією біля університету. Потім вони пішли в кафе. Там вони пили каву з шоколадом і їли тістечка з кремом. Після кафе вони вирішили піти в художню галерею і подивитися нову виставку відомого одеського художника Леоніда Пастернака. Там вони познайомилися з жінкою, яка працює в галереї. Жінка розповіла їм багато цікавого про картини та про митця. Цією інформацією Олесь і Марія поділилися з викладачем і однокурсниками на уроці.

1) Дайте відповіді на питання до тексту:

1) З ким Олесь живе в гуртожитку? 2) З ким і де Олесь та Іван гуляють на вихідних? 3) Чому Іван не міг піти гуляти з Олесем учора? 4) З ким Олесь пішов гуляти учора? 5) Де зустрілися Олесь і Марія? 6) Куди вони ходили спочатку? 7) Чому Олесь і Марія пішли в галерею? 8) З ким вони познайомилися в галереї? 9) Про що Олесеві та Марії розповіла нова знайома? 10) З ким і коли вони поділилися інформацією, яку отримали в галереї?

2) Закінчіть речення так, щоб вийшов текст за змістом тотожний прочитаному тексту.

Олесь – студент. Він живе ... Він живе не один, а ... Хлопці гуляють разом ... Учора Олесь запросив на прогулянку ..., тому що його друг був ... Спочатку Олесь і Марія були ..., а потім вони пішли ... Там вони побачили

виставку ... і зустріли ..., яка розповіла їм ... Усе, що вони дізналися, вони розповіли на уроці ...

10. Дайте відповіді на питання, уживаючи подані в дужках слова

1. З чим пиріг? (абрикоси) 2. З чим суп? (риба) 3. З чим кава? (цукор) 4. З чим морозиво? (ваніль) 5. З чим бульйон? (курка) 6. З чим бутерброд? (сир і м'ясо) 7. З чим чай? (лимон) 8. З чим вода? (газ) 9. З чим млинці? (шоколад і варення) 10. З чим вареники? (вишні)

Зверніть увагу!!!

КАВА З ЦУКРОМ ↑ орудний відмінок	КАВА БЕЗ ЦУКРУ ↑ родовий відмінок
--	---

11. Утворіть речення за зразком

Зразок: Я люблю суп... (м'ясо -)

Я люблю суп без м'яса

1. Олена хоче каву ... (молоко +) 2. Ми замовили піцу... (гриби +) 3. Оксана завжди п'є воду ... (газ -) 4. Я хочу пиріжечок ... (картопля +) 5. Мама приготувала пиріг ... (сливи) 6. Офіціант приніс коктейль ... (алкоголь -) 7. Я замовив салат ... (зелень +) 8. Цей круасан ...(шоколад +), а той круасан ... (крем +) 9. Я не люблю тістечка ... (крем -) 10. Я хочу салат ... (соус -)

Завдання

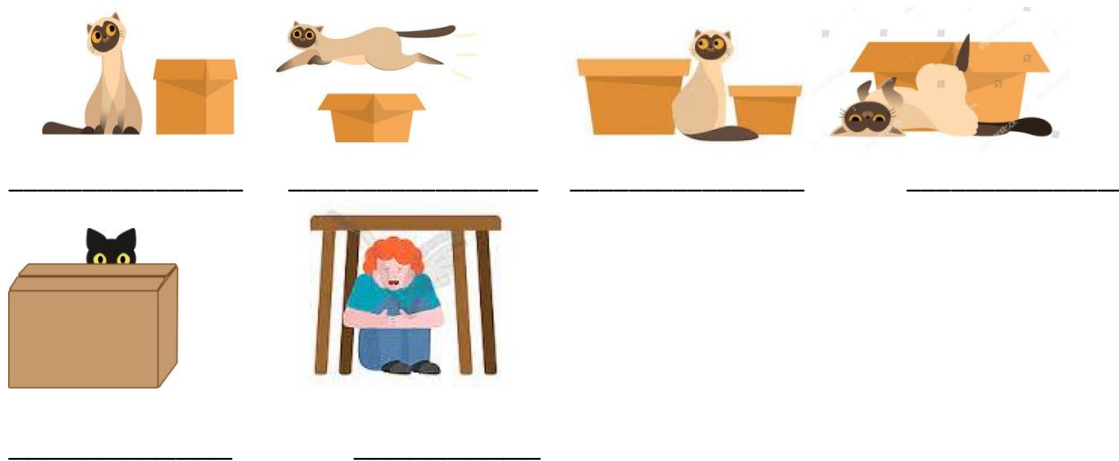
Зверніть увагу!!!

ДЕ?	ПЕРЕД ЗА НАД ПІД ПОРЯД З МІЖ	+ орудний відмінок	перед банком за школою над столом під диваном поряд з клубом між вокзалом і клубом
-----	---	--------------------	---

12. Дайте відповіді на питання, уживаючи подані в дужках слова

1. Де Олена живе? (поряд з + музей) 2. Де вокзал? (між + університет і бібліотека) 3. Де банкомат? (перед + відділення банку). 4. Де студенти посадили дерева? (за + гуртожиток) 5. Де таксі? (перед + під'їзд) 6. Де кіт? (під + крісло) 7. Де книжка? (під + журнал) 8. Де висить картина? (над + стіл) 9. Де висить світлина? (над + полиця) 10. Де Олег сидить? (між + Іван і Софія)

13. Підпишіть малюнки

14. Прочитайте діалоги.

- Олено, ти студентка?
- Ні, я - викладач.
- А ким ти хотіла бути в дитинстві?
- У дитинстві я хотіла бути лікарем.

- Борисе, твій тато – інженер?
- Так, він – інженер.
- А ким був твій дідусь?
- Мій дідусь був пожежником.

- Катерино, ти працюєш?
- Ні, я – студентка.
- А ким ти хочеш бути після університету?
- Я хочу бути перекладачкою.

Зверніть увагу!!!

Минулий час	Теперішній час	Майбутній час
Я був викладачем ↑ орудний відмінок	Я – викладач ↑ називний відмінок але Я працюю викладачем ↑ орудний відмінок	Я буду викладачем ↑ орудний відмінок

15. Дайте відповіді на питання, уживаючи подані в дужках слова

1. Ким Олег хоче бути? (актор)
2. Ким Наталка була раніше? (медсестра)
3. Ким том хоче стати? (диригент)
3. Ким мама працює? (перекладачка)
4. Ким бабуся була? (співачка)
5. Ким Степан хоче стати? (астроном)
6. Ким був Ньютон? (фізик)
7. Ким ви хочете стати? (вихователь)
8. Ким Мері була раніше? (офіціантка)
9. Ким Петро хоче стати? (дизайнер)
10. Ким Тетяна буде після університету? (кардіолог)

16. Подивіться на малюнки та напишіть, ким ці люди хочуть стати.

Ірина _____

Кет _____

Максим _____

Юрко _____

Ганна _____

Олена _____

Генадій_____

Анастасія_____

Степан_____

17. Закінчіть речення за зразком.

Зразок: Олег вивчає біологію, тому що він хоче бути...

Олег вивчає біологію, тому що він хоче бути біологом.

1. Оксана вивчає хореографію, тому що вона хоче бути... 2. Я вивчаю фізику, тому що я хочу бути... 3. Софія вивчає переклад, тому що вона хоче бути... 4. Богдан вивчає дизайн, тому що він хоче бути... 5. Петро вивчає анатомію, тому що він хоче бути... 6. Надія вивчає акторську майстерність, тому що вона хоче бути... 7. Люсі вивчає літературу, тому що вона хоче бути... 8. Мері вивчає геологію, тому що вона хоче бути... 9. Джон вивчає астрономію, тому що він хоче бути... 10. Ми вивчаємо економіку, тому що ми хочемо бути...

18. Дайте відповіді на питання про себе.

1. Ким ви хочете стати після закінчення університету?
2. Ким ви мріяли бути в дитинстві?
3. Ким працюють ваші батьки?
4. Чим ви захоплюєтеся?
5. Чим ви займаєтеся у вільний час?
6. Чим цікавляться ваші друзі?
7. З ким вам подобається проводити вільний час?

19. Дайте відповіді, уживаючи подані в дужках слова

1. Чим Олена малює? (фарба)
2. Чим ви написали текст в зошиті? (олівець)
3. Чим ви розрізали бант? (ножиці)
4. Чим можна перемішати салат? (ложка)
5. Чим можна нагріти воду? (кип'ятильник)
6. Чим можна витерти руки? (рушник або серветка)
7. Чим ви поливаєте рибу? (соус)
8. Чим ви чистите картоплю? (ніж)
9. Чим китайці їдять? (палички)
10. Чим розрізати яблуко? (ніж)
11. Чим висушити волосся? (фен)
12. Чим розрахуватися, якщо немає готівки? (картка)
13. Чим запити ліки? (вода)
14. Чим лікар міряє температуру? (термометр)
15. Чим ви розбили вікно? (м'яч)

ПРИКМЕТНИКИ

	ОДНИНА			МНОЖИНА
	чоловічий рід <i>Який?</i> <i>Яким?</i>	жіночий рід <i>Яка?</i> <i>Якою?</i>	середній рід <i>Яке?</i> <i>Яким?</i>	
Тверда група	ИЙ – ИМ новий студент новим студентом	А – ОЮ нова дівчина новою дівчиною	Е – ИМ нове вікно новим вікном	І - ИМИ нові учні новими учнями
М'яка група	ІЙ – ІМ останній чоловік останнім чоловіком	Я – ЇОЮ синя шапка синьою шапкою	Є – ІМ синє море синім морем	І – ІМИ сині ручки синіми ручками

1. Дайте відповіді на питання.

1. З яким письменником ви зустрічалися? (український) 2. З яким хлопцем ви познайомилися на вечірці? (молодий) 3. З яким братом ви давно не бачилися? (молодший) 4. З яким викладачем університет підписав контракт? (досвідчений) 5. З яким студентом викладач займався перед іспитом? (іноземний) 6. З якою дівчиною ви сидите поряд? (китайська) 7. З якою акторкою ви привіталися? (відома) 8. З якою сестрою Олена ходила в театр? (молодша) 9. З якою співачкою ви зустрілися на вулиці? (оперна) 10. З якою спортсменкою займається тренер? (українська) 11. З якими студентами декан проводить збори? (нові) 12. З якими дівчатами ви познайомилися? (гарні) 13. З якими водіями ви їздили в Київ? (знайомі) 14. З якими людьми лікар розмовляв у лікарні? (хворі та старі) 15. З якими довідками потрібно прийти в деканат? (студентські)

2. Закінчіть речення, уживаючи подані в дужках слова

1. З ким ви танцювали? (молодий чоловік) 2. З ким декан розмовляв у коридорі? (іноземний студент) 3. З ким ви гуляли в парку? (любий дідусь) 4. З ким Олена займається вокалом? (оперний співак) 5. З ким Ганна виконувала дослідження? (відомий професор) 6. З ким Степан ходив на побачення? (знайома дівчина) 7. З ким ви граєте? (молодша сестра) 8. З ким ви готували обід? (люба матуся) 9. З ким Антон співає пісню? (китайська співачка) 10. З ким ви зустрілися в кафе? (давня знайома дівчина) 11. З ким лікар спілкувався в кабінеті? (колишні пацієнти) 12. З ким ви були в банку?

(нові сусіди) 13. З ким ви радилися? (рідні батьки) 14. З ким ви обідали? (університетські друзі) 15. З ким ви грали в теніс? (українські тенісисти)

3. Закінчіть речення, уживаючи подані в дужках слова

1. Я спробував ваші пироги з ... (велике задоволення) 2. Ми змагалися з ... (сусідня школа) 3. Оксана хоче стати ... (оперна співачка) 4. Борис працює... (газетний репортер) 5. Я захоплююсь ... (сучасна поезія) 6. Ми насолоджувалися... (дивні краєвиди) 7. Оксана була... (популярна зірка) 8. Мій дідусь був... (головний інженер) 9. Діти пили каву із ... (шоколадні цукерки) 10. Учора була зустріч президента з ... (іноземна делегація)

4. Дайте відповіді на питання

1. Хто прочитав текст? У кого ви взяли книгу? Кому ви подарували блокнот? Про кого викладач розпитував? З ким ви були в театрі? На кому гарний піджак?	хороший друг
2. Хто виконав вправу? З ким Ігор займався? Кого ви бачили на вулиці? Кому ви дали гроші? Кого не було на уроці? На кому червоне намисто?	українська дівчина
3. Кого лікар запросив у кабінет? Про кого батько питав? Кому треба купити ліки? З ким ви розмовляли вчора? Хто живе поряд з вами? У кого є великий життєвий досвід?	старенькі люди

Завдання

5. Закінчіть речення, уживаючи подані в дужках слова

(Мій старший брат) ...звати Іван. Зараз він навчається ... (Одеський національний університет). Він – студент ... (перший курс) ... (економічний факультет). Іван дуже захоплюється ... (економіка). Він мріє стати ... (відомий економіст) і працювати ... (міжнародний банк). Зараз у нього ще мало ... (досвід), але він щодня займається... (колишній працівник банку) і здобуває ... (нові знання)

ЗАЙМЕННИКИ

ОСОБОВІ	
ХТО? ЩО?	КИМ? ЧИМ?
Я	МНОЮ
МИ	НАМИ
ТИ	ТОБОЮ
ВИ	ВАМИ
ВІН	НИМ
ВОНА	НЕЮ
ВОНО	НИМ
ВОНИ	НИМИ

ВКАЗІВНІ, ПРИСВІЙНІ			
чоловічий рід	жіночий рід	середній рід	множина
ЯКИЙ? – ЯКИМ?	ЯКА? – ЯКОЮ?	ЯКЕ? – ЯКИМ?	ЯКІ? – ЯКИМИ?
цей – цим	ця – цією	це – цим	ці – цими
той – тим	та – тією	те – тим	ті – тими
ЧИЙ? – ЧИЙМ?	ЧИЯ? – ЧИЄЮ?	ЧИЄ? – ЧИЙМ?	ЧИЙ? – ЧИЙМИ?
МІЙ – МОЇМ	МОЯ – МОЄЮ	МОЄ – МОЇМ	МОЇ – МОЇМИ

твій – твоїм	твоя – твоєю	твоє – твоїм	твої – твоїми
наш – нашим	наша – нашою	наше – нашим	наші – нашими
ваш – вашим	ваша – вашою	ваше – вашим	ваші – вашими
його – його	його – його	його – його	його – його
її – її	її – її	її – її	її – її
їхній – їхнім	їхня – їхньою	їхнє – їхнім	їхні – їхніми

ПИТАЛЬНІ

ХТО? ЩО?	КИМ? ЧИМ?		
ЯКИЙ? – ЯКИМ?	ЯКА? – ЯКОЮ?	ЯКЕ? – ЯКИМ?	ЯКІ? – ЯКИМИ?
ЧИЙ? – ЧИЙМ?	ЧИЯ? – ЧИЄЮ?	ЧИЄ? – ЧИЙМ?	ЧИЇ? – ЧИЇМИ?
КОТРИЙ? – КОТРИМ?	КОТРА? – КОТРОЮ?	КОТРЕ? – КОТРИМ?	КОТРІ? – КОТРИМИ?

1. Закінчіть речення, уживаючи подані в дужках займенники

1. Мої батьки пишуться ... (я), я також пишуся... (вони). 2. Я хочу поїхати на екскурсію з... (ви) 3. Це мій друг, познайомтеся, будь ласка з... (він) 4. Олена ходила в театр з ... (ти)? 5. Це дуже талановита акторка, я захоплююсь ... (вона) 6. Ходімо в цирк зі ... (я). 7. Можна мені сісти поряд з... (ви)? 8. Ви така гарна, я завжди милуюся... (ви) 9. Викладач довго розмовляв з ... (ми) 10. Як довго я не бачився з... (ви)

2. Закінчіть речення, використавши потрібні займенники.

1. Сьогодні я йду в театр. Хочеш піти...? 2. У мене є друг, я познайомився ... 2 роки тому. 3. Борисе, зачекай, я хочу поговорити... 4. Я три роки не бачив своїх батьків, я дуже хочу зустрітися... 5. Це Марія і Оксана, я живу ... у гуртожитку. 6. Наш викладач зайшов в аудиторію і привітався ... 7. Ти йдеш у басейн? Можна я піду ... 8. Мої друзі були в музеї. Я також був ... 9. У моєї сестри чудова донька. Я люблю грати ... 10. Олесь дуже розумний хлопець. Мені завжди приємно спілкуватися ... 11. Мій брат погано вчиться. Батько незадоволений ... 12. Я знаю, що у тебе є сестра. Я хочу познайомитися ... 13. Учора я зустрів наших знайомих. Я довго розмовляв... 14. Наша вчителька дуже сувора. Ми ніколи не сперечаємося ... 15. Цей твій

будинок. Виявляється, що я живу поряд ... 16. Вона на мене образилася і не спілкується ...

3. Закінчіть речення, уживаючи подані в дужках займенники

1. Ми привіталися з ... (та жінка) 2. Олена захоплюється ... (мій викладач) 3. Студенти попросилися ... (їхній декан) 4. Машина стоїть поряд з ... (мій будинок) 5. Оксана живе за... (наша академія) 6. Мама домовилася про зустріч ... (наш керівник) 7. Лікар спілкувався з ... (ці пацієнти) 8. Перекладач поклав документ під... (цей журнал) 9. Ми повісили лампу над ... (той стіл) 10. Нову школу побудували перед ... (наш парк) 11. Викладач знайомився з ... (ці студенти) 12. Ми сиділи поряд з ... (ті жінки) 13. Банк розташований між (наш університет і ваша академія) 14. Собака сидить під ... (твій стілець) 15. Птахи кружляють над... (наш сад) 16. Сонце сідає за ... (ті гори) 17. Я зацікавився ... (ваша пригода)

4. Поставте питання до виділених слів.

*Зразок: Олена познайомилася з **його** сином.*

***З чийм** сином Олена познайомилася?*

1. Ми привіталися з **новим** викладачем. 2. Вона займалася з **нашим** учителем. 3. Я добре впоралася з **першим** завданням. 4. Я цікавлюся новими **технологіями**. 5. Вони обнялися з **моїми** доньками. 6. Я стурбований **вашими** проблемами. 7. Олена займається естрадним **співом**. 8. Я задоволений вашими **результатами**. 9. Петро попрощався з **ними**.

5. Закінчіть діалог, вставляючи замість пропусків подані в дужках слова

- Привіт, Олено.
- Привіт, Борисе.
- Олено, ми закінчили школу два роки тому і з того часу я не бачився з ... (ти). Ти дуже змінилася. Ти вчишся чи працюєш?

- Я - ... (студентка) і навчаюся ... (педагогічний університет)

- О, а я ніколи не думав, що ти цікавишся ... (педагогіка)
- Так, ще з дитинства я мріяла стати... (вчителька)
- А на якому факультеті ти навчаєшся?
- Пам'ятаєш, у школі я захоплювалася ... (математика і фізика), тому я навчаюся зараз ... (фізико-математичний факультет). А ти чим займаєшся? Я пам'ятаю, що в школі ти дуже любив... (біологія і анатомія)

- Так, ти ж пригадуєш, як у школі я завжди казав, що буду ... (лікар).
Зараз я навчаюся ... (медичний університет)
- О, ти так само цікавишся ... (анатомією)? Хочеш бути...
(патологоанатом)?
- Ні, я хочу бути... (кардіолог), тому зараз я ретельно вивчаю ...
(кардіологія)
- А ти пам'ятаєш Андрія? Ти щось чув про ... (він)
- Так, Андрій завжди захоплювався... (дизайн, креслення, архітектура),
тому він навчається ... (архітектурний факультет) (будівельна академія)
- Отже, він буде ... (архітектор), як і його батько.
- Так. Олено, я думаю, що Андрій буде дуже радий побачити ... (ти).
Ми зустрічаємося з ... (він) у кафе о третій годині. Чи не хотіла б ти піти з ...
(ми)?
- Дякую, Борисе. Звичайно, я залюбки проведу сьогодні час з ... (ви).

Завдання.

САМОПЕРЕВІРКА 10

1. Виберіть правильний варіант
А) Олег хоче стати військовий хірург.
Б) Олег хоче стати військовому хірургу.
В) Олег хоче стати військового хірурга.
Г) Олег хоче стати військовим хірургом.

2. Виберіть правильний варіант
А) Раніше Марія була естрадною співачкою.
Б) Раніше Марія була естрадна співачка.
В) Раніше Марія була естрадна співачка.
Г) Раніше Марія була естрадну співачку.

3. Виберіть правильний варіант
А) Я займаюсь художня гімнастика.
Б) Я займаюсь у художній гімнастиці.

- В) Я займаюсь художньої гімнастики.
- Г) Я займаюсь художньою гімнастикою.

4. Виберіть правильний варіант

- А) Діти цікавляться новітні технології.
- Б) Діти цікавляться новітніх технологій.
- В) Діти цікавляться новітніми технологіями.
- Г) Діти цікавляться на новітніх технологіях.

5. Виберіть правильний варіант

- А) Ми малюємо з олівцем.
- Б) Ми малюємо над олівцем.
- В) Ми малюємо про олівець.
- Г) Ми малюємо олівцем.

6. Виберіть правильний варіант

- А) Хліб треба різати ніж.
- Б) Хлібом треба різати ніж.
- В) Хліб треба різати ножем.
- Г) Хліб треба різати з ножем.

7. Виберіть правильний варіант

- А) Олена спілкується з брат і сестра.
- Б) Олена спілкується з брата і сестру.
- В) Олена спілкується з братом і сестрою.
- Г) Олена спілкується з братові і сестрі.

8. Виберіть правильний варіант

- А) У дитинстві я мріяв бути з письменником.
- Б) У дитинстві я мріяв бути письменником.
- В) У дитинстві я мріяв бути письменник.
- Г) У дитинстві я мріяв бути над письменником.

9. Виберіть, яке дієслово треба вжити замість пропуску в реченні: *Моя сестра... живописом.*

- А) вивчає
- Б) навчається
- В) подобається
- Г) захоплюється

10. Виберіть, яке дієслово треба вжити замість пропуску в реченні: *У вільний час Олесь ... футбол.*

- А) грає
- Б) вивчає
- В) вчить
- Г) займається

11. Виберіть правильне речення

- А) Це тістечко з крем, а те тістечко без крем.
- Б) Це тістечко з крему, а те тістечко без крему.
- В) Це тістечко з кремом, а те тістечко без кремом.
- Г) Це тістечко з кремом, а те тістечко без крему.

12. Виберіть правильне речення

- А) Я прочитав цю книгу із задоволенням.
- Б) Я прочитав цю книгу без задоволенням.
- В) Я прочитав цю книгу про задоволенням.
- Г) Я прочитав цю книгу задоволення.

13. Виберіть правильне речення

- А) Зараз Олег – головний інженер, а раніше він був будівельником.
- Б) Зараз Олег – головний інженер, а раніше він був будівельник.
- В) Зараз Олег – головним інженером, а раніше він був будівельником.
- Г) Зараз Олег – головний інженер, а раніше він був з будівельником.

14. Виберіть правильний варіант

- А) Ким працює ваша мама?
- Б) Хто працює ваша мама?
- В) Кого працює ваша мама?
- Г) Кому працює ваша мама?

15. Виберіть правильний варіант

- А) Чим ви займаєтеся у неділю?
- Б) Чим ви робите у неділю?
- В) Чим ви навчаєтеся у неділю?
- Г) Чим ви вчитеся у неділю?

16. Виберіть правильний варіант

- А) З чим ці пиріжки?
- Б) Що ці пиріжки?
- В) Чим ці пиріжки?
- Г) Над чим ці пиріжки?

17. Виберіть правильний варіант

- А) Я давно не бачив з другом.
- Б) Я давно не бачився з другом.
- В) Я давно не бачився з друг.
- Г) Я давно не бачився з другом.

18. Виберіть правильний варіант

- А) Марія зустріла Сергія в автобусі. Вона давно не зустрічалася з ним.
- Б) Марія зустріла з Сергієм в автобусі. Вона давно не зустрічалася з він.
- В) Марія зустріла Сергія в автобус. Вона давно не зустрічалася його.
- Б) Марія зустріла Сергія з автобусом. Вона давно не зустрічалася з ними.

19. Виберіть правильний варіант

- А) Жінка підійшла до чоловіка та привіталася його.
- Б) Жінка підійшла до чоловік та привіталася з його.
- В) Жінка підійшла до чоловіку та привіталася ним.
- Г) Жінка підійшла до чоловіка та привіталася з ним.

20. Виберіть правильний варіант.

- А) Це моя найкраща подруга. Я пишаюся вона.
- Б) Це моя найкраща подруга. Я пишаюся нею.
- В) Це моя найкраща подруга. Я пишаюся її.
- Г) Це моя найкраща подруга. Я пишаюся з нею.

ПІДСУМКОВИЙ ТЕСТ

1	Усі іменники чоловічого роду:	А) співак, число, шарф Б) альбом, художник, дядько В) вчитель, водій, мати
2	Усі іменники середнього роду:	А) кухня, шафа, люстерко Б) мишеня, ім'я, озеро В) фото, тигренок, батько
3	Правильно утворено форму множини:	А) лікарі, яблука, водії, калюжи, стіли Б) лікарі, яблука, водії, калюжи, стіли В) лікарі, яблука, водії, калюжі, столи
4	Мають тільки форму однини іменники:	А) молоко, повітря, олія, мило Б) книжка, ваза, шкарпетка, словник В) сир, чай, кава, цукерка
5	Це... дівчата	А) гарна Б) гарні В) гарно
6	Сьогодні вітер і сніг. =	А) Сьогодні погода вітряна та снігова Б) сьогодні погода сонячна та спекотна В) Сьогодні погода вітряна та спекотна
7	У нього...вії.	А) довгі Б) гарячі В) високі
8	Це дерево високе, а те -...	А) коротке Б) довге В) низьке
9	Цей чоловік говорить...	А) тихий Б) тихо В) голосний
10	У неї ... волосся.	А) гарно Б) гарне В) гарна
11	Учора ... злива.	А) бути Б) була В) буде
12	Завтра я і Олена ... в університеті	А) буду Б) будемо В) буде
13	Олесь... у шостому класі в школі	А) вчить Б) вивчає В) навчається
14	Після магістратури я ... в аспірантуру	А) виступаю Б) будемо вступати В) вступатиму

15	Оля працює у дитячому садочку.	А) Оля – викладач. Б) Оля – учитель. В) Оля – вихователь.
16	Учора я ходив...	А) у лікарні у друга Б) у лікарню до друга В) з лікарні від друга
17	Дивись, пташка ... на південь	А) йде Б) летить В) пливе
18	Діти цілий день... по парку.	А) біжать Б) бігають В) йдуть
19	У мене немає...	А) цей новий словник Б) цього нового словника В) цим новим словником
20	Я розмовляв...	А) наша стара сусідка Б) з нашою старою сусідкою В) нашу стару сусідку
21	Олена ...легкою атлетикою	А) вивчає Б) подобається В) займається
22	... є донька.	А) мій старший брат Б) у мого старшого брата В) про мого старшого брата
23	Мама купила сукню...	А) її молодша донька Б) її молодшої доньки В) її молодшій доньці
24	Це паспорт...	А) твоя нова подруга Б) твоїй новій подрузі В) твоєї нової подруги
25	Гарний піджак...	А) наш український викладач Б) нашого українського викладача В) на нашому українському викладачі
26	Мій син навчається...	А) економічний факультет Б) в економічному факультеті В) на економічному факультеті
27	Степан живе біля...	А) невелике озеро Б) невеликого озера В) невеликим озером
28	Автобус зупинився перед...	А) медична академія Б) медичну академію В) медичною академією
29	Олена вийшла з...	А) дитяча лікарня Б) дитячої лікарні В) дитячою лікарнею

30	Андрій працює...	А) міжнародний банк Б) у міжнародному банкі В) у міжнародному банку
31	Щосуботи я ходжу...	А) у нове кафе Б) у новому кафе В) у нового кафе
32	Це декан...	А) медичний факультет Б) медичного факультету В) у медичному факультеті
33	... подобаються українські пісні.	А) Я Б) Мені В) Мене
34	Як ... звати?	А) ви Б) вам В) вас
35	Скільки ... років?	А) ти Б) тебе В) тобі
36	У мене є ... сестра і ... брата	А) один / два Б) одна / дві В) одна / два
37	Я щодня читаю багато...	А) газети Б) газетів В) газет
38	В аудиторії було мало...	А) студенти Б) студентів В) студентам
39	Петро вивчає історію, тому що він хоче бути...	А) історія Б) історією В) істориком
40	Я хочу пиріг... вишнями.	А) про Б) без В) з
41	Олена п'є каву ... цукру.	А) з Б) без В) на
42	Я хочу розказати ... мого друга.	А) у Б) з В) про
43	Юрко народився...	А) березень Б) березня В) у березні
44	Марина приїхала в Одесу...	А) середа Б) у середу В) у середі

45	Остап вивчав фізику протягом....	А) рік Б) роки В) року
46	Я буду працювати до...	А) вечір Б) вечора В) вечори
47	Я ... не хочу їхати.	А) куди Б) кудись В) нікуди
48	Я не знаю точно, але ... я приїду в Харків.	А) коли Б) колись В) ніколи
49	Сьогодні +40 ⁰ . Мені ...	А) весело Б) холодно В) жарко
50	Тато захворів. ... викликати лікаря.	А) треба Б) неможна В) потрібний

ВІДПОВІДІ

САМОПЕРЕВІРКА 1																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Г	А	Б	В	Б	Г	Б	Б	Г	В	Г	Г	Г	В	Б	А	Б	Б	А	В

САМОПЕРЕВІРКА 2																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Б	В	Б	В	В	Б	В	Г	Г	В	Г	Б	А	В	Г	Г	В	Г	Б	В

САМОПЕРЕВІРКА 3																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Б	В	Г	Б	В	Б	А	Г	Г	В	Г	Г	В	Г	А	Г	А	В	Б	А

САМОПЕРЕВІРКА 4																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Б	В	Г	В	А	В	В	Г	Г	Г	Г	А	В	В	Б	Б	В	Б	А	В

САМОПЕРЕВІРКА 5																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Г	В	В	А	В	В	В	Г	Г	Б	А	А	Г	Б	Г	Б	Б	Б	Б	А

САМОПЕРЕВІРКА 6																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Г	Г	Г	В	В	Б	В	Г	В	Г	Г	Б	Б	В	В	Г	А	Б	Г	Г

САМОПЕРЕВІРКА 7																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Г	В	Г	Б	Г	В	Г	Г	Г	В	А	В	Г	В	Г	Г	Г	В	Г	В

САМОПЕРЕВІРКА 8																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Г	В	Г	В	Г	Б	Б	Г	Г	А	Г	В	Г	В	В	Г	Г	Б	Г	Б

САМОПЕРЕВІРКА 9																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Г	Г	В	Б	В	Г	Г	А	Г	В	Г	Г	Г	Б	Б	Б	В	В	Г	В

САМОПЕРЕВІРКА 10																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Г	А	Г	В	Г	В	В	Б	Г	Г	Г	А	А	А	А	А	Г	А	Г	Б

ПІДСУМКОВИЙ ТЕСТ

1	Б	26	В
2	Б	27	Б
3	В	28	В
4	А	29	Б
5	Б	30	В
6	А	31	А
7	А	32	Б
8	В	33	Б
9	Б	34	В
10	Б	35	В
11	Б	36	В
12	Б	37	В
13	В	38	Б
14	В	39	В
15	В	40	В
16	Б	41	Б
17	Б	42	В
18	Б	43	В
19	Б	44	Б
20	Б	45	В
21	В	46	Б
22	Б	47	В
23	В	48	Б
24	В	49	В
25	В	50	А

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Барчук О. Г., Волкова О. М., Ворона Н. О. та ін. Українська мова для іноземців: навчальний посібник.; за ред. Т. О. Дегтярьової. Вид. 3, стер. Суми: Університетська книга, 2018. 400 с.
2. Валіт О. С., Колоколова А. О., Лагута Т. М. Українська мова для іноземних студентів: навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна. 2019. 228 с.
3. Волкова О. М., Ворона Н. О., Голованенко Є. О. та ін. Ukrainian for Beginners. Українська для студентів-іноземців. Початковий рівень. Суми: Університетська книга, 2023. 305 с.
4. Голованенко Є. О., Дегтярьова Т. О., Дядченко Г. В. та ін. Ukrainian for Foreigners A1. Українська мова для іноземців. Рівень A₁. Суми: Університетська книга, 2023. 279 с.
5. Данилюк Н. О., Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна: навчально-методичні рекомендації для слухачів-іноземців підготовчого відділення. Луцьк: Надстир'я, 2024. 40 с.
6. Дегтярьова Т. О., Дядченко Г. В., Скварча О. М. Українська мова як іноземна. Елементарний курс: навч. посібник. Суми: СумДУ, 2020. 140 с.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80532>
7. Дегтярьова Т. О., Дядченко, Г. В, Кулішенко Л. А. Українська мова для іноземців у таблицях та коментарях: навч. посібник. Суми: СумДУ, 2021. 123 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83665>
8. Зуєнко Я. М., Корбут Л. М., Репетун А. К. Українська мова як іноземна. Вступний фонетично-комунікативний курс. Запоріжжя: ЗДМУ, 2020. 204 с.
9. Лазаренко С. В. «Українська мова як іноземна (рівень A₁): практикум. Модуль 1. Людина. Знайомство» для іноземних громадян, які навчаються на підготовчих факультетах/відділеннях закладів вищої освіти. Одеса: Університет Ушинського, 2021. 53 с.
10. Лазаренко С. В. «Українська мова як іноземна (рівень A₁): практикум. Модуль 2. Щоденне життя. Побут» для іноземних громадян, які навчаються на підготовчих факультетах/відділеннях закладів вищої освіти. Одеса: Університет Ушинського, 2021. 34 с.
11. Лазаренко С. В. «Українська мова як іноземна (рівень A₁): практикум. Модуль 3. Дім. Помешкання» для іноземних громадян, які навчаються на підготовчих факультетах/відділеннях закладів вищої освіти. Одеса: Університет Ушинського, 2021. 27 с.
12. Мазурик Д. Українська мова для іноземців. Крок за кроком. Харків: Фоліо, 2017. 288 с.

13. Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна: комунікація: навч. посібник. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 232 с.

14. Масицька Т. Є., Сур'як М. В. Комунікація: я розмовляю українською: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 324 с.

15. Сікорська О. О., Шаніна О. С. Українська мова як іноземна : практикум для студентів міжнародних факультетів. Одеса : ОНМедУ, 2022. 136 с.

16. Українська мова для іноземців. Рівень А₁: навч. посібник / Голованенко Є. О., Дегтярьова Т. О., Дядченко Г. В. та ін. Суми: ПФ Видавництво «Університетська книга», 2020. 279 с.

17. Українська мова для іноземців. Рівень А₂: навч. посібник / Дегтярьова Т. О., Дядченко Г. В., Коньок О. П. та ін. Суми: ПФ Видавництво «Університетська книга», 2020 215 с.